

616.97007
พ.985ป
5.3

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของสารกับบุคลิกภาพต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ปริญญานิพนธ์

ของ

ไพรวลัย วันทนา

10 ส.ค. 2538

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2538
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของสารกับบุคลิกภาพต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

บทคัดย่อ
ของ
ไพรวลัย วันทนา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2538

การทดลองครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของสารกับบุคลิกภาพต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อโรคเอดส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตัก จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มาโดยการทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. (The Maudsley Personality Inventory) โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มบุคลิกภาพเก็บตัว และบุคลิกภาพแสดงตัว จากนั้นสุ่มอย่างง่ายแบ่งนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวและบุคลิกภาพแสดงตัวออกเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 บุคลิกภาพแบบเก็บตัวเรียนจากวิทัศน์ลักษณะขู่

กลุ่มที่ 2 บุคลิกภาพแบบเก็บตัวเรียนจากวิทัศน์ลักษณะปลอม

กลุ่มที่ 3 บุคลิกภาพแบบแสดงตัวเรียนจากวิทัศน์ลักษณะขู่

กลุ่มที่ 4 บุคลิกภาพแบบแสดงตัวเรียนจากวิทัศน์ลักษณะปลอม

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ผลของลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.1 ลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนมีอิทธิพลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 นักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะขู่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลของลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อเจตคติต่อโรคเอดส์

2.1 ลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนมีอิทธิพลร่วมกันต่อเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอมมีเจตคติต่อโรคเอดส์ดีกว่าผู้เรียนที่เรียนจากสารลักษณะขู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีเจตคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE INTERACTIONS BETWEEN STYLES OF THE MESSAGE AND PERSONALITIES
ON MATHAYOMSUKSA 4 LEARNING ACHIEVEMENT
AND ATTITUDE TOWARDS AIDS DISEASE

AN ABSTRACT

BY

PRAIWAN WANTHANA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University

February 1995

The purpose of this experiment was to study the effects of message styles (negative and positive message) and personalities (introversion and extraversion) on Mathayomsuksa 4 learning achievement and attitude towards AIDS disease.

A sample of Mathayomsuksa 4 students from Stuk school in Buriram province was obtained by M.P.I. test (The Maudsley Personality Inventory). After classified into introversion and extraversion groups and then randomly the students into 4 experimental groups (20 students each) :

Group 1 : Introversion student learned from negative message

Group 2 : Introversion student learned from positive message

Group 3 : Extraversion student learned from negative message

Group 4 : Extraversion student learned from positive message

The results of the study were :

1. The effects of message styles and personalities on learning achievement.

1.1 There was no interaction effects between message styles and personalities on learning achievement at .05 level of significance.

1.2 The groups who learned from negative message yielded higher achievement than the groups who learned from positive message at .05 level of significance.

1.3 There was no significant difference between two groups of personalities at .05 level.

2. The effects of message styles and personalities on attitude towards AIDS disease.

2.1 There was no interaction effects between message styles and personalities on attitude towards AIDS disease at .05 level of significance.

2.2 The groups who learned from positive message had more positive attitude than the groups who learned from negative message at

2.3 There was no interaction effects between two groups of personalities at .05 level of significance.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโรกสุ่ม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รศ.ดร.เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโรกสุ่ม)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ดร.พิตร ทองขัน)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 3..เดือน {กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538

ประกาศศุภปฏิบัติการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความช่วยเหลือและการให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก รศ.ดร.เสาวณีย์ ลิกขาพัทิต ผศ.ดร.สุนันท์ ศลโกสุ่ม ประธานและกรรมผู้ควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ และผศ.ดร.พิตร ทองชั้น กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการผลิตโทรทัศน์ ซึ่งได้แก่ รศ.ดร.สุรัชย์ ลิกขาพัทิต ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาใจ ผศ.พินิจ วัฒนไธ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบประเมินผลได้แก่ รศ.วิทยา วิศาลาภรณ์ อาจารย์ยุพา มานะจิตต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาได้แก่ พญ.อำภา รัตนโชติ นพ.ราม รังสินธุ์ และคุณทิพย์ภาววรรณ หวังสมบูรณ์ศิริ ท่านทั้งหลาย ได้ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ในการผลิตเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะครู-อาจารย์และนักเรียน โรงเรียนเมืองแกพิทยาคม และโรงเรียนสตึก ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี ภายใต้การประสานงานอย่างใกล้ชิดของอาจารย์ไพรัตน์ อนุพันธ์

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ เอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือและผลักดันให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จออกมาได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณสุวรรณี เป้งย่อง ที่ให้คำแนะนำเรื่องระเบียบวิธีวิจัยและเป็นกำลังใจสำคัญในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

ผู้วิจัยขอยกคุณงามความดีทั้งหลายอันเกิดจากการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ให้แก่ พ่อ-แม่ และทุก ๆ คนในครอบครัว

ไพรวลัย วันทนา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า 5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า 6
	นิยามศัพท์เฉพาะ 8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 9
	เอกสารที่เกี่ยวกับสารลักษณะชู้และลักษณะปลอม 9
	เอกสารที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัว 18
	เอกสารที่เกี่ยวกับเจตคติ 29
	เอกสารที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ 34
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า 44
3	วิธีดำเนินการทดลอง 45
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 45
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง 46
	วิธีทัศน์ประกอบการเรียนเรื่องโรคเอดส์ 46
	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 49
	แบบสอบถามวัดเจตคติ 50
	แบบแผนการทดลอง 52
	การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล 52
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 53

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 54

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 61

 ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 61

 สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า 61

 ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า 61

 สรุปผลการศึกษาค้นคว้า 63

 อภิปรายผล 63

 ข้อเสนอแนะ 66

 บรรณานุกรม..... 67

 ภาคผนวก..... 77

 ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 162

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การประเมินคุณภาพรายการวิทัศน์	47
2	เนื้อหา จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมและจำนวนข้อสอบ.....	49
3	แบบแผนการทดลอง.....	52
4	ค่าสถิติพื้นฐานจากการศึกษาผลของลักษณะสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	55
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 2 องค์ประกอบ (Two way analysis of variance) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง.....	56
6	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ จากการใช้สารลักษณะสูงและ สารลักษณะปลอม.....	57
7	ค่าสถิติพื้นฐานจากการศึกษา ผลของลักษณะสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อเจตคติ ต่อโรคเอดส์ของนักเรียน.....	58
8	เปรียบเทียบเจตคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มทดลอง จากการใช้สารลักษณะต่างกันและผู้ เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน.....	59
9	เปรียบเทียบเจตคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มทดลอง จากการใช้สารลักษณะสูงและสาร ลักษณะปลอม.....	60
10	แบบประเมินสื่อการสอน ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ.....	79
11	แบบประเมินสื่อการสอน ด้านเนื้อหา.....	81
12	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดเจตคติ.....	87
13	ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์.....	95
14	คะแนนบุคลิกภาพแบบ M.P.I. ของกลุ่มทดลองที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว.....	104
15	คะแนนบุคลิกภาพแบบ M.P.I. ของกลุ่มทดลองที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว.....	105

16	ผลการประเมินคุณภาพด้านเทคนิคการผลิต ของวิดิทัศน์ที่เสนอสารลักษณะชู้	152
17	ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ของวิดิทัศน์ที่เสนอสารลักษณะปลอม	154
18	ผลการประเมินคุณภาพด้านเทคนิคการผลิต ของวิดิทัศน์ที่เสนอสารลักษณะปลอม	156
19	ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ของวิดิทัศน์ที่เสนอสารลักษณะปลอม	158

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการชื้อกับการเปลี่ยนแปลง เจตคติ	10

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันปัญหาโรคเอดส์นับว่าเป็นปัญหาสาธารณสุข ที่มีผลกระทบในทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวาง ประชาชนจำนวนมากต้องเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์และต้องทนทุกข์ทรมานด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาสต่างๆ การแพร่กระจายของโรคเอดส์เป็นไปอย่างรวดเร็วในทุกจังหวัดของประเทศไทย แม้ว่าในปัจจุบันยังมีผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์จำนวนไม่มากนัก แต่มิได้หมายความว่า การป่วยและการตายด้วยโรคนี้เป็นปัญหาเล็กน้อย เพราะผู้ติดเชื้อเหล่านี้จะยังไม่ปรากฏอาการในระยะปีแรก ๆ แต่ในปีต่อ ๆ ไปประมาณว่า ร้อยละ 6 ของผู้ติดเชื้อจะปรากฏอาการกลายเป็นผู้ป่วยด้วยโรคเอดส์ และหลังจากนั้นก็ป่วยหนักขึ้น และเสียชีวิตลงในเวลาไม่กี่ปี ซึ่งผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยนี้ต้องได้รับบริการทางการแพทย์ในการบำบัดรักษาและการฟื้นฟู ได้แก่ การรักษาและการบรรเทาอาการของโรคฉวยโอกาส และโรคแทรกซ้อนทั้งหลาย บริการให้คำปรึกษากับบุคคลดังกล่าวและครอบครัว ตลอดจนบริการตรวจรักษาโรคอื่น ๆ สำหรับผู้ติดเชื้อที่ยังไม่มีอาการของโรคเอดส์ จากการคาดประมาณของคณะทำงานคาดประมาณผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์ ได้คาดประมาณว่า ในปี 2543 จะมีผู้ติดเชื้อเอดส์รวมทั้งสิ้น 2 ล้านถึง 4 ล้านคน จะพบผู้ติดเชื้อที่เป็นหญิงมากกว่าชาย ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-29 ปี และจะมีผู้เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์คิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 3 ของจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมดในประเทศไทย คาดว่าในอีก 3 ปีข้างหน้า ด้วยศักยภาพด้านบริการและเครื่องมือทางการแพทย์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน จะไม่พอเพียงที่จะให้บริการแก่ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยด้วยโรคเอดส์ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2535 : 20)

ปรากฏการณ์ดังกล่าวได้สร้างความหวาดกลัวให้กับบุคคลและสังคมเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดปฏิกิริยาเชิงลบขึ้น ซึ่งเกิดจากความหวาดกลัวการติดเชื้อเอดส์ของบุคคลในสังคมจนเกินเหตุ อันส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ทางสังคม เช่น การไม่ยอมรับการอยู่ร่วมใกล้ชิดกับผู้ป่วยโรคเอดส์

การถูกเหยียดหยาม การรังเกียจและแบ่งแยกผู้ป่วยโรคเอดส์ออกจากสังคม หรือการที่ผู้ป่วยโรคเอดส์ถูกไล่ออกจากงาน ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นต้น (กองโรคเอดส์. 2536 : 9) ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้น สืบเนื่องมาจากเหตุผลด้านความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ในหมู่ประชาชนส่วนใหญ่รวมทั้งเยาวชนในสถานศึกษา อันส่งผลต่อความเชื่อและเจตคติที่ไม่เหมาะสม เกี่ยวกับอันตรายของโรคเอดส์ ผู้ติดเชื้อ ผู้ป่วยโรคเอดส์และการป้องกันรักษา (ประพันธ์ ภาณุภาค. 2536 : คำนำ; สมประสงค์ สุกะวิท. 2533 : คำนำ)

ด้วยเหตุนี้การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาระบาดของโรคเอดส์จึงเป็นไปอย่างรีบด่วนและปรากฏเป็นนโยบายชัดเจนในปี 2534 โดยรัฐบาลได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรด้านนโยบายระดับชาติและในคราวประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2534 นายกรัฐมนตรี นายอานันท์ ปันยารชุน ได้กล่าวว่า "รัฐบาลหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หากผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีทัศนคติต่อโรคนี้ในทางสร้างสรรค์ย่อมสามารถทำให้ปัญหาของโรคเอดส์ ลดความรุนแรงลงได้" ต่อมา คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำแผนแม่บทป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ (พ.ศ. 2535 - 2539) ขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการป้องกันในทางพฤติกรรมและควบคุมการระบาดของโรคเอดส์ ในการรักษาพยาบาลรวมทั้งการสร้างความเข้าใจและช่วยเหลือผู้ติดเชื้อให้อยู่ในสังคมได้ตามปกติ (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2534 : 1-2)

ช่วงกลางปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นมา ได้มีการใช้สื่อสารมวลชนของรัฐ แรณรงค์ประชาสัมพันธ์ป้องกันโรคเอดส์ในรูปแบบต่างๆ อย่างกว้างขวาง เนื้อหาการประชาสัมพันธ์ได้รับการพัฒนาโดยแรณรงค์ให้ความรู้และข้อมูลที่สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจถึงปัญหา รับผิดชอบต่อวิธีป้องกันและเกิดจิตสำนึกในการป้องกันตนเอง ตลอดจนสร้างเสริมค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงรวมทั้งมีเจตคติที่ถูกต้อง ในการอยู่ร่วมกันกับผู้ติดเชื้อเอดส์ในสังคมอย่างปกติสุข

จะเห็นได้ว่าปัญหาโรคเอดส์ในปัจจุบันมิได้เป็นเพียงปัญหาทางการแพทย์เท่านั้น แต่กลับเป็นปัญหาที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะด้านจิตวิทยาสังคมอันเกิดจากความเชื่อและเจตคติที่ไม่เหมาะสมบางประการเกี่ยวกับโรคเอดส์ และสำหรับวิธีการชักจูงให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคตินั้นมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน ประสาท อิศรปริดา (2523 : 181) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการสร้างและเปลี่ยนแปลงเจตคติว่ามีอยู่ 3 ประการ คือ 1) การวางเงื่อนไขและการให้รางวัล

2) ทฤษฎีเกี่ยวกับเครื่องล่อและความขัดแย้งในใจ และ 3) การเปลี่ยนเจตคติโดยการใช้สารล่อ สำหรับวิธีการชักจูงด้วยการใช้สารล่อ (message) มีอยู่หลายประเภท แต่ที่มีผู้กล่าวถึงอยู่เสมอคือ สารล่อที่มีลักษณะเชิงชู้ (negative message) หมายถึง สารล่อที่เสนอแนะว่าถ้าไม่เชื่อตามแล้ว จะบังเกิดผลร้ายอย่างไร กับสารล่อในเชิงปลอบ (positive message) หมายถึงสารล่อที่เสนอว่า เมื่อเชื่อตามแล้วจะบังเกิดผลดีอย่างไร ซึ่งสารทั้งสองแบบต่างก็มีอิทธิพลในการชักจูง โดยสารปลอบจะชี้ให้เห็นประโยชน์โดยตรงจากการปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังนั้นบุคคลจึงมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตามโดยขึ้นอยู่กับประโยชน์ที่เขาจะได้รับ (Secord and Backman. 1964 : 119) ส่วนสารชู้จะเร้าให้ผู้รับเกิดความเครียด ทำให้เกิดการโอนอ่อนต่อการชักจูงได้ (Helmrich and Kuiken. 1968 : 466-473; Cantor and others. 1974 : 231-244)

การนำเสนอสารในลักษณะชู้และลักษณะปลอบ นอกจากจะมีผลต่อการเกิดและการเปลี่ยนแปลงเจตคติแล้ว ยังมีงานวิจัยหลายเรื่องที่แสดงให้เห็นว่า การเสนอสารในรูปแบบดังกล่าวมีผลต่อการเรียนรู้ด้วย (พงษ์สวัสดิ์ ลาภบุญเรือง. 2516 : 35-42; สมสิทธิ์ จิตรสถาพร. 2523 : 56; ศิริโชค ห่อสมบัติ. 2532 : 39; Kumut. 1969 : 869-B; Vernon. 1970 : 218)

อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลมีปัจจัยต่างๆ ที่ต้องนำมาพิจารณาร่วมกัน อันได้แก่ สารล่อ วิธีการรับสาร สถานการณ์ ตัวบุคคลและกลุ่มสังคมเป็นต้น (Triandis. 1971 : 3) ส่วน ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 89-95) ได้กล่าวถึงการเกิดของเจตคติว่า เจตคติสามารถเรียนรู้ได้ เจตคติของบุคคลสามารถจะทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธีอาจจะโดยวิธีที่บุคคลได้รับข่าวสาร และข่าวสารที่ได้รับนี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบของเจตติด้านความรู้ (cognitive component) อันจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบด้านอารมณ์ (affective component) และส่วนประกอบด้านการปฏิบัติ (behavioral component) ต่อไป องค์ประกอบของการเกิดเจตคติดังกล่าวประกอบไปด้วยปัจจัยต่าง ๆ 4 ด้านคือ ตัวบุคคล สัมพันธภาพระหว่างบุคคล กลุ่มและสัมพันธภาพระหว่างกลุ่ม ในส่วนประกอบด้านตัวบุคคล (individual) นั้น บุคลิกภาพของบุคคลมีผลทำให้เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าหรือข่าวสารอย่างเดียวกัน ดังนั้นผลที่จะมีต่อการเกิดหรือต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติดังกล่าวแตกต่างกันด้วย

สำหรับทัศนะเกี่ยวกับบุคลิกภาพ (personality) นักจิตวิทยามีความเชื่อที่แตกต่างกันออกไปมากมายและได้ตั้งทฤษฎีบุคลิกภาพขึ้นมาหลายทฤษฎีด้วยกัน ทฤษฎีบุคลิกภาพที่มีผู้กล่าวถึงอยู่

เสมอและน่าสนใจทฤษฎีหนึ่งคือ ทฤษฎีที่เชื่อในเรื่องการแยกประเภทบุคลิกภาพ (type theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า บุคลิกภาพของคนอาจแยกเป็นหมู่หรือพวก นักจิตวิทยากลุ่มนี้ที่สำคัญคือ จุง (Jung) เชลดัน (Sheldun) และ เครธเมอร์ (Krethmer) ทฤษฎีนี้ได้แบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคลิกภาพที่ชอบเก็บตัว (introversion) เป็นพวกที่ชอบแยกตัวออกจากคนอื่น ไม่ค่อยสนใจโลกภายนอก ทำอะไรเต็มไปด้วยความระมัดระวังและมีการวางแผนล่วงหน้า ปรับตัวยาก เป็นคนเงิบ เจ้าระเบียบ ซื่อาย ไม่ชอบตื่นเต้น ควบคุมอารมณ์ ไม่ใคร่แสดงความรู้สึกออกมา และบุคลิกภาพที่ชอบแสดงตัว (extraversion) เป็นพวกที่ชอบสมาคมกับคนอื่น ชอบความสนุกสนานรื่นเริง ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้ง่าย เป็นคนกล้าแสดงออก มองโลกในแง่ดี ชอบทำกิจกรรมที่ตื่นเต้น และเป็นคนแสดงอารมณ์และความรู้สึกอย่างเปิดเผย

มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพจำนวนมากพบว่าบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (introversion) และแบบแสดงตัว (extraversion) มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้อย่างแน่ชัด (อุไร สิงห์โต. 2522 : 43-44; บุญทัน ม่วงชื่น. 2526 : 56-57; ฌกาทิพย์ ศุขวัฒน์. 2528 : 35; เจษฎา ชนะโรด. 2530 : 41-42; Child. 1964 : 187-195; Finlayson. 1970 : 344-349; Savage. 1962 : 251-253; Broadbent. 1959 : 214)

นอกจากปัจจัยด้านตัวผู้เรียน (learner) แล้ว เหตุการณ์การสอนหรือสถานการณ์ที่เป็นตัวเร้า (stimulus situation) ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างหนึ่ง นักจิตวิทยาพบว่า กลุ่มของสิ่งเร้าที่ผ่านอวัยวะรับสัมผัสหลาย ๆ ทาง มีผลต่อการเรียนรู้มากกว่ากลุ่มของสิ่งเร้าที่ผ่านอวัยวะรับสัมผัสเพียงทางเดียวหรือน้อยกว่า ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับสื่อการเรียนการสอนประเภทวีดิทัศน์ ที่มีคุณลักษณะเหมาะสมหลายประการ สามารถให้ผู้เรียนได้รับสื่อที่เป็นทั้งภาพและเสียงและอาจมีตัวอักษรประกอบด้วยก็ได้ในเวลาเดียวกัน ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วและเข้าใจบทเรียนได้ง่ายกว่าสื่ออื่นๆ นอกจากนั้น ยังเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น วิทยู สไลด์ ภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป รูปภาพ นิทรรศการ ภาพโฆษณา และการสาธิต เป็นต้น (ลัดดา ศุขปรีดี. 2523 : 104) จึงนับได้ว่าโทรทัศน์เป็นแหล่งวิทยาการทางการศึกษาที่ทรงพลังอย่างหนึ่ง ที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อใช้ในการเรียนการสอนอย่างกว้างขวาง และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ผลิตวีดิทัศน์เกี่ยวกับโรคเอดส์ เนื่องจากปัจจุบันปัญหาโรคเอดส์นับว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด ในส่วนของกระทรวงศึกษา

ธิการ ได้มีหนังสือที่ ศธ. 0607/33573-33581 เรื่อง การสอนเรื่อง โรคเอดส์ในสถานศึกษา ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2530 ถึงกรมต่างๆ ที่รับผิดชอบสถานศึกษาในสังกัดให้แจ้งเรื่องการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์โดยสอดแทรกเรื่องนี้เข้าในกระบวนการเรียนการสอนตามรายวิชาต่าง ๆ และในระดับมัธยมศึกษา ได้จัดให้เป็นวิชาบังคับรวมอยู่ในเรื่อง โรคติดต่อ และการป้องกันและการควบคุมโรค (เสาวภา ไพทยวัฒน์. 2536 : 12) นับว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นมาตรการสำคัญอย่างหนึ่งในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์

จากการค้นคว้าทั้งเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า ทั้งลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียน ต่างก็มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของผู้เรียน การเลือกศึกษาเพียงตัวแปรใดตัวแปรหนึ่ง อาจไม่สามารถให้คำตอบที่ถูกต้องชัดเจนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างการนำเสนอสารที่มีลักษณะชูและลักษณะปลอม กับบุคลิกภาพของผู้เรียนแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวว่า มีผลต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ จากการใช้สารลักษณะต่างกันและผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อโรคเอดส์ จากการใช้สารลักษณะต่างกันและผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เป็นแนวทางในการใช้สารลักษณะชูและลักษณะปลอมให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน เพื่อให้เกิดเจตคติที่เหมาะสมต่อโรคเอดส์และเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ดีที่สุด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนสตึก อ. สตึก จ. บุรีรัมย์ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 240 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 80 คน ทำการคัดเลือกโดยใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. (The Maudsley Personality Inventory) ของ H.J. Eysenck แปลและเรียบเรียงโดย แอริ การ์ดินเนอร์ และ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ใช้วัดบุคลิกภาพด้านเก็บตัว-แสดงตัว (introversion-extraversion) จำนวน 24 ข้อ ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตึก ทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. แล้วนำคะแนนที่ได้มาแปลงเป็นคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ กลุ่มที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1-25 จัดเป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว (introversion) ส่วนกลุ่มที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 76-99 จัดเป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว (extraversion)

2.5 นำนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มาสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ไว้จำนวน 40 คน จากนั้น แบ่งกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จำนวน 40 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน คือ

กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนจากวิดีโอที่เสนอสารลักษณะชู้

กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนจากวิดีโอที่เสนอสารลักษณะปลอม

2.6 แบ่งกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มาสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ไว้จำนวน 40 คน จากนั้น แบ่งกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จำนวน 40 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน คือ

กลุ่มทดลองที่ 3 เรียนจากวิดีโอที่เสนอสารลักษณะชู้

กลุ่มทดลองที่ 4 เรียนจากวิดีโอที่เสนอสารลักษณะปลอม

4. ระยะเวลาในการทดลอง การทดลองครั้งนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 2 คาบเรียนติดต่อกัน คาบละ 50 นาที

5. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองได้แก่ เนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

5.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเอดส์

5.2 การติดต่อและอาการของโรคเอดส์

5.3 การป้องกันและรักษาโรคเอดส์

6. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

6.1 วิธีทัศน์ประกอบการเรียน จำนวน 4 ชุด ความยาวชุดละ 30 นาที สร้างขึ้นตามเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง แล้วจัดรูปแบบสาร เป็น 2 ลักษณะ คือ

6.1.1 สารลักษณะขู่ จำนวน 2 ชุด

6.1.2 สารลักษณะปลอบ จำนวน 2 ชุด

6.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ชุด จำนวน 30 ข้อ

6.3 แบบทดสอบวัดเจตคติ จำนวน 1 ชุด จำนวน 30 ข้อ

7. ตัวแปรที่จะศึกษา

7.1 ตัวแปรอิสระ มี 2 ตัวแปร คือ

7.1.1 ลักษณะของสาร แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

7.1.1.1 สารลักษณะขู่

7.1.1.2 สารลักษณะปลอบ

7.1.2 บุคลิกภาพ แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

7.1.2.1 บุคลิกภาพแบบเก็บตัว

7.1.2.2 บุคลิกภาพแบบแสดงตัว

7.2 ตัวแปรตาม มี 2 ตัวแปร คือ

7.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7.2.2 เจตคติต่อโรคเอดส์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สารลักษณะชู้ (negative message) หมายถึง เนื้อหาหรือข้อความที่มีผลให้ผู้รับสารรู้สึกเศร้าใจ กลัว ท้อแท้ วิตกกังวล ชี้บ่งถึงโทษที่จะได้รับถ้าไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ
2. สารลักษณะปลอบ (positive message) หมายถึง เนื้อหาหรือข้อความที่มีผลให้ผู้รับสารรู้สึกสบายใจ ปลอดภัย ปลอบใจ ให้กำลังใจ ชี้ถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ โดยเสนอแนะว่าเมื่อเชื่อตามแล้วจะเกิดผลดีอย่างไร
3. บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (introversion) หมายถึง บุคคลที่ชอบแยกตัวออกจากคนอื่น ไม่ค่อยสนใจโลกภายนอก ทำอะไรเต็มไปด้วยความระมัดระวังและมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าปรับตัวยาก เป็นคนเงิบ เงาะ เบียบ ซื่อๆ ไม่ชอบความตื่นเต้น ควบคุมอารมณ์ ไม่ใคร่แสดงความรู้สึกออกมา
4. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (extraversion) หมายถึง บุคคลที่ชอบสมาคมกับคนอื่น ชอบความสนุกสนานรื่นเริง ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ง่าย เป็นคนกล้าแสดงออก มองโลกในแง่ดี ชอบทำกิจกรรมที่ทำให้ตื่นเต้น เป็นคนแสดงอารมณ์และความรู้สึกอย่างเปิดเผย
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของโรคเอดส์ ความหมาย การแพร่ระบาด การติดต่อและอาการของโรคเอดส์ การป้องกันและรักษาโรคเอดส์ วัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ ในเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
6. เจตคติต่อโรคเอดส์ หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นเฉพาะตัวบุคคล เกี่ยวกับอันตรายของโรคเอดส์ ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์รวมทั้งการแพร่กระจายข่าวสาร การเฝ้าหาความรู้และการเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์ วัดได้จากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ เจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สารลักษณะชู้และลักษณะปลอม
2. บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว
3. เจตคติ
4. โรคเอดส์

สารลักษณะชู้และลักษณะปลอม

1. อิทธิพลของสารลักษณะชู้ต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

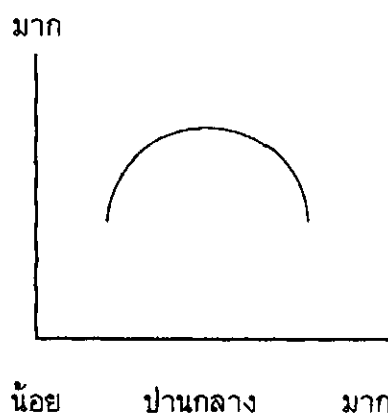
1.1 อิทธิพลของสารลักษณะชู้ต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

ผู้ที่ริเริ่มทำการศึกษาเกี่ยวกับสารชู้ให้เกิดความกลัว ซึ่งกลายเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจศึกษาอย่างมากในสาขาจิตวิทยาสังคม คือแจนีสและเฟชแบค (Janis and Feshback. 1953 : 403-410) ซึ่งพบว่าสารชู้ที่มีปริมาณการชู้สูงมากจะทำให้ประสิทธิภาพในการชักจูงลดลง จึงมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติน้อยลงด้วย การศึกษาสารชู้เป็นไปในรูปที่ว่าสารชู้มากหรือน้อย อย่างไรจะมีประสิทธิภาพในการชักจูงดีกว่ากัน มีผลการวิจัยที่แตกต่างกันคือ การวิจัยบางเรื่องพบว่าสารชู้ให้กลัวมากมีประสิทธิภาพสูงกว่าสารชู้ให้กลัวน้อย (ทัศน. 2518 : 35 ; Triandis. 1971 : 185 ; citing Leventhal 1965 ; Insko and Arkoff. 1965 : 256-266) และมีบางการวิจัยที่พบว่า สารชู้ให้กลัวมากมีประสิทธิภาพต่ำกว่าสารชู้ให้กลัวน้อย (Janis and Feshback. 1953 : 403-410) ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้เป็นสองประเด็นคือ ประเด็นแรก ปริมาณการชู้ที่ใช้ในการวิจัยต่าง ๆ นั้นไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้โดยตรง เพราะไม่มีเครื่องมือมาตรฐานในการวัดปริมาณการชู้ ฉะนั้นสารชู้มากในการวิจัยหนึ่งอาจเท่าเทียมกับสารชู้

ปานกลางในอีกการวิจัยหนึ่ง จึงอาจทำให้ผลการวิจัยนั้นขัดแย้งกันได้ อีกประเด็นหนึ่งคือ ลักษณะความสามารถของการชู้ที่มีต่อผู้รับสาร ถ้าสารชู้นั้นเป็น "การลงโทษ" การกระทำของผู้รับสาร ในขณะปัจจุบันจะทำให้เขาเกิดความวิตกกังวลมาก สารชู้มากจึงไม่ได้ผลเท่าสารชู้ปานกลางเพราะผู้รับสารเกิดการปฏิเสธที่จะรับรู้สารที่ชู้มาก ถ้าสารนั้นเป็นการแนะนำให้ "หลีกเลี่ยง" ผู้รับจะไม่เกิดความวิตกกังวลมาก สารชู้มากจึงมีผลดีกว่าสารชู้ปานกลางและสารชู้น้อย

แมคกายร์ (Triandis. 1971 : 184; citing McGuire. 1968) ได้สรุปผลการทดลองเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความกลัว ที่เกิดจากสารชู้และการเปลี่ยนแปลงเจตคติจะเป็นไปแบบเส้นโค้งรูปตัวยูหัวกลับ (U) ถ้าระดับความกลัวต่ำจนเกินไป จะไม่เร้าให้บุคคลเกิดความสนใจสารที่เสนอให้ บุคคลจะไม่เอาใจใส่และอาจไม่ได้รับรู้สารนั้น เมื่อระดับความกลัวเพิ่มขึ้น การชู้ก็จะเป็นตัวเร้าที่ดีที่จะทำให้บุคคลเอาใจใส่สารสื่อ นั้นเพิ่มขึ้น จึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติเพิ่มขึ้น เมื่อระดับความกลัวเพิ่มสูงขึ้นมากจะทำให้การรับรู้สารลดน้อยลง บุคคลจะพยายามป้องกันตัวเองจากสิ่งเร้าที่ทำให้เขาไม่สบายใจนี้ โดยการไม่เอาใจใส่ในการรับรู้สารอีกต่อไป จึงทำให้การเปลี่ยนเจตคติดลดลง

ต่อมาในปี 1967 และปี 1969 แจนีสได้ทำการค้นคว้าทบทวนเรื่องราวทั้งหมด และได้เสนอทฤษฎีของเขาเองเหมือนกับที่แมคกวยร์ได้กล่าวไว้ (Triandis. 1971 : 184; citing Janis : 1958) คือความกลัวที่เกิดจากสารชู้และการเปลี่ยนแปลงเจตคติจะมีความสัมพันธ์กันเป็นรูปตัวยูหัวกลับ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณการชู้กับการเปลี่ยนเจตคติ

ตามทัศนะของนักจิตวิทยากลุ่มฟรอยด์ (Secord and Backman. 1964 : 181) ได้ให้ข้อคิดไว้เป็นการสนับสนุนทฤษฎีของแคทซ์และสตอตแลนด์ (Katz and Stotland) ดังนี้ เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ เจตคติที่มีอยู่ในตัวบุคคลจะทำหน้าที่เสมือนแรงจูงใจที่ช่วยต่อต้านการที่บุคคลจะถูกข่มขู่ หรือต่อต้านความวิตกกังวลทั้งหลาย ความวิตกกังวลอาจมาจากอันตรายจากสิ่งแวดล้อมภายนอกหรือเกิดจากแรงขับที่ไม่เป็นที่ยอมรับในตัวเขาเอง เจตคติที่ทำหน้าที่ช่วยปลดปล่อยความวิตกกังวลซึ่งเกิดจากการถูกข่มขู่ จะเป็นตัวช่วยต่อต้านมิให้เกิดการเปลี่ยนเจตคติ การทำงานของเจตคติในแนวนั้น มักจะออกมาในรูปกลวิธานป้องกันตัว (defence mechanism) เช่น การปฏิเสธไม่ยอมรับความจริง การหาเหตุผลเข้าข้างตัวเอง การโยนความผิดไปให้ผู้อื่น การเก็บกดทำเป็นลืมเป็นต้น ดังนั้นในแง่ของฟรอยด์จึงสรุปได้ว่าบุคคลจะต่อต้านคำขู่ ไม่ยอมเชื่อตาม ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ตนเองเกิดความวิตกกังวล อันเนื่องมาจากเรื่องที่ยู่นั้น ในการศึกษาถึงอิทธิพลของสารลักษณะชู้้น ควรมีการศึกษาคาบเกี่ยวกับอิทธิพลของความเครียดด้วยเพราะว่าการนำเสนอสารชู้ยอมมีผลให้ผู้รับสารเกิดความตึงเครียดด้วย

ความตึงเครียดมีความหมายใกล้เคียงกับอารมณ์บางอย่างซึ่งเป็นอารมณ์ทางด้านลบ ได้แก่ ความกลัว ความวิตกกังวล ความโกรธ และความเศร้า (Lazarus. 1966 : 1-2) การค้นคว้าเกี่ยวกับความตึงเครียดนี้คาบเกี่ยวกับการศึกษาหัวข้ออื่น ๆ ด้วย เช่น ความขัดแย้งในใจ ความคับข้องใจ และกลวิธานป้องกันตัว (defence mechanism) จึงอาจรวมเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ไว้ในหัวข้อ "ความตึงเครียด" ได้

มีผู้ให้ความหมายของความตึงเครียดไว้หลายท่าน ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วจะมีความหมายคล้ายคลึงกัน แจนนิส (Lazarus . 1966 : 3 ; citing Janis. 1958) ได้ให้ความหมายว่า เมื่อบุคคลถูกขู่เชิงทางจิต เช่น ในการทำงานที่ต้องเข้ารับการผ่าตัดนั้นจะเป็นสภาพการณ์ที่บุคคลเกิดความตึงเครียด เซลลาส (Lazarus. 1966 : 3 ; citing Selye's. 1956) ให้ความหมายว่า เป็นภาวะที่ร่างกายถูกคุกคามจากสิ่งเร้าที่ไม่น่ารื่นรมย์ทั้งหลาย แมคแกรท (McGrath. 1970 : 38-96) ได้ค้นคว้าทบทวนเกี่ยวกับความหมายของความตึงเครียดแล้ว กล่าวไว้โดยรวม ๆ ว่า หมายถึงความทุกข์ยากต่าง ๆ ในการครองชีวิต เช่น ร่างกายมีการกำลังอยู่ในที่คุมขัง น้ำท่วมไฟไหม้ หรือเป็นภาวะที่ถูกเก็บให้เกิดความเครียดในเวลาจำกัด หรือต้องประสานงานกันในขณะที่มีเสียงดังทวนกู่ ก็ทำให้เกิดความตึงเครียดได้

สำหรับลักษณะอาการของผู้ที่มีความตึงเครียดนั้น เมื่ออินทรีย์เกิดความตึงเครียดจะมีปฏิกิริยาที่พิจารณาว่า มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ 2 ประการคือ (Lazarus. 1966 : 30)

1. ความรู้สึกถูกรบกวน เช่น เกิดความกลัว วิดกกังวล หดหู่ รู้สึกผิด ละอาย อยาก ก้าวร้าว ตื่นตระหนก

2. การเปลี่ยนแปลงความสามารถทางการรู้ (cognitive functioning) การรับรู้ การคิด การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาจะเกิดการบิดเบือนไม่สมเหตุสมผล เพราะความตึงเครียดทำให้ขาดสมาธิ

บุคคลที่มีความตึงเครียดอาจถูกเร้าให้มีความว่องไวในการทำงานยิ่งขึ้น หรืออาจทำให้ความสามารถในการทำงานน้อยลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณความเครียดที่บุคคลมีอยู่ แมคแกรท (McGrath. 1970 : 38-96) ได้ศึกษาทบทวนการวิจัยความตึงเครียดนี้ จำนวน 200 เรื่อง และได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า ปริมาณความเข้มข้นของการมีความตึงเครียดจะเข้ามามีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานโดยเป็นในรูปตัวยูหัวกลับ (^) กล่าวคือการมีความตึงเครียดน้อยเกินไปจะไม่เป็นสิ่งที่เร้าให้การทำงานว่องไวขึ้น การมีความตึงเครียดมากเกินไปจะขัดขวางการใช้สมรรถภาพที่แท้จริงที่บุคคลนั้นมีอยู่ ทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ฉะนั้นการมีความตึงเครียดในระดับปานกลางจึงกลายเป็นตัวเร้าที่ดีที่สุด

เมื่อให้บุคคลทำงานในขณะที่มีความตึงเครียด บุคคลจะมีพฤติกรรมแบบไม่ยอมเอาใจใส่หรือสนใจในงานนั้น ทั้งนี้เพื่อให้ตนหลุดพ้นจากสภาวะการตึงเครียด (Weick. 1970 : 287-346) วิธีวัดความตึงเครียดวิธีหนึ่งจึงทำได้โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคลในขณะที่มีความตึงเครียด หรือวัดได้โดยการให้บุคคลรายงานเกี่ยวกับตนเอง เช่น การให้ตอบแบบสอบถาม และการให้ประเมินตนเองตามตารางการประเมินที่เตรียมไว้แก่บุคคลนั้น (McGrath. 1970 : 38-96) การค้นคว้าของแมคแกรทนี้ ชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดย่อมมีสติรับรู้ถึงภาวะความเครียดที่ตนมีอยู่ จึงสามารถที่จะรายงานให้ผู้อื่นทราบได้ว่าตนมีความเครียดอย่างไร ลักษณะบุคลิกภาพบางอย่างของบุคคลและสภาพทางอารมณ์ของบุคคลในขณะหนึ่ง ๆ อาจจะมีผลต่อการถูกชักจูงให้เปลี่ยนเจตคติ แจนิส และฮอฟแลนด์ (Secord and Backman. 1964 : 167; citing Janis and Hovland. 1959) ชี้ให้เห็นว่าเป็นไปได้ที่บุคคลบางคนสามารถถูกชักจูงให้เชื่อตามได้อย่างมากในเรื่องหนึ่ง แต่อาจถูกชักจูงลำบากในอีกเรื่องหนึ่งมิใช่จะเป็นคนถูกชักจูง

ได้ง่ายในทุกกรณีไป นอกจากนั้น การที่บุคคลจะคล้อยตามการชักจูงยังขึ้นอยู่กับความแตกต่างของสารที่ใช้ชักจูง ผู้ชักจูงและสถานการณ์ขณะสื่อสารชักจูงด้วย

ลักษณะบางประการของมนุษย์เรา เช่น การมีความภาคภูมิใจในตนเอง การมีความวิตกกังวล ตระหนกตกใจกลัว หรือความตึงเครียด อาจเป็นสิ่งที่บุคคลมีติดตัวอยู่แล้ว เนื่องมาจากประสบการณ์ในอดีต หรืออาจเร้าให้บุคคลเกิดลักษณะต่างๆ เหล่านี้ขึ้นมาได้ในห้องทดลอง ลักษณะอารมณ์ เช่นความวิตกกังวลหรือความตึงเครียดที่มีในตัวบุคคลนี้จะเข้ามามีบทบาทในการต่อต้านการชักจูงหรือช่วยเสริมให้โอนอ่อนตามการชักจูงด้วย

ในกรณีที่บุคคลมีความวิตกกังวลหรือความตึงเครียดอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูงจะทำให้เขาเป็นคนที่ถูกชักจูงได้ง่าย มอสเนอร์ (Secord and Backman, 1964 : 170-171 ; citing Mausner, 1954) ได้ศึกษาบุคคลที่เกิดความตึงเครียดขึ้นเนื่องจากถูกคุกคามทางอีโก้ (ego) คือประสบความล้มเหลวในงาน ทั้งนี้โดยสร้างสถานการณ์ให้ผู้ถูกทดลองตัดสินความยาวของเส้นตรงที่เสนอให้ดูทีละคน ผู้ถูกทดลองกลุ่มหนึ่งจะได้รับแจ้งว่าตัดสินถูกแล้ว อีกกลุ่มจะได้รับแจ้งว่าตัดสินไม่ถูกเลย เมื่อมีการนำผู้ทดลองจากทั้งสองกลุ่มมาเข้าคู่ตัดสินใหม่ทีละคู่ ผลปรากฏว่าผู้ถูกทดลองที่เคยประสบความล้มเหลวมาก่อน จะเปลี่ยนคำตอบตามหรือให้ใกล้เคียงเพื่อนร่วมกลุ่ม ทั้ง ๆ ที่เขาไม่ทราบมาก่อนว่าเป็นคนที่เคยได้รับความสำเร็จในเรื่องนี้มาแล้วหรือไม่

การสร้างสถานการณ์เร้าให้บุคคลเกิดความตึงเครียดสูง จะเป็นสาเหตุให้บุคคลนั้นมีการโอนอ่อนต่อการชักจูงได้ดังเช่นการทดลองของเฮมริช และ คูอิเคน (Helmrigh and Kuiken, 1968 : 466-473) ได้ทำการทดลองภาคสนามขึ้น เพื่อทดสอบผลของการสื่อสารชักจูงซึ่งกระทำในขณะที่บุคคลมีความตึงเครียดสูงและต่ำ ผู้ถูกทดลองเป็นผู้ที่ถูกคัดเลือกเข้าเป็นทหารจำนวน 258 คน ได้รับการชักจูงในเรื่องที่ขัดกับเจตคติเดิมของตนเอง คือให้เห็นด้วยกับการที่ชายจะต้องรับใช้ประเทศชาติ โดยการถูกเกณฑ์เป็นทหารอย่างน้อยเป็นเวลา 2 ปี การชักจูงกระทำกับกลุ่มที่กำลังมีความกลัวสูง (รอที่จะผ่านการพ่นด้วยแก๊สน้ำตา) และกลุ่มที่กำลังอยู่ในภาวะปกติ (นั่งอยู่ในโรงทหาร) ได้มีการตรวจสอบอารมณ์ของผู้ถูกทดลอง ปรากฏว่า ผู้ที่มีความตึงเครียดสูง จะตกใจมากกว่าผู้ที่มีความตึงเครียดต่ำ ผลที่ได้พบว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดสูง เมื่อได้รับสารสื่อชักจูงจะเปลี่ยนเจตคติตามการชักจูงมากกว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดต่ำอย่างเห็นได้ชัด ผลที่ได้นี้

สนับสนุนการทดลองของมอสเนอร์ (Secord and Backman. 1964 : 171-172; citing Mausner. 1954)

แคนเตอร์และคนอื่น ๆ (Cantor and others. 1974 : 231-244) ได้ทดสอบผลการเร้าอารมณ์ของผู้ถูกชักจูงก่อนที่จะได้รับสารสื่อชักจูง ผู้วิจัยได้ทำการทดลองโดยใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อเร้าอารมณ์ตัวแปรที่ศึกษา คือความน่าพึงพอใจและความน่าตื่นเต้นของภาพยนตร์ ดังนั้น ภาพยนตร์ที่ฉายให้ผู้ถูกทดลองแต่ละกลุ่มชมจึงมี 4 ม้วน คือม้วนแรกให้ความน่าพึงพอใจแต่ความน่าตื่นเต้นต่ำ เป็นเรื่องเกี่ยวกับคู่สมรสหนุ่มสาวคู่หนึ่งที่กำลังรับประทานอาหารที่ภัตตาคาร ท่ามกลางแสงเทียน ม้วนที่สองให้ความน่าพึงพอใจและความน่าตื่นเต้นสูง เป็นเรื่องเกี่ยวกับหญิงสาวผู้หนึ่งกำลังแสดงบทนิสวาสกับคู่รักบนรถจักรยานยนต์ ม้วนที่สามให้ความไม่น่าพึงพอใจและความน่าตื่นเต้นต่ำ เป็นเรื่องเกี่ยวกับแพทย์และพยาบาลกำลังทำการผ่าตัดไม่มีเลือดหรือสิ่งอื่น ๆ ที่จะเร้าให้เกิดความไม่สบายอารมณ์ ส่วนม้วนสุดท้ายให้ความไม่น่าพึงพอใจแต่ความน่าตื่นเต้นสูง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการผ่าตัดลูกตาโดยเป็นภาพขยายใหญ่ มองเห็นเลือดและภายหลังมองเห็นใบหน้าของผู้ป่วยเต็มไปด้วยความเจ็บปวดและหวาดกลัว จะเห็นได้ว่าภาพยนตร์ที่ไม่น่าพึงพอใจจะเป็นสื่อเร้าให้ผู้ถูกทดลองเกิดความตึงเครียดขึ้น เพราะกระตุ้นให้ผู้ดูเกิดความกลัวและความไม่สบายใจ ผลการวิจัยปรากฏว่าเมื่อผู้ถูกทดลองได้ชมภาพยนตร์ที่ไม่น่าพึงพอใจ จะเปลี่ยนเจตคติเมื่อได้รับสารสื่อชักจูงมากกว่าพวกที่ได้ชมภาพยนตร์ที่น่าพึงพอใจอย่างเชื่อมั่นได้ทำให้สรุปได้ว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดสูงจะถูกชักจูงให้เปลี่ยนเจตคติได้มากกว่าบุคคลที่มีความตึงเครียดต่ำ ส่วนความน่าตื่นเต้นของภาพยนตร์ ไม่มีผลให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติเมื่อได้รับสารสื่อชักจูงมากนัก

1.2 อิทธิพลของสารลักษณะคู่กับการเรียนรู้

สารลักษณะคู่ส่งผลต่อการเรียนรู้เพราะเป็นตัวเร้าให้ผู้รับสารมีความเอาใจใส่และตั้งใจรับสารยิ่งขึ้น สมสิทธิ์ จิตรสถาวร (2523 : 48) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปริมาณของการเรียนรู้และอัตราเร็วของการเรียนรู้ จากการถ่ายภาพเหมือนจริง ภาพถ่ายบิดเบือน ภาพเขียนเหมือนจริง ภาพเขียนบิดเบือนและภาพการ์ตูน ที่มีลักษณะปลอมและลักษณะคู่ประกอบข้อความที่มีลักษณะปลอมและลักษณะคู่ ในภาพโฆษณาต่อต้านยาเสพติดให้โทษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้กลุ่มทดลองจำนวน 400 คน แบ่งเป็น 20 กลุ่มทดลอง แต่ละกลุ่มจะได้รับการดูภาพ

สไลด์โฆษณาในกลุ่มละชนิดเป็นรายบุคคล ใช้เวลาทดลองทั้งสิ้น 10 วัน นำผลมาวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการเรียนรู้และอัตราเร็วของการเรียนรู้ผลปรากฏว่า ภาพโฆษณาที่ใช้ข้อความที่มีลักษณะปลอมและลักษณะชู้ มีผลทำให้ปริมาณของการเรียนรู้ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ข้อความที่มีลักษณะชู้ประกอบภาพโฆษณาทำให้มีปริมาณของการเรียนรู้สูงกว่าการใช้ข้อความที่มีลักษณะปลอมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนอัตราเร็วของการเรียนรู้จากภาพโฆษณาที่ใช้ข้อความที่มีลักษณะชู้สูงกว่าการเรียนรู้จากภาพโฆษณาที่ใช้ข้อความลักษณะปลอมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อความที่มีลักษณะปลอมและลักษณะชู้ มีปฏิสัมพันธ์กับภาพที่มีลักษณะปลอมและลักษณะชู้ต่ออัตราเร็วของการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ภาพที่มีลักษณะชู้ประกอบข้อความที่มีลักษณะชู้จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ในเวลาน้อยที่สุด ส่วน ศิริโชค ท่อสมบัติ (2532 : 102) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์เทป โดยใช้การจัดความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้าและท้ายเนื้อหาที่เสนอสารในลักษณะชู้กับเนื้อหาปกติ โดยใช้เนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 120 คน ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารในลักษณะชู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อิทธิพลของสารปลอมต่อการเปลี่ยนเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.1 อิทธิพลของสารปลอมต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

จากทฤษฎีเกี่ยวกับหน้าที่ของเจตคติ (Functional theory of attitudes) ของ แครทซ์ (Secord and backman. 1964 : 119; citing Katz. 1953) ได้กล่าวไว้ว่าการที่บุคคลจะก่อตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติของตนที่มีต่อเรื่องใดนั้น ขึ้นอยู่กับประโยชน์ที่บุคคลจะได้รับจากการมีเจตคติในทำนองนั้น ๆ กล่าวคือ ถ้าการชอบสิ่งหนึ่งจะทำให้บุคคลได้รับประโยชน์มากกว่าการที่จะไม่ชอบสิ่งนั้น บุคคลก็จะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าการไม่ชอบสิ่งนั้นทำให้เขาได้รับประโยชน์มากกว่า เขาก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ประโยชน์ที่บุคคลจะได้รับจากการมีเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ นั้นมิได้หลายทาง แครทซ์ ได้แบ่งหน้าที่ของเจตคติในอันที่จะบันดาลให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลออกเป็น 4 หน้าที่ด้วยกันดังนี้

2.1.1 หน้าที่ในการปรับตัวและคำนึงถึงประโยชน์ โดยทั่วไปแล้วแต่ละบุคคลจะมีความต้องการที่จะได้ผลประโยชน์มากที่สุดและเสียผลประโยชน์น้อยที่สุด ฉะนั้นถ้าการมีเจตคติในเรื่องใดจะนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่บุคคล บุคคลก็ย่อมจะยอมรับเจตคตินั้นโดยง่าย ดังนั้นเมื่อเสนอสารปลอมที่กล่าวเน้นถึงรางวัลที่จะได้รับ หากบุคคลเชื่อตามสารนั้นก็จะทำให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติเชื่อตามสารได้โดยง่าย เพราะต้องการที่จะได้รับผลประโยชน์นั้น

2.1.2 หน้าที่ในการป้องกันตัวเอง ประโยชน์ของเจตคติอีกประการหนึ่งคือ การช่วยปกป้องตัวบุคคลจากความรู้เกี่ยวกับตัวของเขา ซึ่งทำให้เขาเกิดความไม่สบายใจหรือป้องกันเขาจากความเป็นจริงในสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นความจริงที่ทำให้เขาไม่สบายใจ ฉะนั้นถ้าสารกล่าวว่า เน้นว่า การเชื่อในสิ่งที่ผิดจะทำให้เกิดผลเสียหายต่าง ๆ แก่บุคคลนั้น สารชู้นี้จะก่อให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับความเชื่อและการกระทำปัจจุบันของตน หรือที่จะมีมากในอนาคต จึงเป็นทางให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติตามสารชู้ เพื่อที่จะขจัดความรู้สึกไม่สบายใจนั้น

2.1.3 หน้าที่ในการแสดงค่านิยมของตน บุคคลอาจสร้างความพอใจขึ้นมาโดยการได้แสดงเจตคติของตนให้ประจักษ์แก่ผู้อื่น ซึ่งเจตคตินั้นจะเหมาะสมสอดคล้องกับค่านิยมส่วนตัวของเขาและเหมาะสมกับมโนทัศน์เกี่ยวกับตัวเขาด้วย เช่น บุคคลที่มีเจตคติรุนแรงต่อค่านิยมแห่งการมีเสรีภาพและประชาธิปไตย อาจมีการสนองความอยากของตนโดยการมีกิจกรรมที่เป็นการสนับสนุนค่านิยมนั้น ฉะนั้นถ้าสารประเภทสารปลอมสามารถทำให้บุคคลเข้าใจได้ว่า การมีเจตคติตามที่สารชักจูงเป็นสร้างค่านิยมอันถูกต้อง และสอดคล้องกับค่านิยมอื่น ๆ ที่ตนมีอยู่แต่เดิมแล้ว ก็จะทำให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติเชื่อตามสารปลอมนั้นได้โดยง่าย

ในทำนองที่กลับกัน ถ้าสารชู้สามารถทำให้ผู้รับเข้าใจได้ว่า การมีเจตคติที่ผิด ๆ นั้นเป็นการแสดงค่านิยมของตนอย่างบิดเบือน และขัดแย้งกับค่านิยมอื่น ๆ ที่ตนมีอยู่แต่เดิมกันจะก่อให้เกิดผลเสียหายทั้งทางด้านส่วนตัวและสังคม สารชู้นั้นก็อาจมีอิทธิพลชักจูงใจให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติเสียใหม่ตามที่สารชู้ได้กล่าวชักจูง

2.1.4 หน้าที่ให้ความรู้ มีการสันนิษฐานว่าแต่ละบุคคลจะต้องมีแรงขับเคลื่อนพื้นฐานในการที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุและผลของประสบการณ์ที่ผ่านมา หน่วยของประสบการณ์ทั้งหลายที่ไม่มีความมั่นคง หรือไม่ลงรอยกันในห้วงความคิดของบุคคล จะมีการดัดแปลงหรือเปลี่ยนเสียใหม่เพื่อให้เกิดความมั่นคงยิ่งขึ้น ถ้าบุคคลไม่สามารถหาสาเหตุที่เหมาะสม มาอธิบายปรากฏ

การณ์ที่สำคัญในชีวิตของตนได้ บุคคลจะเกิดความขัดแย้งในจิตใจ ฉะนั้นถ้าสารปลอมหรือสารชู้มีเนื้อหาสาระที่จะช่วยอธิบายถึง สาเหตุของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลประสบมาแล้วก็จะช่วยให้บุคคลยอมรับสารประเภทนั้น ๆ และเชื่อตามคำชักจูงในสารมากยิ่งขึ้นเพราะสารนั้นสามารถบำบัดความต้องการทางด้านความรู้ของบุคคลได้ พรพิมล สุดเจริญ (2519 : 42-43) ได้ทำการทดลอง เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของสารปลอมและสารชู้ต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติในสถานการณ์ดิ่งเครียด ผลปรากฏว่าการชักจูงโดยใช้สารปลอมและสารชู้มีประสิทธิภาพมากกว่าการไม่ชักจูงอย่างเด่นชัดแต่ประสิทธิภาพในการชักจูงของสารปลอมและสารชู้เท่าเทียมกัน ในสถานการณ์ดิ่งเครียดสูงปรากฏว่าไม่ว่าจะใช้สารปลอมหรือสารชู้ก็สามารถชักจูงผู้ถูกทดลองให้เปลี่ยนเจตคติได้ แต่ในสถานการณ์ดิ่งเครียดต่ำมีเพียงสารปลอมเท่านั้นที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงสูง

2.2 อิทธิพลของสารปลอมต่อการเรียนรู้

จากทฤษฎีเกี่ยวกับหน้าที่ของเจตคติจะเห็นได้ว่า สารปลอมจะมีลักษณะที่ชี้ช่องทางการบำบัดความต้องการต่าง ๆ ของบุคคล นอกจากนั้นเนื้อหาสาระของสารปลอมจะชี้ให้ผู้รับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับซึ่งนับว่าเป็นตัวเสริมแรงที่ต้ออย่างหนึ่ง อันมีผลต่อการรับสารและการเรียนรู้ด้วย เป็รื่อง กุมุท (Kumut. 1969 : 869-B) ได้ศึกษาวิจัยการเรียนรู้แบบคู่สัมพันธ์กับอารมณ์ โดยใช้ภาพกับคำทดลองกับกลุ่มตัวอย่างสองระดับชั้น คือ นิสิตปริญญาโทมหาวิทยาลัยอินเดียนาและนักเรียนเกรด 8 ในสหรัฐอเมริกา ระดับละ 45 คน มีอายุเท่ากันในแต่ละระดับ ผู้ทดลองได้ใช้ภาพและคำ 16 คู่ ทำเป็นสไลด์ ขนาด 2"x2" ซึ่งมีลักษณะเป็นอิฐจากรวมและอนิฐจากรวม กล่าวคือ การใช้ภาพอิฐจากรวมคู่กับคำอิฐจากรวม ภาพอิฐจากรวมคู่กับคำอนิฐจากรวม ภาพอนิฐจากรวม คู่กับคำอิฐจากรวม ภาพอนิฐจากรวมคู่กับคำอนิฐจากรวม รวมเป็นสี่ลักษณะ แล้วนำภาพและคำคู่ไปให้กลุ่มทดลองดูเพื่อเรียนภาพและคำแต่ละคู่หาอัตราเร็วในการเรียนรู้และหาความคงทนในการจำภาพและคำลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ ผลการวิจัยพอสรุปได้ว่า เกี่ยวกับอัตราเร็วของการเรียนรู้ภาพที่เป็นอิฐจากรวมและอนิฐจากรวม เมื่อคู่กับคำที่เป็นอิฐจากรวมแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ได้พอ ๆ กัน แต่ถ้าภาพและคำที่เป็นอนิฐจากรวมมาคู่กันจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ช้ากว่าเกี่ยวกับความคงทนของความจำ ถ้าเป็นการจำในระยะสั้น กลุ่มทดลองจำได้พอ ๆ กัน ไม่ว่าภาพกับคำจะจับคู่กันในลักษณะใด ถ้าเป็นการจำในระยะยาว ภาพทั้งสองลักษณะเมื่อคู่กับคำที่เป็นอนิฐจากรวมจะช่วยให้อ่านได้มากกว่า นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาต่อไปอีก คือ พงษ์สวัสดิ์ ลาภบุญเรือง

(2516 : 38-42) ได้ทำการเปรียบเทียบอัตราเร็วของการเรียนรู้และความสามารถของความจำ โดยใช้ภาพที่มีลักษณะปลอมและชู้คู่กับข้อความที่มีลักษณะปลอมและชู้ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่าอัตราเร็วในการเรียนรู้จากการเรียนจากภาพปลอมคู่กับข้อความปลอมสูงกว่าภาพชู้คู่กับข้อความชู้อย่างมีนัยสำคัญ และความคงทนในการจำในระยะหนึ่งสัปดาห์ ไม่มีความแตกต่างกันจากการเรียนจากภาพปลอมคู่กับข้อความปลอมและภาพชู้คู่กับข้อความชู้

บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว

บุคลิกภาพเป็นส่วนหนึ่งของความแตกต่างระหว่างบุคคล และเป็นองค์ประกอบอันสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งที่สามารถส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน การประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตในสังคม เพราะพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์แสดงออกมานั้นตัวบุคลิกภาพจะเป็นตัวก่อให้เกิดพฤติกรรมเหล่านั้นออกมา การศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมในปัจจุบันของบุคคล และคาดคะเนพฤติกรรมในอนาคตของบุคคลได้ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักจิตวิทยาได้ตั้งทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพขึ้นมา

บุคลิกภาพ (personality) มาจากรากศัพท์ภาษาละตินว่า persona ซึ่งแปลว่าหน้ากากที่ตัวละครกรีกและโรมันในสมัยก่อนสวมใส่ เพื่อแสดงบุคลิกลักษณะที่แตกต่างกันให้ผู้ดูสามารถเห็นได้แม้ในระยะไกล (นิภา นิธยาน. 2530 : 23) นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าบุคลิกภาพไว้ต่าง ๆ กันดังต่อไปนี้

มันน์ (Munn. 1969 : 224) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นผลรวมของลักษณะทั้งหมดซึ่งเกิดจากการผสมผสานของโครงสร้างของความประพฤติ ความสนใจ เจตคติ เชาวน์ปัญญา ความถนัด และลักษณะอื่น ๆ เข้าด้วยกัน

ชไนเดอร์ (Schneider. 1960 : 89) กล่าวว่าบุคลิกภาพคือกระบวนการสร้างหรือการรวมคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลเข้าด้วยกัน เช่น ลักษณะทางกายและจิตใจ ตลอดจนความสามารถ อุนิสัย อารมณ์ กิริยาท่าทาง บุคลิกภาพจะเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของบุคคลและส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เขาอยู่

ธำรง บัวศรี (2526 : 32) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพของบุคคลมิใช่เป็นสิ่งที่เกิดมาพร้อมกับบุคคลนั้นได้ทั้งหมด ยกเว้นเพียงรูปร่าง หน้าตา สีผิวของร่างกายแล้ว นอกนั้นเกิดจากการฝึกฝน อบรม เรียนรู้และมีประสบการณ์ภายหลังทั้งสิ้น

สุชา จันทรเอม (2520 : 120) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกันในตัวบุคคล และวิธีการแสดงออกทางพฤติกรรม ไม่จำเป็นว่าพฤติกรรมหรือคุณลักษณะเหล่านั้นจะดีหรือไม่ดี ผิดหรือถูก

จากคำจำกัดความที่นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ไว้ นั้น สรุปรวมความแล้ว คำว่าบุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะส่วนรวมกันเป็นลักษณะของแต่ละบุคคลที่ปรากฏออกมาให้เห็นได้ เป็นรูปร่างหน้าตา สติปัญญา ความรู้สึนึกคิด ความสามารถ ความสนใจและปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งแต่ละคนก็จะมีบุคลิกภาพแตกต่างกันออกไปตามอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ส่วนทฤษฎีบุคลิกภาพนั้นได้เกิดมีขึ้นหลายทฤษฎีด้วยกัน ซึ่งสามารถสรุปแนวการอธิบายเกี่ยวกับบุคลิกภาพได้ 4 แบบด้วยกัน (อุจน์ มาลิก. 2519 : 331-338)

1. อธิบายตามทฤษฎีตามแบบบุคลิก (type theory) ทฤษฎีนี้เป็นการกล่าวถึงแบบของบุคลิกภาพว่า แต่ละคนจะมีบุคลิกภาพแบบใดนั้นสามารถสังเกตได้จากวิถีชีวิต (life style) ที่บุคคลนั้นดำเนินชีวิตของเขา เช่น ถ้าเป็นคนชอบเป็นใหญ่ (dominating) ก็จะมีลักษณะมักใหญ่ใฝ่สูง หรือมีลักษณะแบบแสดงตัว ดังนั้นรูปแบบของพวกแสดงตัวจะสังเกตได้ว่าเป็นคนที่ชอบสมาคมกับผู้อื่น ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ง่าย มองโลกในแง่ดี เป็นต้น

2. อธิบายตามทฤษฎีลักษณะนิสัย (trait theory) ทฤษฎีนี้มีรากฐานบนความเชื่อว่าการที่บุคคลเรียนรู้ว่าหากตนประพฤติเช่นนั้นแล้ว จะทำให้ตนเองพอใจ สบายใจ หรือได้รับการยกย่องจากสังคมก็จะแสดงออกไป กลายเป็นลักษณะนิสัยของคนนั้นไป เช่น เป็นคนที่มีความเกรงใจ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งผู้ใหญ่ ก็จะได้รับคำชมเชยว่าเป็นผู้ดี อ่อนน้อม เป็นที่รักใคร่และไว้วางใจของผู้ใหญ่ เป็นต้น

3. อธิบายตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (psychoanalytic theory) ทฤษฎีนี้จะเน้นถึงการพัฒนาที่สืบเนื่องมาตั้งแต่วัยเด็กระยะต้น ๆ ซึ่งยังผลให้มีโครงสร้างบุคลิกภาพแบบถาวร เช่น คนที่รู้จักเรื่องความสะอาด นิธิพินันท์ เจ้าระเบียบ ตื้อ และตระหนี่ พรอยด์อธิบายว่า ลักษณะต่าง ๆ ดังกล่าวเกิดจากการที่มารดารู้จัก เคี่ยวเข็ญเรื่องขับถ่ายกับบุตรตั้งแต่เล็ก ๆ หรือเป็นแบบของคน

มีบุคลิกภาพซังกันในชั้นทวารหนัก (anal type) นอกจากนี้ทฤษฎีนี้จะเน้นถึงพลังขัดแย้งในจิตใจ อันเป็นการขัดแย้งระหว่างโครงสร้างพลัง 3 ชั้นของบุคลิกภาพ ซึ่งประกอบด้วย อิด (id) อีโก้ (ego) และซูเปอร์อีโก้ (superego)

อิด (id) ประกอบด้วยแรงขับตามสัญชาตญาณเพศ และสัญชาตญาณรุกราน ถ้าหากไม่มีการเหนี่ยวรั้งแล้วอิดจะหาทางที่จะทำให้สมปรารถนาอย่างไม่มีเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้นการกระทำใด ๆ ที่เอาแต่ใจตัวเองดังที่ปรากฏในพฤติกรรมของผู้ใหญ่ คือความเป็นทาสของอิดนั่นเอง

อีโก้ (ego) เป็นตัวติดต่อกับสังคมภายนอก รับภาระทำหน้าที่การทำงานหรือบุคคลที่รับผิดชอบสอดส่องให้พฤติกรรมเข้ารูปกับสังคม และอยู่ในทำนองที่คนอื่นเขายอมรับ

ซูเปอร์อีโก้ (superego) พัฒนาขึ้นมาจากประสบการณ์ของอีโก้และสังคม ตลอดจนกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่พ่อแม่กำหนด ดังนั้น ซูเปอร์อีโก้ จึงทำหน้าที่ธรรมสำนึก (conscience) เตือนอีโก้ ให้รู้ว่าสิ่งนั้นผิด อย่าทำ และสอนอีโก้ให้ทำดี

4. อธิบายบุคลิกภาพในรูปของพฤติกรรมจำเพาะ (theory of behavioral specificity) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าสถานการณ์ภายนอกเงื่อนไขทางสังคม ตัวเร้าต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ ณ สถานการณ์หนึ่ง ๆ เป็นตัวอิทธิพลให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรมตอบโต้จำเพาะแต่ละครั้ง ความเชื่อเช่นนี้ก่อให้เกิดผลอันหนึ่งคือ มนุษย์สามารถสร้างสถานการณ์และวางเงื่อนไขที่เหมาะสมเพื่อให้บุคคลมีปฏิกิริยาตอบโต้ที่ถูกต้องตามปรารถนาได้

คาร์ล จี จุง (Carl G. Jung) ซึ่งเป็นจิตแพทย์ชาวเมืองซูริคได้กล่าวถึงบุคลิกภาพไว้ว่าเจตคติของคนเราโดยทั่วไปมีอยู่สองอย่างคือ หันเข้าหาตัวเอง (inwardly) เป็นพวกเก็บตัวพวกหนึ่งและหันออกจากตัวเอง (outwardly) เป็นพวกแสดงตัวอีกพวกหนึ่ง พฤติกรรมของพวกแสดงตัวนั้น จะเห็นได้ง่ายจากลักษณะของบุคคลที่สนใจโลกภายนอก และความเป็นจริงทางสังคม เป็นสำคัญเป็นพวกที่ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ไม่ค่อยวิจารณ์ตนเองทำอะไรขึ้นอยู่กับโลกภายนอกคือฝึกหัดปฏิบัติจริงเป็นหลัก ส่วนพวกเก็บตัวนั้นกลับสนใจแต่เรื่องของตนเองเป็นสำคัญไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจหรือการทำงาน จึงเป็นคนที่มักกฎเกณฑ์ตายตัวไม่ยืดหยุ่น ชอบวิจารณ์ลงโทษตนเองแต่ก็มีความละเอียดอ่อน (Allport. 1961 : 427-428) ส่วนไอเซนค (Eysenck. 1960 : 253) กล่าวว่า เราอาจจะพิจารณาบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวได้จาก การมีส่วนร่วมหรือไม่ร่วมมือ การเข้าสังคม หรือการแยกตัว การเข้าใกล้หรือการถอยหนี การกระตือ

รื้อวันหรือเฉื่อยชา ความมั่นคงทางอารมณ์และลักษณะการแสดงออกทางอารมณ์ นอกจากนี้สตรอม (Strom. 1969 : 215-217) ยังได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพแสดงตัวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบนี้จะสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยชักจูงคนอื่นให้เห็นค่านิยมอันนี้ด้วย ส่วนพวกเก็บตัวนั้นสิ่งแวดล้อมจะไม่มีอิทธิพลต่อเขาเท่าใดนัก เพราะยึดตนเองเป็นหลักขาดความเชื่อมั่นที่จะสร้างสัมพันธภาพกับสังคม ชอบอยู่ตามลำพังความคิดเห็นก็เป็นไปทางอนุรักษ์นิยม นอกจากบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวแล้ว ยังมีบุคลิกภาพที่มีลักษณะกลาง ๆ ไม่เก็บตัวหรือแสดงตัวเกินไป ซึ่งคนส่วนมากจะเป็นพวกที่มีบุคลิกภาพลักษณะเช่นนี้ (Eysenck. 1971 : 11) ความแตกต่างด้านบุคลิกภาพนี้ เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual differences) อีกด้านหนึ่งที่นอกเหนือไปจากความแตกต่างทางสติปัญญา สมรรถภาพทางกาย และความถนัดตามธรรมชาติ และความแตกต่างของบุคคลในด้านบุคลิกภาพนี้เองมีผลต่อการเรียนรู้เสมอ บุคลิกภาพของผู้เรียนจะมีผลต่อการเรียนรู้เนื้อหา 2 แบบ คือเนื้อหาที่มีกฎเกณฑ์ตายตัวกับเนื้อหาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้กำหนดเองตามอำเภอใจ ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันจะมีปฏิกิริยาต่อเนื้อหาทั้ง 2 แบบนี้ไม่เหมือนกันและความแตกต่างของปฏิกิริยามีสหสัมพันธ์สูงระหว่างผู้เรียนที่ชอบแสดงออกกับผู้เรียนที่ชอบเก็บตัว

บุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว เป็นแบบบุคลิกภาพที่ Jung (Jung) ซึ่งอยู่ในกลุ่มนักจิตวิทยาที่เชื่อในการแยกประเภทบุคลิกภาพ (type theory) นักจิตวิทยากลุ่มนี้เชื่อว่า บุคลิกภาพของมนุษย์อาจแยกออกเป็นหมู่หรือพวก นักจิตวิทยากลุ่มนี้ที่สำคัญ คือ Jung (Jung) เชลตัน (Sheldon) และ เครทซ์เมอร์ (Kretschmer) Jung ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพไว้ว่า เจตคติโดยทั่วไปของคนเรามีอยู่ 2 อย่าง (วงษ์กฤต ภูพันธ์ศรี. 2523 : 67) คือ

1. พวกที่เก็บตัว (introversion) เป็นพวกที่ชอบแยกตัวออกจากคนอื่นไม่ค่อยสนใจโลกภายนอกทำอะไรเต็มไปด้วยความระมัดระวังและมักมีการวางแผนล่วงหน้า ปรับตัวยาก เป็นคนเรียบร้อย เจ้าระเบียบ ขี้อาย ไม่ชอบความตื่นเต้น ควบคุมอารมณ์ ไม่ใคร่แสดงความรู้สึกออกมา

2. พวกที่แสดงตัว (extraversion) เป็นคนที่ชอบสมาคมกับคนอื่นชอบความสนุกสนาน ความรื่นเริง ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้ง่าย เป็นคนกล้าแสดงออก มองโลกในแง่ดี ชอบกิจกรรมที่ทำให้ตื่นเต้น เป็นคนแสดงอารมณ์และความรู้สึกอย่างเปิดเผย

ในปี ค.ศ. 1959 บรอดเบนท์ (Broadbent. 1959 : 214) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวของนักศึกษาระดับปริญญาโทในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มเรียนดีและเรียนไม่ดี ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มเรียนดีมีลักษณะเก็บตัวมากกว่ากลุ่มที่เรียนไม่ดีอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ได้ทดสอบระดับสติปัญญาของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ข้อทดสอบเอ็มพีไอ ผลปรากฏว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีระดับสติปัญญาไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าลักษณะการเก็บตัวและแสดงตัวไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญา ซึ่งมีผลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลินน์ (Lynn. 1959 : 213-216) ได้ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ เอ็มพีไอ วัดบุคลิกภาพของนักศึกษาชายหญิงชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเอ็กซ์เตอร์ จำนวน 211 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาทางด้านจิตวิทยาอาชีพ (occupational therapy students) ชายหญิงจำนวน 167 คน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและลักษณะอารมณ์ และอาการทางประสาท กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่าลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว และลักษณะอารมณ์ และอาการทางประสาทไม่มีความสัมพันธ์กันกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่พบว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้คะแนนด้านอารมณ์อ่อนไหวสูงและด้านการแสดงตัวต่ำ

ลินน์และกอร์ดอน (Lynn and Gordon. 1961 : 194-203) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการแสดงตัวและลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทกับเชาวน์ปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาของราเวน (Raven's Progressive Matrices) วัดนักศึกษาที่มีลักษณะเก็บตัว-แสดงตัว ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบ M.P.I. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอ็กซ์เตอร์ (Exeter) จำนวน 60 คน ผลการศึกษาพบว่าบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวไม่มีความสัมพันธ์กับเชาวน์ปัญญาและพบว่า ในสภาพการทำงานที่จะต้องมีการตอบสนองตามเงื่อนไขและใช้ความสนใจมาก ๆ นั้น นักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจะทำได้ดีกว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว แม้ว่านักศึกษาประเภทเก็บตัวจะทำได้ช้ากว่าแต่ก็ถูกต้องกว่าดังนั้นสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวจึงสูงกว่า

ไคลน์ (Kline. 1966 : 92-93) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาท กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาชายและหญิง ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยใน กานา จำนวน 110 คน และได้ประเมินระดับการแสดงตัวและ

ลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทโดยใช้แบบทดสอบ อีพีไอ (Eysenck Personality Inventory) ผลการศึกษาพบว่า บุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ และลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาท ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ริดดิง (Ridding. 1966 : 48) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงจำนวน 600 คน ที่มีอายุ ตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ เอ็มพีไอ ของไอเซนค (Eysenck) และ เอชเอสพีไอ (High School Personality Questionnaire) ของแคทเทลล์ (Cattell) ผลการวิจัยแสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงทางอารมณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผู้ที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีความสัมพันธ์กับผู้ที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนลักษณะที่ชอบวิตกกังวลไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ฟินเลย์สัน (Finlayson. 1970 : 344-349) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายที่มีอายุระหว่าง 12-14 ปี ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว-แสดงตัว และลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาท โดยประเมินบุคลิกภาพและลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทด้วยแบบทดสอบ เจอีพีไอ (Junior Eysenck Personality Inventory) ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชายในกลุ่มอายุ 13-14 ปี ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีกว่า นักเรียนชายที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 11 ปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ซาเวจ (Savage. 1970 : 251-253) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาทกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักศึกษาชายหญิงของมหาวิทยาลัย นิวอิงแลนด์ จำนวน 180 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 5 กลุ่ม ตามลำดับของระดับการเรียน และประเมินระดับการแสดงตัวและลักษณะทางอารมณ์โดยใช้แบบทดสอบ เอ็มพีไอ (The Maudsley Personality Inventory) ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและลักษณะอารมณ์ และอาการทางประสาทมีความสัมพันธ์กันในทาง

ลบ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

แมกซัด (Magsud. 1980 : 71-73) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (extraversion) ลักษณะอารมณ์และอาการทางประสาท และระดับสติปัญญา กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับคณิตศาสตร์ โดยใช้ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนชายระดับประถมศึกษาชั้นที่ 7 ของโรงเรียนในเมือง คาโน (Kano) ประเทศไนจีเรีย ที่มีอายุระหว่าง 12 ปี 4 เดือน ถึง 13 ปี 7 เดือน ระดับของลักษณะทางอารมณ์และการปรับตัว ประเมินค่าโดยแบบทดสอบ เจอซีพีไอ (The Junior Eysenck Personality Inventory) ผลการศึกษาพบว่า การแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ และระดับสติปัญญามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ (Magsud, 1980 : 71-73)

อุไร สิงห์โต (2522 : 43-44) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 15-17 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบทดสอบ เอ็มพีไอ และมาตรประเมินค่าจากอาจารย์ผู้สอน ใช้สำหรับจำแนกนักเรียนออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว ผลการวิจัยแสดงว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และยิ่งพบอีกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

สมทรง สุวรรณเลิศ (2512 : 17-29) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ เอ็มพีไอ ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 3 จำนวน 300 คน นักเรียนฝึกหัดครู 300 คน และนักศึกษาแพทย์ 300 คน จากการเปรียบเทียบผลที่ได้จากคนไทยทั้ง 3 กลุ่ม กับกลุ่มชาวอเมริกัน และชาวอังกฤษ พบว่ากลุ่มตัวอย่างของคนไทยได้รับคะแนนต่ำกว่านักศึกษาชาวอเมริกัน และใกล้เคียงกับปกติวิสัย (norm) ของกลุ่มชาวอังกฤษในลักษณะการแสดงตัวหรือกล่าวได้ว่า คนไทยมีลักษณะ โน้มเอียงไปทางเก็บตัวมากกว่าชาวอเมริกัน และคล้ายคลึงกับชาวอังกฤษ ซึ่งมีลักษณะเก็บตัวมากกว่าชาวอเมริกัน

วันเพ็ญ อายุรการ (2512 : 24) ได้ศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพแบบเก็บตัวหรือแสดงตัวกับการยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดธนบุรี กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนอายุระหว่าง 13-20 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 3 ปีที่ 5 จากโรงเรียน 3 แห่งจำนวน 307 คนเป็นนักเรียนชาย 184 คน นักเรียนหญิง 123 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามจำนวน 100 ข้อ ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) นักเรียนชายวัยรุ่นมีลักษณะแสดงตัวมากกว่านักเรียนหญิงวัยรุ่น 2) นักเรียนวัยรุ่นตอนต้นมีลักษณะเก็บตัวมากกว่านักเรียนวัยรุ่นตอนปลาย 3) นักเรียนที่แสดงตัวและเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

บุญทัน ม่วงชื่น (2526 : 56-57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 15-17 ปี กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2525 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงโรงเรียนละ 40 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดบุคลิกภาพ คือแบบทดสอบ เอ็มพีไอ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิง ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ . 01

เจษฎา ชนะโรค (2530 : 41-42) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับวิธีการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรีโดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรจาก นิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 418 330 (สื่อการสอน) ภาคต้น ปีการศึกษา 2530 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผกาทิพย์ ศุขวัฒน์ (2528 : 35) ได้ศึกษาถึงผลของบุคลิกภาพกับเพศต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เรื่องคำนำหน้านามจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2527 จำนวน 60 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจากคะแนนการสำรวจ

บุคลิกภาพ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างบุคลิกภาพและเพศออกเป็น 4 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเรื่องคำนำหน้านาม ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยกลุ่มบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ส่วนความแตกต่างทางด้านเพศไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำหรับการวัดบุคลิกภาพของบุคคลนั้น แบบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. (Maudsley Personality Inventory) เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบหนึ่ง ซึ่ง H.J. Eysenck เป็นผู้คิดขึ้น และเป็นที่ยอมรับกันมากในหมู่นักวิจัย ใช้สำหรับประเมินบุคลิกภาพที่แสดงออกในคุณลักษณะ 2 อย่างคือ extraversion-introversion (E) และ neuroticism-stability (N) ซึ่ง Eysenck ได้ให้คำจำกัดความที่ถือว่าเป็นแบบฉบับของลักษณะบุคลิกภาพตามข้อความโดยสังเขปคือ extraversion หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ชอบเข้าสังคม ทำอะไรไม่ใคร่ระมัดระวังตัว ชอบกิจกรรมที่ให้ความตื่นเต้น สนุกสนานร่าเริง ไม่จำเจ มองโลกในแง่ดี เป็นคนแสดงอารมณ์ความรู้สึกอย่างเปิดเผย ส่วน introversion เป็นลักษณะบุคลิกที่ตรงกันข้ามกับ extraversion คือเป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบเก็บตัว ทำอะไรเต็มไปด้วยความระมัดระวังและมักมีแผนการล่วงหน้า เป็นคนเอาจริงเอาจัง เจ้าระเบียบ ไม่ใคร่แสดงอารมณ์ความรู้สึก ไม่ชอบกิจกรรมที่ตื่นเต้นโลดโผน และอาจมองโลกในแง่ร้าย neuroticism หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย คิดมาก มีความโน้มเอียงที่จะเป็นโรคประสาทได้ง่ายเมื่อมีปัญหาสะท้อนอารมณ์และมักมี complaint ของอาการโรคทางกายที่เกิดจากความวิตกกังวลด้วย ส่วน stability คือ ลักษณะบุคลิกภาพที่แสดงถึงการมีสุขภาพจิตดี และตรงข้ามกับ neuroticism (สมทรง สุวรรณเลิศ และคนอื่น ๆ. 2512 : 17-29)

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนี้ แฮรี่ การ์ดิเนอร์ (Harry Gardiner) และเกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยเมื่อ พ.ศ. 2510 (อุไร สิงห์โต. 2522 : 20) แบบทดสอบ M.P.I. ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 48 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็นคำถามที่ประเมินบุคลิกภาพ 2 แบบคือ extraversion-introversion (E) และ neuroticism-stability (N) อย่างละ 24 ข้อ อาจใช้ทดสอบได้ทั้งรายบุคคล และทดสอบหมู่ไม่มีการจำกัดเวลาในการทดสอบ ซึ่งในการวิจัย

ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบเฉพาะที่ใช้วัดบุคลิกภาพด้านแสดงตัว-เก็บตัว (extraversion-introversion scale) มาใช้เพียงด้านเดียวเท่านั้น รวมข้อคำถามที่ใช้ 24 ข้อ

ค่าความเที่ยงตรง (validity) และค่าความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบทดสอบ M.P.I. มีดังนี้

1. ค่าความเที่ยงตรง (validity)

เบนดิก (Bendig. 1960 : 161-165) ได้หาความเที่ยงตรงของแบบทดสอบโดยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) พบว่าสเกลวัดบุคลิกภาพด้านแสดงตัว-เก็บตัว มีค่าความเที่ยงตรงค่อนข้างสูง คือมีค่าระหว่าง 0.64-0.78 นอกจากนี้ แคทเทลล์ (Cattell. 1954 : 63) ได้หาความสัมพันธ์กับแบบทดสอบชนิดอื่นปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านแสดงตัว มีความสัมพันธ์เชิงลบกับแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านเก็บตัว โดยมีค่าสหสัมพันธ์ -0.80 มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับแบบทดสอบ CPF ชุด A และ แบบทดสอบ CPF ชุด B ของ Cattell คือมีค่าสหสัมพันธ์ 0.65 และ 0.67 ตามลำดับ

นอกจากนี้ อุไร สิงห์โต (2522 : 24-55) ได้ใช้แบบมาตราประมาณค่าจากอาจารย์ผู้สอน ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวของแบบทดสอบ M.P.I. สำหรับหาค่าความเที่ยงตรงตามสภาพ (concurrent validity) ของแบบทดสอบ M.P.I. ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 24 ข้อ นำไปให้อาจารย์ที่สอนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ได้ประเมินลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยนักเรียนแต่ละคนจะได้รับการประเมินจากอาจารย์จำนวน 3 ท่าน และอาจารย์ผู้ทำการประเมินมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ประจำชั้นของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- เป็นอาจารย์ที่สอนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง โดยมีเวลาทำการสอนไม่น้อยกว่าสัปดาห์

ละ 3 คาบ

ผลของการทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ของมาตราประมาณค่าจากอาจารย์ผู้สอนด้วยวิธี split-half reliability ได้ค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.88 และได้หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบ M.P.I. และจากมาตราประมาณค่าจากอาจารย์ผู้สอน (r) = 0.75

2. ค่าความเชื่อถือได้ (reliability)

เบนดิก (Bendig. 1959 : 12-17) ได้หาค่าความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบ

M.P.I. ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนต่าง ๆ กันพบว่าในสเกลวัดบุคลิกภาพด้านแสดงตัว-เก็บตัว ถ้าใช้วิธี Kuder-Richardson reliability หรือ วิธี split-half reliability จะได้ค่าความเชื่อถือได้อยู่ในระหว่าง 0.75-0.85 โนเลส (Knowles, 1959) หาค่าความเชื่อถือได้ด้วยวิธี test-retest เช่นเดียวกัน พบว่า ความเชื่อถือได้มีค่ามากกว่า 0.70 วนิช สุธารัตน์ หาค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.815 อุไร สิงห์โต. (2522 : 23) ได้หาค่าความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบชุดนี้โดยวิธีแบ่งครึ่งข้อทดสอบ (split-half reliability) ได้เท่ากับ 0.85

ส่วนการศึกษาของสมทรง สุวรรณเลิศ และคนอื่น ๆ (2512 : 17-29) ได้ใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. เพื่อหาค่าเกณฑ์ปกติ (norms) ของคนไทยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 นักเรียนฝึกหัดครู และนักศึกษาแพทย์ ผลจากการรวบรวมคะแนนจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. ในด้านแสดงตัวและด้านเก็บตัว ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ แล้วจึงนำไปเปรียบเทียบกับค่าเกณฑ์ปกติของคนอเมริกันและคนอังกฤษ พบว่าค่าเฉลี่ยของ กลุ่มตัวอย่าง ไกล่เคียงกับค่าเฉลี่ยของคนอังกฤษโดยมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะเก็บตัวมากกว่าคนอเมริกัน นอกจากนั้นยังสรุปได้ว่า แบบทดสอบ M.P.I. นี้อาจให้ผลอย่างเดียวกันเมื่อนำไปใช้กับกลุ่มประชากรที่มีช่วงอายุ และพื้นฐานการศึกษาต่างกัน หรืออาจกล่าวได้ว่า แบบทดสอบนี้ใช้ได้กับทั้งกลุ่มหนุ่มสาวและกลุ่มผู้ใหญ่ และค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหญิงและชายนั้นใกล้เคียงกันมาก เกณฑ์ปกติ (norms) ที่แสดงระดับการแสดงตัว-เก็บตัวนี้ อุไร สิงห์โต (2522 : 26-27) ได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 332 คน ค่าคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. ได้ค่าที่ใกล้เคียงกับเกณฑ์ปกติ (norms) ที่สมทรง สุวรรณเลิศและคนอื่น ๆ (2512 : 17-29) ได้ศึกษาไว้อย่างมากคือ

กลุ่มเก็บตัว (introvert) หรือกลุ่มที่ได้คะแนน M.P.I. ระดับต่ำ คือมีคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1-25 ซึ่งตรงกับระดับคะแนนจากแบบทดสอบ M.P.I. ตั้งแต่ 8-22 คะแนน ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของสมทรง สุวรรณเลิศ และคนอื่น ๆ คือ ระดับคะแนน M.P.I. ตั้งแต่ 10-21 คะแนน และใกล้เคียงกับระดับคะแนน M.P.I. ของนักศึกษามหาวิทยาลัยอเมริกันที่เก็บตัว คือตั้งแต่ 10-23 คะแนน

กลุ่มปกติ (ambivert) หรือกลุ่มที่ได้คะแนน M.P.I. ระดับปกติ (average range) คือมีคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 26-75 ซึ่งตรงกับระดับคะแนนจากแบบทดสอบ M.P.I. ตั้งแต่ 23-30 ใกล้เคียงกับการศึกษาของสมทรง สุวรรณเลิศ และคนอื่น ๆ คือ ระดับคะแนน M.P.I. ตั้งแต่ 22-28 คะแนน และใกล้เคียงกับระดับคะแนน M.P.I. ของนักศึกษาอเมริกันกลุ่มปกติ คือ ตั้งแต่ 24-33 คะแนน

กลุ่มแสดงตัว (extravert) หรือกลุ่มที่ได้คะแนน M.P.I. ระดับสูง คือมีคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 76-99 ซึ่งตรงกับระดับคะแนนจากแบบทดสอบ M.P.I. ตั้งแต่ 31-42 คะแนน ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของสมทรง สุวรรณเลิศ และคนอื่น ๆ คือระดับคะแนน M.P.I. ตั้งแต่ 29-40 คะแนน และใกล้เคียงกับระดับคะแนน M.P.I. ของนักศึกษาอเมริกันที่แสดงตัว คือ ตั้งแต่ 34-44 คะแนน

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. เป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นมาก เนื่องจากการศึกษาของบุคคลต่าง ๆ ได้ผลใกล้เคียงกันมาก ผู้วิจัยจึงได้นำแบบทดสอบบุคลิกภาพ M.P.I. มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อทดสอบบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้

เจตคติ

1. ความหมายของเจตคติ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังนี้

แอนนาสตาซี (Anastasi. 1969 : 541) เจตคติหมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสดงออกว่าชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ๆ เช่น ชนบทธรรมนิยมประเพณี เชื้อชาติและสถาบันต่าง ๆ เป็นต้น

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1967 : 214) เจตคติคือ พฤติกรรมหรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นครั้งแรกที่มีต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดหรือสถานการณ์ใด ๆ ในทางเข้าหาหรือออกห่างและเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อ ๆ ไปในแนวที่เอื้อเอียงไปในลักษณะเดิมเมื่อพบกับสิ่งนั้นอีก

กู๊ด (Good. 1973 : 48) เจตคติ หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งซึ่งอาจเป็นการสนับสนุนหรือคัดค้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคลหรือสิ่งใด ๆ เช่น รักเกลียด หรือกลัว หรือไม่พอใจมากนักน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ๆ

เชดสคัลด์ ไชวาสินธุ์ (2520 : 38) ได้ประมวลความหมายของคำว่าเจตคติไว้ดังนี้ เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขบวนการอบรมให้เรียนรู้ระเบียบวิธีของสังคม ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นได้ชัดในกรณีที่สิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าทางสังคม

2. องค์ประกอบของเจตคติ

เจตคติเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบที่คนเรามีต่อสิ่งเร้าทางสังคม จะมีลักษณะดีคำหรือประเมินผลสิ่งนั้น ๆ ออกมาในรูปดี-เลว ชอบ-ไม่ชอบ เจตคติดีองค์ประกอบ 3 ประการ (ภิญญา ศักดิ์ศรี. 2530 : 185) คือ

2.1 ด้านความคิด ความเข้าใจ (cognitive domain) หมายถึงความชอบหรือความเชื่อเกี่ยวกับคุณลักษณะของสิ่งที่เรามีเจตคติ เช่น ดาวหางเป็นดาวอุบาทว์ เป็นต้น

2.2 ด้านความรู้สึก (affective domain) เป็นสภาพทางอารมณ์ เป็นความรู้สึกทางอารมณ์ เช่น รัก สมายใจ สนุก หรือในทางไม่ยอมรับ เช่น โกรธ เกลียด เป็นต้น

2.3 ด้านการกระทำ (conative domain) หมายถึงแนวโน้มที่คนจะปฏิบัติต่อสิ่งที่ชอบหรือไม่ชอบ เป็นทิศทางของการตอบสนองหรือการกระทำในทางใดทางหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากความคิด ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งเร้าซึ่งอาจจะรู้สึกที่ดี หรือไม่ดี เช่น คนที่ดื่มเมสตรุกวันแสดงว่ามีเจตคติที่ดีต่อนม มีแนวโน้มที่จะกระทำหรือแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง (action tendency หรือ readiness to act) แนวโน้มในการกระทำนั้นตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของคนมี 2 ทิศทางคือ ถอยหนี หลีกเลียง (avoiding contact) หรือเข้าหา แสวงหา (seeking contact)

3. คุณลักษณะของเจตคติ

3.1 เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ (learning) หรือประสบการณ์ (experience) มิได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เมื่อเด็กเกิดการเรียนรู้ย่อมจะมีความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ นั่นคือเกิดเจตคติขึ้นนั่นเอง

3.2 เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ (changeable) มิใช่ว่าคนเราชอบหรือเกลียดอะไรแล้วจะเป็นไปชั่วชีวิต อาจเปลี่ยนแปลงเป็นตรงกันข้ามก็ได้ ถ้าสภาพแวดล้อมสถานการณ์ เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงจากเจตคติที่ยอมรับ (positive attitude) เป็นเจตคติไม่ยอมรับ (negative attitude) หรือจากไม่ยอมรับไปสู่ยอมรับก็ได้

3.3 เจตคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอก เราสามารถทราบได้ว่าบุคคลใดมีเจตคติในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับโดยการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออก อาจแสดงออกด้วยคำพูด หรือด้วยสีหน้าท่าทาง

3.4 เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน (complex) มีที่มาสลับซับซ้อนเพราะเจตคติขึ้นอยู่กับหลายประการ เช่น ประสบการณ์ การรับรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3.5 เจตคติเกิดจากการเลียนแบบ (imitation) เจตคติสามารถถ่ายทอดออกไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้ การคล้อยตามเป็นของธรรมดาที่จะพึงมีถ้าเราเคารพ รัก นับถือ พอใจศรัทธาใคร ก็ย่อมจะมีฉันทคติ เห็นว่าพฤติกรรมของบุคคลที่เรายอมรับนั้นดีงาม

3.6 เจตคติมีทิศทาง ปริมาณและระดับความเข้มข้น

3.7 เจตคติอาจเกิดขึ้นจากconsciousness หรือ จากจิตไร้สำนึก (unconsciousness) ก็ได้

3.8 เจตคติมีลักษณะคงทนถาวรพอสมควร

3.9 บุคคลแต่ละคนย่อมมีเจตคติต่อบุคคล สถานการณ์ สิ่งเดียวกันแตกต่างกันได้

4. ประเภทของเจตคติ

แคตซ์ และ สตอตแลนด์ (Katz and Stotland. 1972 : 405-406) ได้แบ่งเจตคติออกเป็น 5 ประเภทคือ

4.1 เจตคติสัมพันธ์ (affective associations attitudes) บุคคลย่อมจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่ทำให้เขาพอใจหรือสุขใจ มีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งที่ทำให้ไม่พอใจ หรือทำให้เกิดความปวดร้าวและมีเจตคติเลยไปถึงสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือมีลักษณะคล้ายคลึงกันด้วย

4.2 เจตคติทางปัญญา (intellectual attitudes) คือ เจตคติที่เกิดขึ้นโดยมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจเป็นแกน มิใช่เกิดขึ้นเพราะอารมณ์

4.3 เจตคติทางการกระทำ (action-oriented attitudes) เป็นเจตคติที่มีต่อการกระทำ เช่น มีเจตคติดีต่อความสุภาพ นอบน้อม

4.4 เจตคติที่สมดุลย์ (balanced attitudes) เป็นเจตคติพื้นฐานตามครรลองของสังคมพึงควรมี

4.5 เจตคติในการป้องกันตัว (ego-defensive attitudes) เป็นเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันตัวเองให้พ้นจากความขัดแย้ง (conflict) ภายในใจ

5. เจตคติและกระบวนการเปลี่ยนเจตคติ

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ นั้น ควรได้ทราบถึงองค์ประกอบต่าง ๆ อันจะเป็นพื้นฐานสำหรับความเข้าใจเกี่ยวกับ เจตคติและการวัดความเปลี่ยนแปลงเจตคติ (Triandis. 1971 : 3) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่า ประกอบด้วยสาร วิธีการรับสาร สถานการณ์ ตัวบุคคล และกลุ่มสังคม เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงเจตคติ อาจเปลี่ยนแปลงในส่วนประกอบของเจตคติด้านความรู้ความเข้าใจ ที่สังเกตได้จากการตอบสนองการรับรู้ และคำพูดที่แสดงความเชื่อ การเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบด้านความรู้สึก ซึ่งสังเกตได้จากการตอบสนองของประสาทสัมผัส และคำพูดที่แสดงความรู้สึก และการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมที่สังเกตได้จากท่วงท่าที่แสดงออกและคำพูดที่เกี่ยวกับการกระทำ จะเห็นได้ว่า เจตคติของบุคคลขึ้นอยู่กับสารชักจูงที่เขาได้รับ วิธีการรับสาร สถานการณ์ ฯลฯ นั้นคือเมื่อสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มีความเปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างกันไป ก็ย่อมโน้มน้าวให้เจตคติเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันไปด้วย

ในการเปลี่ยนเจตคติของบุคคลนั้น มีกระบวนการในการเปลี่ยนเจตคติเป็นลำดับขั้น 5 ขั้นตอนเหมือนกัน คือ (Triandis. 1971 :185 ; citing McGuire : 1969)

ขั้นที่ 1 ขั้นความตั้งใจ คือ ขั้นที่บุคคลมีความสนใจต่อเนื้อหาของสารชักจูง มีความอยากรู้ และมีสมาธิพอที่จะรับรู้ด้วยกระบวนการความต่าง ๆ ถือเป็นขั้นที่บุคคลมีการเลือกรับทราบสารโดยที่บุคคลเกิดความตั้งใจขึ้นต่อเมื่อสารชักจูงนั้นเป็นสารที่ตนสนใจและยินดีรับทราบ

ขั้นที่ 2 ขั้นความเข้าใจ เป็นขั้นที่เกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลมีความตั้งใจรับทราบสารชักจูงแล้ว แสดงความสามารถในการรับรู้เนื้อหาของสารชักจูง อย่างไรก็ตาม ความเข้าใจเนื้อหาของสารยังขึ้นอยู่กับความยากง่ายของสาร ตลอดจนความเหมาะสมระหว่างสารชักจูงกับระดับการศึกษาของผู้รับ

ขั้นที่ 3 ขั้นการยอมรับ เมื่อบุคคลมีความเข้าใจสารชักจูงแล้ว บุคคลจะแสดงออกใน 2 ลักษณะด้วยกัน คือ การยอมรับการชักจูงของสารกับการไม่ยอมรับ การยอมรับการชักจูงในที่นี้ก็คือ การเชื่อตามสารชักจูง การปฏิบัติหรือการคล้อยตามสารชักจูง ซึ่งก็คือการเปลี่ยนเจตคติตามการชักจูงของสารนั่นเอง ส่วนการไม่ยอมรับก็เป็นไปในลักษณะตรงกันข้าม

ขั้นที่ 4 ขั้นการระลึกได้ คือ ขั้นที่แสดงถึงความคงทนของการยอมรับ หรือการไม่ยอมรับการชักจูงของสาร รวมไปถึงความจำ และการเพิ่มหรือลดการยอมรับหรือการไม่ยอมรับนั้นตามกาลเวลา

ขั้นที่ 5 ขั้นการแสดงออก พิจารณาได้จากเมื่อบุคคลมีการยอมรับการชักจูงของสารทั้งสามขั้นที่จะระลึกได้ บุคคลย่อมแสดงพฤติกรรมให้ปรากฏ โดยสอดคล้องกับการยอมรับนั้น ๆ ซึ่งหากสารชักจูงในสามารถโน้มน้าวให้บุคคลบรรลุขบวนการทั้ง 4 ข้างต้น และบรรลุถึงขั้นการแสดงออกนี้ถือว่า เป็นการชักจูงที่ได้ผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย และแสดงถึงความสำเร็จในการชักจูงที่มั่นคงถาวรที่สุด

ฉะนั้นวิธีการเปลี่ยนเจตคติที่มีประสิทธิภาพ ย่อมจะต้องเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดขบวนการเปลี่ยนแปลงเจตคติ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นความสนใจ ตั้งใจรับทราบสารชักจูง ความเข้าใจเนื้อหาที่ชักจูงและการยอมรับการชักจูงนั้น

โรคเอดส์

ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

เอดส์ มาจากคำว่า AIDS ซึ่งย่อมาจาก Acquired Immune Deficiency Syndrome

Acquired หมายถึง ภาวะที่เกิดขึ้นภายหลังมิได้เป็นมาแต่กำเนิดหรือสืบสายเลือดทางพันธุกรรม

Immune หมายถึง เกี่ยวกับระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย

Deficiency หมายถึง ความบกพร่อง ความเสื่อม

Syndrome หมายถึง กลุ่มอาการซึ่งเป็นโรคที่มีอาการหลาย ๆ อย่างไม่เฉพาะที่ระบบใดระบบหนึ่ง

โรคเอดส์หรือโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (Acquired Immune Deficiency Syndrome or AIDS) เป็นโรคใหม่ที่เริ่มมีรายงานครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2524 ศูนย์ควบคุมโรคแห่งสหรัฐอเมริกา ได้รับรายงานจากนครลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนีย ว่ามีชายหนุ่มรักร่วมเพศ 5 คน ป่วยเป็นปอดบวมจากเชื้อนิวโมซิสติส คารินิไอ (Pneumocystis carinii) ภายใน 1 เดือนต่อมา มีรายงานจากนิวยอร์กและแคลิฟอร์เนีย ว่ามีชายหนุ่มรักร่วมเพศอีก 26 ราย ป่วยเป็นโรคมะเร็งแคโปสิ'ส ซาร์โคมา (Kaposi's sarcoma) ซึ่งตามปกติเป็นโรคของคนอายุมาก และนอกจาก 26 รายที่เป็นมะเร็งดังกล่าวแล้วนั้น ยังมีผู้ป่วยอีกหลายรายเป็นโรคปอดบวมและติดเชื้อชนิดฉวยโอกาส ชายหนุ่มที่ป่วยทุกรายไม่มีรายใดที่มีโรคร้ายแรงประจำตัวมาก่อนและไม่มีรายใดเคยได้รับยาประเภทกดระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย และทุกรายเมื่อได้รับการตรวจชันสูตรทางห้องปฏิบัติการพบว่าการทำงานของเซลล์ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับภูมิคุ้มกันทางโรคไม่ได้ทำหน้าที่ตามปกติ ผู้ป่วยที่ได้รับรายงานนั้น แม้ว่าจะได้รับการรักษาเป็นอย่างดีแต่ก็ไม่มีใครรอดชีวิต ทั้งนี้เพราะระบบภูมิคุ้มกันโรคบกพร่องไป เสื่อมลงไปจากที่เคยมีอยู่ ด้วยเหตุนี้เองจึงมีผู้เสนอให้เรียกชื่อโรคนี้ว่า Acquired Immune Deficiency Syndrome หรือ AIDS (ประเสริฐ ทองเจริญ. 2530 : 2)

สาเหตุของโรคเกิดจากการติดเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งชื่อ Human Immunodeficiency Virus (HIV) (ประเสริฐ ทองเจริญ. 2530 : 7-8) เป็นรีโทรไวรัส (retrovirus) ที่สามารถแบ่งตัวได้ในเซลล์บางชนิดของมนุษย์ แต่ที่ชอบเป็นพิเศษคือ เซลล์ลิมโฟไซต์ ที่ ชนิดที่ทำหน้าที่ช่วยเสริมการทำงานของระบบภูมิคุ้มกัน (T-helper cells) แต่กัพบการติดเชื้อในเซลล์ชนิดอื่น ๆ ด้วยคือเม็ดเลือดขาวพวกโมโนไซต์ (Monocyte) หรือแมคโครฟาจ (Macrophage) เซลล์ บี (B-cell) เซลล์ในระบบประสาท และเซลล์อื่น ๆ

การระบาดของโรคเอดส์ที่แพร่กระจายไปในที่ต่าง ๆ นั้น มีลักษณะการระบาดและติดเชื้อซึ่งแยกตามสถานสังคมและสภาวะทางระบาดวิทยาได้เป็น 3 รูปแบบ (กระทรวงสาธารณสุข. 2532 : 2-3) คือ

1. การระบาดในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรปตะวันตก ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และบางประเทศในแถบอเมริกากลาง การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะเกิดในทางรักร่วมเพศ และมีการแพร่ทางกลุ่มที่ใช้ยาเสพติดเข้าเส้นเลือดโดยใช้เข็มฉีดยา กระบอกฉีดยาและอุปกรณ์อื่น ๆ ร่วมกัน และร้อยละ 90 เป็นผู้ชาย การแพร่เชื้อจากมารดาสู่ทารกจึงพบน้อยมาก
2. การระบาดบริเวณทวีปแอฟริกา แถบทะเลทรายซาฮาราตอนใต้ และบางส่วนของหมู่เกาะคาริบเบียน การระบาดทางเพศสัมพันธ์ในส่วนนี้จะเกิดจากพฤติกรรมของรักร่วมเพศ เป็นส่วนใหญ่และการให้เลือดก็ไม่ได้มีการตรวจอย่างสม่ำเสมอ จึงมีการระบาดทางกลุ่มผู้รับเลือดด้วยและเนื่องจากการระบาดในกลุ่มหญิงและชายในสัดส่วนที่พอ ๆ กัน การติดเชื้อในกลุ่มเด็กทารกจึงอาจเกิดได้สูง
3. การระบาดบริเวณยุโรปตะวันออก แอฟริกาตอนเหนือ บางส่วนของอเมริกาใต้ และทวีปเอเชียรวมทั้งประเทศไทย พบว่าการติดเชื้อในกลุ่มนี้ยังช้ากว่าในกลุ่มที่ 1 และ 2 ผู้ติดเชื้อในระยะแรก ๆ มักจะมีประวัติสัมผัสโรคกับคนในกลุ่มที่ 1 และ 2 ต่อมาเมื่อแนวโน้มการติดเชื้อเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อในส่วนของผู้ชายหรือหญิงบริการ และผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีด รวมทั้งผู้ป่วยโรคเลือด

เชื้อไวรัสเอดส์ มีอยู่ในของเหลวที่ออกมาจากส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น เลือด น้ำกาม น้ำในช่องคลอด น้ำตา และน้ำลาย เป็นต้น การติดต่อของโรคไปยังบุคคลอื่น ๆ โดยวิธีต่าง ๆ มีดังนี้คือ (ชวนชม สกนธวัฒน์. 2530 : 127-128; McNaught. 1987 : 48)

1. ทางเพศสัมพันธ์ ทั้งแบบรักร่วมเพศและรักต่างเพศ โดยเฉพาะผู้ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ ได้แก่ ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์อย่างสลับหรือเปลี่ยนคู่นอนบ่อย ๆ เช่น ชายบริการหญิงโสเภณีหรือหญิงบริการ คู่นอนของผู้ติดเชื้อเอดส์ ชายรักร่วมเพศที่สลับ นอกจากนั้นพวกชายที่มีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์แบบรักทั้งสองเพศ (Bisexual) ซึ่งเป็นตัวการแพร่โรคไปสู่หญิงที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย และหญิงเหล่านี้เมื่อติดโรคแล้วจะแพร่เชื้อกระจายไปสู่ชายอื่นที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยอีกต่อหนึ่งได้

2. ทางกระแสเลือด การรับเชื้อทางกระแสเลือดเป็นวิธีการที่ได้ผลที่สุดโอกาสติดเชื้อขึ้นกับปริมาณของไวรัสที่มีอยู่ในเลือด วิธีการที่พบมีดังนี้

2.1 ได้รับการถ่ายเลือดหรือผลิตภัณฑ์เลือดจากผู้ให้เลือดที่มีเชื้อโรคเอดส์

2.2 โดยผ่านทางเข็มฉีดยา หรืออุปกรณ์การฉีดยาและการเจาะเลือด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดที่มีเชื้อโรคเอดส์ และใช้เข็มฉีดยาหรืออุปกรณ์การฉีดยาร่วมกับผู้อื่น โดยไม่ได้ทำความสะอาดฆ่าเชื้อเสียก่อน

2.3 โดยผ่านทางารรับบริจาคอวัยวะต่าง ๆ ตลอดจนอสุจิจากผู้ติดเชื้อโรคเอดส์

3. ติดต่อผ่านจากมารดาที่มีเชื้อเอดส์ไปสู่ทารก ได้ตั้งแต่ระหว่างตั้งครรภ์ ขณะคลอด หรือระยะหลังคลอด โอกาสที่ทารกจะได้รับเชือนั้นมีประมาณร้อยละ 20-50

สำหรับการดำเนินงานเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับสถานศึกษานั้น ได้มีการเร่งรัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้โรคเอดส์ เพื่อประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องการติดเชื้อมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพื่อป้องกันโรคและการแพร่โรคที่ถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับประกาศกรุงเทพมหานครป้องกันโรคเอดส์ ในการประชุมสุดยอดรัฐมนตรีสาธารณสุขทั่วโลก ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ เมื่อเดือนมกราคม 2531 ในข้อที่ 4 ความว่า " มาตรการเดียวที่สำคัญที่สุดของโครงการเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับชาติคือ การให้ข้อมูลข่าวสารและการศึกษาแก่ประชาชนในอันที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ทั้งนี้โดยบุคคล รัฐบาล สื่อมวลชน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องควรจะได้มีบทบาทสำคัญในการป้องกันการระบาดของโรคนี้อย่างทั่วถึง"

(London Declaration on Aids Prevention 1988) กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญกลุ่มหนึ่งคือนักเรียนและนักศึกษา ซึ่งจำเป็นที่จะต้องให้สุศึกษาหรือให้ความรู้แก่ครู นักเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

มีมีโนทัศน์ เจตคติและการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังแต่แรกเริ่มในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มีแนวโน้มจะเบี่ยงเบนไปจากพฤติกรรมปกติ หรือพฤติกรรมที่นำไปสู่การเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ในอนาคต ตลอดจนสามารถใช้วิจารณญาณพิจารณาต่อสถานการณ์เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่อาจจะเกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น การที่มีเด็กติดเชื้อโรคเอดส์เข้ามาอยู่ในโรงเรียน ว่าควรมีการจัดการกับเหตุการณ์เช่นนี้ได้อย่างไร เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ได้อย่างทันที่

เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศทำการสอนความรู้เรื่องโรคเอดส์และวิธีป้องกันแก่ นักเรียน นักศึกษา จากแนวการสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้เปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถปรับเนื้อหาในรายละเอียดได้ตามสภาพปัญหาของท้องถิ่น ปัญหาสุขภาพ ผู้เรียนและโดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เท่าทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้นเมื่อมีปัญหาโรคเอดส์เกิดขึ้นในประเทศไทย ในชุมชน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องไม่รีรอที่จะให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่นักเรียน (จิตรรา ทองเกิด. 2532 : 2)

การสอนโรคเอดส์ตามหลักสูตรอาจจะทำได้โดยการ สอนสอดแทรกโดยตรงในรายวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และโดยการจัดกิจกรรมตามโครงการ เช่น จัดนิทรรศการ การจัดฉายวิดีโอ ซีดีวีดี วิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้มาเล่าให้นักเรียนฟัง เป็นต้น

สำหรับการสอนสอดแทรกโดยตรงในรายวิชาต่าง ๆ ที่มีหัวข้อและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องมีดังนี้
 สุขศึกษา สอดแทรกได้เกือบทุกหัวข้อ เช่น โรคติดต่อ กามโรค เพศศึกษา การวางแผนครอบครัว สิ่งเสพติด

สังคมศึกษา สอดแทรกในปัญหาเศรษฐกิจและสังคม ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อม ฯลฯ
 วิทยาศาสตร์ สอดแทรกได้หลายหัวข้อ เช่น ระบบสืบพันธุ์ของคน การปฏิสนธิ การคุมกำเนิด รวมทั้งวิทยาศาสตร์ชีวภาพ

พื้นฐานวิชาชีพสาธารณสุข สอดแทรกได้ในทุก ๆ หัวข้อ ตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยสูงอายุ โดยเน้นในวัยรุ่นและหัวข้อการตั้งครรภ์ของมารดาที่มีเชื้อเอดส์นั้น อาจถ่ายทอดถึงทารกในครรภ์ได้ด้วย

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรคเอดส์

เนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคร้าย ที่สร้างความหวาดกลัวและทำลายขวัญต่อบุคคลทั่วไป เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข จึงได้มีผู้ให้ความสนใจทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวของโรคเอดส์ ในแง่มุม และกลุ่มประชากรต่าง ๆ ดังนี้

บาวน์ (Bown. 1987 : 84-87) ได้ทำการศึกษา ความรู้และความคิดเห็นของ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และผู้ที่เป็นครู เกี่ยวกับโรคเอดส์ ในมหาวิทยาลัยเลคเฮด (Lake head University) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะครูและครูมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ยังไม่เพียงพอ ขาดความรู้เกี่ยวกับการระบาดของโรค การแพร่กระจายและการป้องกันโรคพบว่าร้อยละ 20 ของครูไม่รู้ว่า โรคเอดส์ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ดังนั้นถ้าครูมีหน้าที่ให้ความรู้แก่นักเรียนแล้วครูจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง สำหรับทางด้านความคิดเป็นของครูและนักเรียนครูแสดงให้เห็นถึงความไม่แน่ใจในการสอนนักเรียนที่ป่วยหรือสัมผัสกับโรคเอดส์ การศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงการขาดความรู้ของครู ขณะที่สังคมเกิดปัญหาทางด้านสุขภาพใหม่ ๆ เกิดขึ้น จำเป็นที่ครูจะต้องศึกษา และตระหนักถึงสิ่งที่เราจะต้องปฏิบัติอย่างมีเหตุผล

ไพรซ์ และคนอื่น ๆ (Price and others. 1985 : 107-109) ได้ศึกษาการรับรู้ เกี่ยวกับโรคเอดส์ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในระดับต้นและระดับปลาย เกี่ยวกับความรู้ ความเชื่อ และแหล่งข้อมูลที่นักเรียนได้รับความรู้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่กังวลเกี่ยวกับการติดโรคเอดส์ และมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างน้อย และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่กังวลเกี่ยวกับการติดโรคเอดส์ และมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ค่อนข้างน้อย และนักเรียนชายมีความรู้เกี่ยวกับโรคนี้ดีกว่านักเรียน หญิง แหล่งข้อมูลที่นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์มากที่สุด คือทางสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร และวิทยุ โรงเรียนกลับเป็นแหล่งข้อมูลที่นักเรียนได้รับความรู้เป็นส่วนน้อย

ธีระ รามสูต (2533 : 1-7) ได้ศึกษาวิกฤตการณ์โรคเอดส์ในสังคมไทยระยะ 5 ปีแรก (1 กันยายน 2527 - 31 สิงหาคม 2532) พบว่า ในช่วง 4 ปีแรก ระหว่างปี 2527-2530 การแพร่ติดต่อโรคเอดส์ยังไม่ชัดเจนนักเนื่องจากเครื่องมือการตรวจเลือดยังไม่กระจายบริการไปทั่วทุกจังหวัด จำนวนผู้ติดเชื้อทั้งที่มีอาการและไม่มีอาการมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นเพียงเล็กน้อย ต่อมาในปี พ.ศ. 2531 และ 2532 ได้มีการขยายบริการตรวจเลือด ค้นหาผู้ติดเชื้อเอดส์ กระจายไปครบทั่วทุกจังหวัด ประกอบกับเริ่มมีผลของการให้สุศึกษาและคำปรึกษาแนะนำตลอดจนการจัดตั้ง

โครงการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ 4 ปี (2531-2534) เพื่อเร่งรัดงานต่าง ๆ อย่างมีระบบ เป็นผลให้มีการตรวจพบผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นจำนวน 5,007 ราย ในปี 2531 และ 4,193 ราย ในปี 2532 (ถึง 31 สิงหาคม 2532) รวมทั้งสิ้น 9,495 ราย สัดส่วนของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เหล่านั้นพบว่า เป็นผู้ติดเชื้อระยะไม่มีอาการ 9,389 ราย (98.88%) ระยะก่อนเป็นเอดส์ 81 ราย (0.85%) และผู้ป่วยเป็นเอดส์ 25 ราย (0.26%) ถึงแม้ทุกรายจะสามารถแพร่ติดต่อโรคได้แต่สองกลุ่มแรกย่อมแพร่โรคได้สูงมากกว่า และเมื่อพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงชั้นต่อไปภายใน 5 ปี ร้อยละ 25-50 จะกลายเป็นระยะก่อนเอดส์ (4,694 ราย) ซึ่งร้อยละ 20 จะกลายเป็นผู้ป่วยเอดส์ (939 ราย) ต่อไปองค์การอนามัยโลกได้ประมาณไว้ว่า ร้อยละ 50 ของผู้ติดเชื้อจะกลายเป็นเอดส์ ดังนั้นภายใน 5 ปี ผู้ติดเชื้อปัจจุบัน 9,495 รายนี้ จะกลายเป็นผู้ป่วยเอดส์ รวม 3,756 ราย

เมื่อศึกษาถึงการเกิดและการแพร่โรคในช่วงแรกระหว่างปี พ.ศ. 2527-2529 พบว่าการติดเชื้อและเกิดโรคน้อย ส่วนใหญ่เป็นชายต่างชาติและชายไทยที่มีเพศสัมพันธ์กับชายต่างชาติ ส่วนในช่วงที่สองระหว่างปี พ.ศ. 2530-2532 ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่เป็นชายไทยติดยาเสพติดที่แพร่ติดโรคกันเอง แล้วเริ่มแพร่สู่หญิงและชายรักต่างเพศต่อไป

กลุ่มอายุ และเพศที่พบในผู้ติดเชื้อเอดส์ รวม 9,495 ราย เป็นชาย 8,521 ราย (89.74%) และหญิง 974 ราย (10.26%) สัดส่วนชายต่อหญิง 9 ต่อ 1 ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การแพร่โรคยังจำกัดอยู่ในชายจากการรักร่วมเพศและการใช้เข็มฉีดยาร่วมกันในผู้ติดยาเสพติด ส่วนใหญ่ในระยะแรก แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนการติดเชื้อเอดส์ในเด็กและเยาวชน ระหว่างช่วงอายุ 0-24 ปี แล้ว นับเป็นวิกฤตการณ์ที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง เพราะพบว่าเด็กและเยาวชนรวม 2,530 รายหรือร้อยละ 27 ติดโรคเอดส์ไปแล้ว โดยเป็นระยะก่อนเอดส์แล้ว 31 ราย (1.22%) และเป็นเอดส์แล้ว 9 ราย (0.35%) การติดเชื้อพบในเด็กเยาวชนชาย 1,933 ราย (76.40%) และหญิง 597 ราย (23.59%) ด้วยสัดส่วนชายต่อหญิงเฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ 3 ต่อ 1 เท่านั้น ข้อมูลนี้ชี้ชัดเจนว่าเด็กเยาวชนไทยมีการแพร่ติดต่อด้านรักต่างเพศจากชายสู่หญิงมากขึ้น เพราะโสเภณีส่วนใหญ่ที่ติดเชื้ออยู่ในวัยเด็กและเยาวชน รวมทั้งเด็กชายที่ติดยาเสพติดและชายบริการรักร่วมเพศและรักต่างเพศ นอกจากนี้กลุ่มอายุที่ติดเชื้อสูงอยู่ระหว่างช่วงอายุ 20-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 84.19 ซึ่งผู้ที่อยู่ในวัยนี้ตลอดจนเยาวชนชายหญิงต่างก็จัดอยู่ในวัยเจริญพันธุ์ และยังเป็นวัยแรงงาน

ที่จะเป็นกำลังคนสำคัญต่ออนาคตของชาติ ถ้าไม่สามารถชะลอหรือสกัดกั้นการแพร่ติดต่อของโรคในกลุ่มดังกล่าวนี้แล้ว การแพร่ติดต่อที่ครบวงจรสู่ระบบครอบครัวก็จะเข้าสู่ระยะวิกฤตต่อไปอย่างแน่นอน

วีระสิทธิ์ ลิทธิไตรย์ (2532 : 5) ได้ศึกษาความรู้เรื่องโรคเอดส์ ของเยาวชนไทย อายุระหว่าง 15-24 ปี พบว่า เยาวชนไทยเกินกว่าครึ่งมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แต่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและอาการของโรคเอดส์นั้น พบว่า ส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ดีพอ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (บัณฑิต เกียรติระ. 2533 : 5;อ้างอิงจาก สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2532) ที่พบว่า กรรมกร เกษตรกร และหาบเร่แผงลอย มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์น้อยมาก ส่วน ส่วน อีคิวบอล และคนอื่น ๆ (Iqbal and others. 2532 : 67-84) ได้ทำการศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของสตรีที่สมรสแล้วในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 96 ของกลุ่มตัวอย่างเคยได้ยินคำว่าโรคเอดส์ มีเพียงร้อยละ 4 เท่านั้นที่ไม่เคยได้ยินมาเลย และในบรรดาผู้ที่เคยได้ยินคำว่าโรคเอดส์นั้น เมื่อสอบถามถึงความหมายของโรคเอดส์ ปรากฏว่าได้รับคำตอบที่แตกต่างกันไป บางส่วนอธิบายถึงความรุนแรงของโรค บางส่วนแปลความหมายของคำว่า "เอดส์" สำหรับในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์นั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้อยู่ในระดับพอใช้ ส่วนใหญ่ทราบว่าโรคเอดส์ยังไม่สามารถรักษาได้ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ กมลเนตร โอฆานุรักษ์ และคนอื่น ๆ (2532 : 1-12) ที่ได้ศึกษาความรู้ของบุคลากรทางการแพทย์ในกรุงเทพมหานคร พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการติดต่อของโรค การรักษา อาการ การป้องกัน การตรวจเชื้อเอดส์ ส่วนความรู้ที่กลุ่มตัวอย่างรู้น้อยได้แก่ สถานบริการรักษา ความรุนแรงของโรค โรคแทรกซ้อน และการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ความรู้ของกลุ่มผู้มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอดส์ คือ ผู้ติดยาเสพติด เกย์ และโสเภณี พบว่าส่วนมากเกินกว่าร้อยละ 80 มีความรู้เกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์ และรู้ว่าการป้องกัน เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการควบคุมโรคนี้

นอกจากนั้น วิจิต สุวัฒน์เรืองชัย (2533 : 5) ได้ทำการสำรวจความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของครูประถมศึกษา ที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารระดับสูง ณ สถาบันผู้บริหารการศึกษา พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.70 มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 43.53 มีความรู้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 7.06 มีความรู้ในระดับมาก และร้อยละ 4.71 ไม่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ในจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาค้างนี้ส่วน

มาร้อยละ 98.82 เคยได้ยินคำว่าโรคเอดส์แล้ว มีเพียงร้อยละ 1.17 เท่านั้น ที่ไม่เคยได้ยิน

จากผลการศึกษาวิจัยหลายครั้งพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษายังมีความเชื่อที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่หลายประการ วีรสิทธิ์ ลิทธิไตรย์ (2532 : 5) ได้ศึกษาพบว่า เยาวชนไทยอายุระหว่าง 15-24 ปี ส่วนหนึ่งมีความเชื่อที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์คือ เชื่อว่า ยุงเป็นพาหะนำเชื้อเอดส์เพราะฉะนั้นการติดต่อกับโรคเอดส์จึงง่ายมาก การป้องกันโรคโดยใช้ถุงยางอนามัยขณะร่วมเพศจึงไม่จำเป็น เพราะอาจติดจากการถูกยุงกัดอยู่แล้ว นอกจากนั้นยังเชื่อว่า การคลุกคลีกับผู้ป่วยทำให้ติดโรคได้ จึงจะไม่ยอมช่วยเหลือผู้ป่วย แม้ผู้ป่วยจะเป็นเพื่อนหรือญาติก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอิควาลและคนอื่น ๆ (Iqbal and others. 2532 : 67-84) ที่พบว่า สตรีที่สมรสแล้วในกรุงเทพมหานคร บางส่วนมีความเชื่อว่ายุงและแมลงเป็นสัตว์นำโรคเอดส์ นอกจากนั้นยังเชื่อว่าการคลุกคลีสัมผัสทางผิวหนัง การใช้ภาชนะร่วมกัน การกอดจูบ การใช้เสื้อผ้าและเครื่องใช้ร่วมกัน การไอจามรดกันกับผู้ป่วยทำให้ติดโรคเอดส์ และสอดคล้องกับการศึกษาของ เทพนม เมืองแมน (2532 : 55) ที่พบว่า กลุ่มผู้มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย ส่วนใหญ่เชื่อว่า ยุงเป็นสัตว์นำโรคเอดส์ นอกจากนั้น ผลการศึกษาของ ฝ่ายป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด (2532 : 58-66) ที่พบว่า บางส่วนของผู้ติดยาเสพติดมีความเชื่อว่า การป้องกันโรคเอดส์ที่ดีคือ หลีกเลี่ยงจากการสัมผัสใกล้ชิด การกอดจูบ การรับประทานอาหารร่วมกัน การใช้เสื้อผ้าและเครื่องใช้ร่วมกัน การไอจามรดกันกับผู้ป่วยโรคเอดส์ และจากการสำรวจของ วิจิต สุวัฒน์เรืองชัย (2533 : 6) พบว่า ครูประถมศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 85.88 มีความเชื่อว่าโรคเอดส์ ไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อประชาชนที่ปฏิบัติตนถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 76.47 มีความเชื่อว่าผู้ป่วยโรคเอดส์เป็นบุคคลที่เป็นอันตรายต่อสังคม ร้อยละ 68.23 เชื่อว่าการที่ตนเองมีเพศสัมพันธ์กับคู่ของตนเพียงคนเดียว จะไม่มีโอกาสติดโรคเอดส์ และร้อยละ 65.88 เชื่อว่า การจำกัดบริเวณผู้ป่วยโรคเอดส์จะทำให้สังคมปลอดภัย นอกจากนั้นเป็นความเชื่ออื่น ๆ เช่น เชื่อว่ายุงเป็นสัตว์นำโรคเอดส์

ในด้านความเชื่อเกี่ยวกับโรคเอดส์นั้น สรุปได้ว่า ปัจจุบันประชาชนในหลายสาขาอาชีพยังมีความเชื่อที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่หลายประการ ความเชื่อเหล่านี้อาจนำมาซึ่งความสับสนวุ่นวาย และเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ได้ ความเชื่อที่ไม่ถูก

ต้องที่พบมากในเกือบทุกกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีการศึกษาวิจัย คือ เชื่อว่ายังเป็นสัตว์นำโรคเอดส์ การคลุกคลี กับผู้ป่วยจะทำให้ติดโรคเอดส์ ข้อที่น่าสังเกตคือ เยาวชนมีความเชื่อที่ไม่ถูกต้องทำให้เกิดความรังเกียจผู้ป่วยเป็นโรคเอดส์ถึงกับจะไม่ยอมให้ความช่วยเหลือแม้จะเป็นเพื่อนหรือญาติก็ตาม นอกจากนั้นความเชื่อที่ว่า การใช้ถุงยางอนามัยขณะร่วมเพศไม่มีความจำเป็น เพราะโรคเอดส์สามารถติดต่อจากการถูกยุงกัดอยู่แล้ว นับเป็นความเชื่อที่เป็นอันตรายอย่างยิ่งสำหรับเยาวชนที่อยู่ในวัยแสวงหาประสบการณ์

ยิ่งเกียรติ ไพศาลอักษร และคนอื่น ๆ (2535 : 52) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสุโขทัย โดยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,981 คน มีตัวแปรในการศึกษาคือเพศและระดับการศึกษา ด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะด้านเกี่ยวกับความเข้าใจและการติดต่อของโรคเอดส์ สำหรับตัวแปรเพศไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นในประเด็นที่เกี่ยวกับอาการของโรค ในกลุ่มที่ตอบว่าคนที่ติดเชื้อโรคเอดส์แตกต่างกับคนที่ป่วยเป็นโรคเอดส์พบว่าเพศหญิงตอบถูกมากกว่าเพศชาย ส่วนด้านทัศนคติและการปฏิบัติตนในเรื่องเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในตัวแปรด้านเพศพบว่า ร้อยละ 11 ของเพศชายและร้อยละ 13.2 ของเพศหญิงจะไม่เข้าไปใกล้ผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์ สำหรับตัวแปรระดับการศึกษาพบว่า ร้อยละ 16.1 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 13.6 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจะไม่เข้าไปใกล้ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ สำหรับสื่อความรู้เรื่องโรคเอดส์ นักเรียนได้รับความรู้จากสื่อต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ คือ โทรทัศน์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและแพทย์ หนังสือพิมพ์ ครู-อาจารย์ นิทรรศการ เอกสารและหนังสือทางวิชาการ

สุรเศรษฐ บุญเกต (2536 : 115-124) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ การจัดการเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์ ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นอย่างดี โดยได้รับความรู้จากโทรทัศน์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของศิริวรรณ อุบลชลเขตต์ (2534 : 371-384) ที่ได้ศึกษาเรื่องความรู้เรื่องโรคเอดส์ของครูประถมศึกษา จังหวัดสงขลา พบว่ามีความรู้อยู่ในเกณฑ์ดี ครูส่วนมากกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ มีการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวทางสื่อมวลชนอยู่ตลอดเวลา ส่วนในเรื่องแหล่งความรู้เรื่องโรคเอดส์นั้น สมชาย ตรงเดชและคนอื่น ๆ (2533 : 81) และชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ และคนอื่น ๆ (2533 : 138-169) พบว่าคนกรุงเทพมหานครและกลุ่มบุคคลอาชีพให้บริการส่วน

ใหญ่ได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์จากโทรทัศน์มากที่สุด เช่นเดียวกับการศึกษาของกิติ พุฒิกานนท์ และคนอื่น ๆ (2533 : 25-27) และศูนย์กามโรคเขต 13 จังหวัดสงขลา (2534 : 20-29) ที่พบว่า ชายที่มาเที่ยวโสเภณีและชาวประมงได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์จากโทรทัศน์มากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่ประชาชนทางโทรทัศน์ ประสบความสำเร็จอย่างสูงในด้านการสื่อสารถึงกลุ่มเป้าหมาย

ในด้านการจัดการเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์นั้น สุปราณี คุณกิติ (2533 : 77-80) พบว่าครูสุขศึกษาจัดการเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์ในลักษณะสอดแทรกในรายวิชาต่าง ๆ มากที่สุดซึ่งจะเป็นผลดีแก่ตัวนักเรียนเพราะได้รับการกระตุ้นและคอยย้ำเตือนแก่นักเรียนอยู่เสมอ แต่ถ้าจัดให้มีการสอนเป็นคาบออกไป เมื่อสอนจบก็จะไม่ได้กล่าวถึงอีกเลย ซึ่งจะได้ประโยชน์น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุรเศรษฐ บุญเกต (2536 : 57) ที่พบว่าลักษณะการจัดการเรียนการสอนของครูโดยมากสอนโดยการสอดแทรกในรายวิชาหลักที่ทำการสอนอยู่ อันเป็นแนวความคิดที่ วัฒนา เต่าทอง (2530 : 57-58) และจิตลดา ศิริวิรัตน์ (2532 : 1-13) ได้เสนอแนะไว้ว่า การสอนเรื่องโรคเอดส์นั้น ไม่ควรจัดสอนโดยแยกเป็นคาบออกมาควรจัดสอนในลักษณะสอดแทรกในวิชาที่สอนอยู่ในปัจจุบัน เนื้อหาที่สอนควรเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันโรค สาเหตุของโรค และการติดต่อของโรค โดยสอนให้ครอบคลุมถึงชีวิตประจำวันของนักเรียน

ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อประกอบการสอนเรื่องโรคเอดส์นั้น สุรเศรษฐ บุญเกต (2536 : 121-122) พบว่าการเลือกกิจกรรมของครูส่วนใหญ่เน้นให้นักเรียนทำการค้นคว้าแล้วทำรายงานส่ง ตลอดจนให้มีการจัดป้ายนิเทศ และให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ปกครองและญาติมิตรที่บ้านของนักเรียนตามลำดับ ส่วนวิธีการสอนใช้วิธีการสอนแบบบรรยายมากที่สุด สื่อการสอนที่ใช้ส่วนมากจะเป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ รูปภาพ ส่วนสื่อประเภทสไลด์ วีดิทัศน์ มีการใช้ค่อนข้างน้อย ซึ่งกรมสามัญศึกษา (2534 : 34-36) พบว่าผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนสุขศึกษา ส่วนใหญ่ต้องการสื่อที่มีคุณภาพมาตรฐาน สามารถดึงดูดความสนใจและถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้เสนอแนะให้หน่วยงานที่รับผิดชอบผลิตสื่อแจกโรงเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับโรคเอดส์ จะเห็นได้ว่าทั้งภาครัฐและเอกชน มีความพยายามที่จะรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากได้ตระหนักถึงภัยอันตรายของโรคเอดส์ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี และยุทธวิธีที่เหมาะสมในสภาพ

ปัจจุบันจึงเป็นการเผยแพร่ความรู้ การณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในทุกกลุ่มเป้าหมาย การจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ก็เป็นวิธีหนึ่งที่จำเป็นในการต่อต้านโรคเอดส์ เพราะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นที่กำลังอยากรู้อยากลอง โดยเฉพาะเรื่องยาเสพติดและประสบการณ์ทางเพศ นับเป็นกลุ่มหนึ่งที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ แต่การเรียนการสอนยังขาดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม ครูส่วนมากยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย สื่อการสอนส่วนมากจะเป็นเอกสาร สิ่งพิมพ์ รูปภาพ

อย่างไรก็ตามในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้วย เพราะเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอน ความแตกต่างด้านบุคลิกภาพของนักเรียนก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สามารถส่งผลถึงการเรียนรู้และการสร้างเจตคติของบุคคลได้อีกหนึ่งการใช้สื่อและการออกแบบเนื้อหาที่เหมาะสม ย่อมจะทำให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงผลของลักษณะสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อประกอบการพิจารณาใช้สารให้เหมาะกับบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อไป

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. สารลักษณะต่างกันและนักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์แตกต่างกัน
2. สารลักษณะต่างกันและนักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน มีผลต่อเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการทดลอง

ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การดำเนินการทดลองและการเก็บข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนสตึก อ. สตึก จ. บุรีรัมย์ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 240 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 80 คน ทำการคัดเลือกโดยใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. (The Maudsley Personality Inventory) ของ H.J. Eysenck แปลและเรียบเรียงโดย แฮรี่ การ์ดินเนอร์ และ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว ใช้วัดบุคลิกภาพด้านเก็บตัว-แสดงตัว (introversion-extraversion) จำนวน 24 ข้อ ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตึก ทำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. แล้วนำคะแนนที่ได้มาแปลงเป็นคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ กลุ่มที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1-25 จัดเป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว (introversion) ส่วนกลุ่มที่ได้คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 76-99 จัดเป็นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว (extraversion)

2.5 นำนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว มาสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ไร่จำนวน 40 คน จากนั้น แบ่งกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว จำนวน 40 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน คือ

กลุ่มทดลองที่ 1 เรียนจากวิธีทัศน์ที่เสนอสารลักษณะชู้

กลุ่มทดลองที่ 2 เรียนจากวิธีทัศน์ที่เสนอสารลักษณะปลอม

2.6 แบ่งกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มาสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ไว้จำนวน 40 คน จากนั้น แบ่งกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จำนวน 40 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน คือ

กลุ่มทดลองที่ 3 เรียนจากวิธีทัศน์ที่เสนอสารลักษณะชู้

กลุ่มทดลองที่ 4 เรียนจากวิธีทัศน์ที่เสนอสารลักษณะปลอม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. วิธีทัศน์ประกอบการเรียนจำนวน 4 ชุด แต่ละชุดแบ่งเป็น 3 ตอน ตามเนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง แล้วจัดรูปแบบการเสนอสาร เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การเสนอสารลักษณะชู้ จำนวน 2 ชุด

1.2 การเสนอสารลักษณะปลอม จำนวน 2 ชุด

2. แบบสอบถามวัดเจตคติ จำนวน 1 ฉบับ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ฉบับ

วิธีทัศน์ประกอบการเรียน

การสร้างวิธีทัศน์ประกอบการเรียน เรื่อง โรคเอดส์ ที่ใช้ในการทดลองได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาเรื่อง โรคเอดส์ตามแนวการสอนโรคเอดส์ระดับมัธยมศึกษา แล้วกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

2. ศึกษาวิธีทัศน์เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่รวบรวมมาจากที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดัดแปลงเป็นบทวิธีทัศน์ใหม่

3. นำเนื้อหา มาวิเคราะห์เขียนข้อความให้มีลักษณะปลอม คือข้อความที่ให้

ความรู้สึกสบายใจ ปลอดภัย ให้กำลังใจ โดยเสนอแนะว่าเมื่อเชื่อตามแล้วจะเกิดผลดีอย่างไร และข้อความลักษณะขู่ คือ ข้อความที่ให้ความรู้สึกเศร้าใจ ไม่สบายใจ ท้อแท้ วิตกกังวล โดยการเสนอแนะว่าถ้าไม่เชื่อตามแล้วจะบังเกิดผลร้ายอย่างไร เพื่อใช้ในการเขียนบทรายการวิดิทัศน์

4. เขียนบทดำเนินเรื่อง (treatment) และบทรายการโทรทัศน์ (script) โดยดำเนินเรื่องให้สอดคล้องกับแนวการสอนเรื่องโรคเอดส์ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยหัวข้อสำคัญคือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเอดส์ การติดต่อและอาการของโรคเอดส์การป้องกันโรคเอดส์ เป็นต้น หลังจากนั้นนำบทวิดิทัศน์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างรายการโทรทัศน์ตรวจแก้ไข

5. นำรายการวิดิทัศน์ทั้งสองลักษณะไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการโรคเอดส์ จำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาแล้วคัดเลือกตอน ที่มีค่าดัชนี IC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ตามเกณฑ์พิจารณาคุณภาพเครื่องมือ (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2527 : 128-130) ดังตาราง 1

ตาราง 1 แบบประเมินคุณภาพรายการวิดิทัศน์

ลำดับที่	เนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ	N	$\sum R$	$\sum R/N$
1.	บทนำ			
2.	ความหมายและความเป็นมาของโรคเอดส์			
3.	สาเหตุของโรคเอดส์			
.				
.				

$$IC = \sum R/n$$

IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของภาพกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6. สร้างวิทัศน์เรื่อง "รู้ทันเอดส์" โดยการบันทึกภาพ ตัดต่อภาพและบันทึกเสียงตามลำดับ

7. นำวิทัศน์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเรื่อง โรคเอดส์ จำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตวิทัศน์ จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินคุณภาพรายการวิทัศน์ในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

7.1 ด้านเนื้อหา มีหัวข้อในการประเมินดังนี้

7.1.1 เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง

7.1.2 ภาพและภาษา

7.1.3 เสียงและภาษา

7.1.4 เวลา

7.2 ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ มีหัวข้อในการประเมินดังนี้

7.2.1 เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง

7.2.2 ภาพ

7.2.3 เสียง

7.2.4 เวลา

เกณฑ์การยอมรับคุณภาพของวิทัศน์เรื่อง โรคเอดส์ จะพิจารณาคะแนนเฉลี่ยต่อคำถามแต่ละข้อ และคะแนนเฉลี่ยรวม จะต้องอยู่ในเกณฑ์ที่ดีถึงดีมาก หรือคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51-5.00 จึงจะยอมรับว่ามีคุณภาพพอที่จะนำไปใช้ในการทดลอง

8. นำวิทัศน์ประกอบการเรียน ไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองแกพิทยาคม จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 84 คน เพื่อทำการเปรียบเทียบระดับความวิตกกังวลจากการชมวิทัศน์ที่เสนอสารลักษณะชู่และสารลักษณะปลอบ แล้วทำการทดสอบ ด้วยสถิติ t-test แบบ independent พบว่า สารทั้งสองลักษณะเร้าให้ความวิตกกังวลได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากหนังสือ เทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 21-41) และหนังสือ การวัดและประเมินผลการศึกษา ของ อนันต์ ศรีโสภา (2524 : 78-139)

2. วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียนที่ใช้ในการทดลอง แล้วสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อสร้างและทดสอบให้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ดังนี้

ตาราง 2 เนื้อหา จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม จำนวนข้อสอบ

เนื้อหา	จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	จำนวนข้อสอบ
1.	นักเรียนสามารถบอกความหมายของโรคเอดส์ได้	2
2.	นักเรียนสามารถอธิบายถึงการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้	4
3.	นักเรียนสามารถอธิบายถึงสาเหตุของการเกิดโรคเอดส์ได้	5
4.	นักเรียนสามารถอธิบายถึงการติดต่อของโรคเอดส์ได้	8
5.	นักเรียนสามารถบอกอาการของโรคเอดส์ระยะต่างๆได้	5
6.	นักเรียนสามารถบอกถึงวิธีการป้องกันและรักษาโรคเอดส์ได้	6
รวม		30

3. สร้างข้อสอบชนิด 4 ตัวเลือกให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดประสงค์ของบทเรียนที่ใช้ในการทดลอง จำนวน 60 ข้อ

4. นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบทดสอบจำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์จำนวน 3 ท่าน ประเมินความเที่ยงตรงเชิงพินิจ แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 120 คน ที่เรียนเนื้อหาที่ผ่านมาแล้ว เสร็จแล้วตรวจให้คะแนนโดยใช้วิธี 0-1 (zero-one-method) ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือเลือกตอบเกิน 1 แห่งในข้อเดียวกัน ให้ 0 คะแนน

6. นำผลการสอบมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง .34-.75 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .838 การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

แบบสอบถามวัดเจตคติ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามวัดเจตคติต่อโรคเอดส์ขึ้นตามแบบการสร้างมาตราวัดตามวิธีของลิเคิร์ต ซึ่งมีวิธีการดังนี้ (พจน์ สะเพียรชัย และคนอื่น ๆ. 2519 : 53-63)

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับเจตคติ
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดข้อความที่สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น เจตคติของผู้ตอบ ลักษณะของข้อความที่สอบถามจะมีทั้งข้อความในเชิงนิยามและนิเสธ โดยให้ผู้ตอบค่าข้อความในแบบสอบถามทีละข้อแล้วขีดเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องใดช่องหนึ่งในห้าช่อง จำนวน 60 ข้อ
4. เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบสอบถามจำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์จำนวน 3 ท่าน ประเมินหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 60 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

การให้คะแนนแต่ละข้อกำหนดน้ำหนักของตัวเลือกในช่องต่างๆ มีน้ำหนักเป็น 5 4 3 2 1 ถ้าข้อความนั้นเป็นไปในเชิงนิมิตหรือเชิงบวก (positive) การให้คะแนนจะกำหนดเป็นระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 5 คะแนน เห็นด้วย เท่ากับ 4 คะแนน เฉย ๆ เท่ากับ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วย เท่ากับ 2 คะแนน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 1 คะแนน

ถ้าข้อความเป็นไปในเชิงนิเสธ หรือเชิงลบ (negative) การให้คะแนนจะกำหนดเป็นระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 1 คะแนน เห็นด้วย เท่ากับ 2 คะแนน เฉย ๆ เท่ากับ 3 คะแนน ไม่เห็นด้วย เท่ากับ 4 คะแนน ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ 5 คะแนน

6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC⁺ แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 3.37-5.61 ไว้จำนวน 30 ข้อ แล้วนำไปหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่น .839 การหาคุณภาพของแบบสอบถามวัดเจตคติ คำนวนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

ใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I. (Maudsley Personality Inventory) ของ H.J. Eysenck ซึ่งแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย แฮรี่ การ์ดินเนอร์ (Harry Gardiner) และ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว เมื่อ พ.ศ. 2510 ใช้วัดบุคลิกภาพด้านแสดงตัว-เก็บตัว (extraversion-introversion) จำนวน 24 ข้อ

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แบบแผนการทดลอง แบบสองตัวประกอบ 2 x 2 factorial design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 68) ประกอบไปด้วยตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ

1. ลักษณะของสาร แบ่งเป็น 2 ระดับ
 - 1.1 สารลักษณะขู่
 - 2.2 สารลักษณะปลอบ

2. บุคลิกภาพ แบ่งเป็น 2 ระดับ

2.1 บุคลิกภาพแบบเก็บตัว

2.2 บุคลิกภาพแบบแสดงตัว

ตาราง 3 แบบแผนการทดลอง

		ลักษณะของสาร	
		ลักษณะขู่	ลักษณะปลอบ
บุคลิกภาพ	เก็บตัว	20 คน	20 คน
	แสดงตัว	20 คน	20 คน

การดำเนินการทดลองและการเก็บข้อมูล

การทดลองกระทำร่วมกันทั้ง 4 กลุ่ม โดยมีผู้ช่วยที่มีความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทดลอง และเข้าใจลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในการทดลองเป็นอย่างดี และดำเนินการทดลองตามลำดับดังนี้

1. จัดเตรียมห้องทดลอง 4 ห้อง โดยมีเครื่องมือและอุปกรณ์ในห้องทดลองเหมือนกันทุกห้อง คือ เครื่องรับโทรทัศน์สีจอภาพขนาด 20 นิ้ว ห้องละ 1 เครื่อง ต่อเชื่อมกับเครื่องเล่นเทปโทรทัศน์แบบ VHS เครื่องต่อเครื่อง พร้อมทั้งม้วนวิดีโอที่ใช้ในการทดลอง

2. ให้แต่ละกลุ่มชมวีดิทัศน์ เรื่อง "รู้ทันเอดส์" เป็นเวลา 30 นาที และการทำการตอบแบบสอบถามวัดเจตคติเรื่องโรคเอดส์ หลังจากนั้นให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมเวลาที่ใช้ในการทดลอง 2 คาบเรียน คาบละ 50 นาที

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ คำนวณโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ เพื่อหาค่าสถิติ ต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน
2. ทดสอบสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 2 ตัวประกอบ (two-way analysis of variance)
3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองด้วยสถิติ t-test แบบ independent

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนผลบวกกำลังสอง
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	รายละเอียดของผลบวกกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
F	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาใน F distribution
t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ จากการใช้ลักษณะสารต่างกัน และผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานจากการศึกษา ผลของลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์

	สารลักษณะคู่			สารลักษณะปลอม			รวม		
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD
บุคลิกภาพเก็บตัว	20	23.85	2.49	20	20.90	3.08	40	22.37	3.14
บุคลิกภาพแสดงตัว	20	22.45	2.61	20	21.70	2.68	40	22.07	2.63
รวม	40	23.15	2.62	40	21.30	2.87	80	22.22	2.86

จากตารางค่าสถิติพื้นฐานของการศึกษา ผลของลักษณะสารและบุคลิกภาพของผู้เรียน ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ พบว่า

- ค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะคู่และลักษณะปลอมพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะคู่ (23.15) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอม (21.30) ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะคู่ (2.62) แสดงว่ามีลักษณะการกระจายของคะแนนน้อยกว่านักเรียนที่เรียนด้วยสารลักษณะปลอม (2.87)
- ค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (22.37) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (22.07) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (2.63) แสดงว่ามีลักษณะการกระจายของคะแนนน้อยกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (3.14)

เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยในตารางค่าสถิติพื้นฐาน ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่างมีความแตกต่างกันจริงหรือไม่ จึงต้องมีการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 2 องค์ประกอบ (Two way analysis of variance) ได้ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 2 องค์ประกอบ (Two way analysis of variance) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม

แหล่งความแปรปรวน (Source of variance)	SS	df	MS	F
ลักษณะของสาร (A)	68.45	1	68.45	9.23*
บุคลิกภาพ (B)	1.80	1	1.80	.24
ปฏิสัมพันธ์ (A × B)	24.20	1	24.20	3.26
ภายในกลุ่ม	563.50	76	7.41	
รวม	657.95	79	8.33	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 ปรากฏว่า

1. ลักษณะของสารกับบุคลิกภาพของผู้เรียนมีอิทธิพลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสารลักษณะขู่และสารลักษณะปลอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะคู่และสารลักษณะปลอม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นเพื่อให้ทราบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มใดจะสูงกว่า สามารถทดสอบได้ด้วยสถิติ t-test แบบ independent ผลปรากฏดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ จากการใช้สารลักษณะคู่และสารลักษณะปลอม

ตัวแปร	$\bar{X}$	SD	t
สารลักษณะคู่	23.00	3.00	2.59*
สารลักษณะปลอม	21.30	2.88	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะคู่ (23.00) มากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอม (21.30) แสดงว่า นักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะคู่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=2.59$)

2. เปรียบเทียบเจตคติต่อโรคเอดส์ของผู้เรียน จากการใช้สารลักษณะต่างกันและ
ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน

ตาราง 7 ค่าสถิติพื้นฐานจากการศึกษา ผลของลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อ
เจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียน

	สารลักษณะหมู่			สารลักษณะปลอม			รวม		
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD
บุคลิกภาพเก็บตัว	20	118.60	6.52	20	122.35	9.64	40	120.48	8.35
บุคลิกภาพแสดงตัว	20	118.60	10.52	20	123.75	12.06	40	121.18	11.47
รวม	40	118.60	8.64	40	123.05	10.80	80	120.83	9.91

จากตารางค่าสถิติพื้นฐานของการศึกษา ผลของลักษณะสารและบุคลิกภาพของผู้เรียน ต่อ
เจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียน พบว่า

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะหมู่และลักษณะปลอม พบว่า
คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอม (123.05) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียน
ที่เรียนจากสารลักษณะหมู่ (118.06) ส่วนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนที่เรียนจากสาร
ลักษณะหมู่ (8.64) แสดงว่ามีลักษณะการกระจายของคะแนนน้อยกว่านักเรียนที่เรียนด้วยสารลักษณะ
ปลอม (2.87)

2. ค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวพบว่า
คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (121.18) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่
มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (120.48) ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว
(8.35) แสดงว่ามีลักษณะการกระจายของคะแนนน้อยกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว
(11.47)

เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยในตารางค่าสถิติพื้นฐาน ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าเจตคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มตัวอย่าง มีความแตกต่างกันจริงหรือไม่ จึงต้องมีการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 2 องค์ประกอบ (Two way analysis of variance) ได้ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบเจตคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มทดลอง จากการใช้สารลักษณะต่างกันและผู้เรียน ที่มีบุคลิกภาพต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน (Source of variance)	SS	df	MS	F
ลักษณะของสาร (A)	396.05	1	396.05	4.05 *
บุคลิกภาพ (B)	9.80	1	9.80	1.00
ปฏิสัมพันธ์ (A x B)	9.80	1	9.80	1.00
ภายในกลุ่ม	7439.90	76	97.89	
รวม	7855.55	79	99.44	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในตาราง 8 ปรากฏว่า

1. ลักษณะของสารกับบุคลิกภาพของผู้เรียน มีอิทธิพลร่วมกันต่อเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. เจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียน ที่เรียนจากสารลักษณะชู้และสารลักษณะปลอมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. เจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียน ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 11 พบว่า เจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะชู้และสารลักษณะปลอมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงต้องพิจารณาต่อไปว่า สารลักษณะชู้และสารลักษณะปลอม อย่างไหนจะมีผลต่อเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนมากกว่ากัน จึงทดสอบคะแนนเจตคติของกลุ่มทดลองที่เรียนจากสารลักษณะชู้และสารลักษณะปลอม ด้วยสถิติ t-test แบบ independent การวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบเจตคติต่อโรคเอดส์ของกลุ่มทดลอง จากการใช้สารลักษณะชู้และสารลักษณะปลอม

ตัวแปร	$\bar{X}$	SD	t
สารลักษณะชู้	118.60	8.64	2.04*
สารลักษณะปลอม	123.05	10.80	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอม (123.05) มากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะชู้ (118.60) แสดงว่า นักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอมมีเจตคติต่อโรคเอดส์ดีกว่านักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะชู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t=2.04$)

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของสารและบุคลิกภาพ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนและผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์ จากการใช้สารลักษณะต่างกัน และผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียน จากการใช้สารลักษณะต่างกัน และผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. สารลักษณะต่างกันและผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์แตกต่างกัน
2. สารลักษณะต่างกันและผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกัน มีผลต่อเจตคติต่อโรคเอดส์ของผู้เรียนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนสตึก อ. สตึก จ. บุรีรัมย์ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 240 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตักจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2537 จำนวน 80 คน ทำการคัดเลือกโดยใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ M.P.I (The Maudsley Personality Inventory) จากนั้นสุ่มอย่างง่ายนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวลงกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน และสุ่มอย่างง่ายนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวลงในกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

3.1 วิธีทัศนเรื่อง วัฏกันเอดส์ จำนวน 4 ชุด สร้างขึ้นตามแนวการสอนเรื่องโรคเอดส์ระดับมัธยมศึกษาแล้วจัดรูปแบบของสารเป็นลักษณะคู่ 2 ชุด ลักษณะปlob 2 ชุด ความยาวชุดละ 30 นาที

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โรคเอดส์ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด สี่ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อโรคเอดส์ จำนวน 20 ข้อ

4. การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลองกระทำร่วมกันทั้ง 4 กลุ่ม โดยมีผู้ช่วยผู้วิจัยที่มีความสามารถในการใช้เครื่องมือในการทดลอง และเข้าใจลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ในการทดลองเป็นอย่างดี และดำเนินการทดลองตามลำดับดังนี้

4.1 จัดเตรียมห้องทดลอง 4 ห้อง โดยมีเครื่องมือและอุปกรณ์ในห้องทดลองเหมือนกันทุกห้องคือ เครื่องรับโทรทัศน์สี จอภาพขนาด 20 นิ้ว ห้องละ 1 เครื่อง เครื่องเล่นวีดิทัศน์แบบ VHS 1 เครื่อง และ ม้วนวีดิทัศน์ 1 ชุด

4.2 ให้แต่ละกลุ่มทดลองชมวีดิทัศน์ตามที่ได้อัดไว้ให้ เป็นเวลา 30 นาที

4.3 ให้กลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามวัดเจตคติต่อโรคเอดส์ จำนวน 30 ข้อ และทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โรคเอดส์จำนวน 30 ข้อ ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 2 องค์ประกอบ (Two way analysis of variance)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของลักษณะสารและบุคลิกภาพของผู้เรียน ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โรคเอดส์

1.1 นักเรียนที่เรียนจากการใช้สารลักษณะชู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ สูงกว่า นักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 ลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนมีอิทธิพลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลของลักษณะสารและบุคลิกภาพของผู้เรียน ต่อเจตคติต่อโรคเอดส์

2.1 นักเรียนที่เรียนจากการใช้สารลักษณะปลอม มีเจตคติต่อโรคเอดส์ดีกว่า นักเรียนที่เรียนจากการใช้สารลักษณะชู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวและนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีเจตคติต่อโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียน มีอิทธิพลร่วมกันต่อเจตคติต่อโรคเอดส์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลของลักษณะสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง โรคเอดส์ ของนักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะชู้ สูงกว่านักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการทดลองในข้อนี้ สอดคล้องกับการทดลองของ ศิริโชค ห่อสมบัติ (2532 : 40) ซึ่งพบว่าคะแนนเฉลี่ยผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารในลักษณะชู้ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนจากสไลด์เทปที่เสนอสารแบบปกติที่ระดับนัยสำคัญ .01 นอกจากนั้น สมสิทธิ์ จิตรสถาวร (2523 : 55) ได้ศึกษาเปรียบเทียบอัตราการเรียนรู้ โดยใช้ ภาพและข้อความชนิดต่าง ๆ ในภาพโฆษณาเสด็จให้โทษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาพบว่า ภาพโฆษณาที่ใช้ข้อความที่มีลักษณะชู้ มีผลทำให้ปริมาณของการเรียนรู้ สูงกว่าภาพโฆษณาที่มีลักษณะ ปลอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนั้นยังพบว่าภาพโฆษณาที่ใช้ข้อความที่มีลักษณะชู้ ทำให้อัตราเร็วของการเรียนรู้สูงกว่าภาพโฆษณาที่ใช้ข้อความลักษณะปลอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 นอกจากนั้นผลการวิจัยยังสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับอารมณ์ (emotion theory) ซึ่งเชื่อว่า อารมณ์ทุกชนิดยกเว้นอารมณ์ ชิมเศร้า เป็นสภาวะของการเร้าทางจิตวิทยา สภาพ ความไม่สบายใจและความตื่นเต้น ซึ่งเกิดขึ้นจากสิ่งเร้าทั้งภายในร่างกายและภายนอกร่างกาย สภาวะเหล่านี้จะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมและนำพฤติกรรมนั้น นอกจากนั้น อารมณ์ยังเป็นแรงจูงใจ (motive) ด้วย (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2534 : 40) ปัจจัยด้านอารมณ์นี้จะป็นสิ่งเร้าทำให้ผู้ เรียนตื่นตัว สนใจในบทเรียนที่น่าเสนอ และส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วย นอกจากนั้น แจนิส และเฟชแบค (Janis and Feshback. 1953 : 403-410) ซึ่งได้ศึกษาผล ของข่าวสารซึ่งกระตุ้นให้เกิดความกลัว 3 ระดับ คือระดับสูง กลาง ต่ำ และประสิทธิผลของข่าว สารนี้ทำโดยวัดการไปฟังการบรรยายเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพของช่องปาก ผลการทดลองพบว่า สารที่กระตุ้นให้เกิดความกลัวระดับสูงจะมีประสิทธิภาพดีกว่าสารที่กระตุ้นความกลัวระดับต่ำ

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบ แสดงตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาค้นคว้านี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เรื่องโรคเอดส์ ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่กระทบต่อสังคมในด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง อาจกล่าวได้ว่า ทศวรรษนี้ ไม่มีโรคใด ที่ได้รับความสนใจจากประชาชนมากเท่าโรคมุมิคุ้มกันบพร่อง (กมลเนตร โอฆานุรักษ์. 1989 : 56) ดังนั้นเมื่อมีการให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์โดยการฉายวิดีโอทัศน์จึงได้รับความสนใจจากนักเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นบุคลิกภาพที่แตกต่างกันของนักเรียนจึงไม่มีอิทธิพลร่วมกับลักษณะสารต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเสนอสารในลักษณะชู้หรือปลอบนักเรียนก็จะให้ความสนใจเช่นกัน และความสนใจในเนื้อหาที่เรียนย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

1.3 ลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียน มีอิทธิพลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาข้อนี้สืบเนื่องมาจากผลของการศึกษาเรื่อง ผลของลักษณะสารที่ต่างกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลของบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งปรากฏว่า มีเพียงปัจจัยด้านลักษณะของสารเท่านั้นที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนบุคลิกภาพของผู้เรียนไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนจึงไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ผลของลักษณะสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนต่อเจตคติต่อโรคเอดส์

2.1 นักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะปลอม มีเจตคติต่อโรคเอดส์ดีกว่านักเรียนที่เรียนจากสารลักษณะจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ สืบสนับสนุนทฤษฎีหน้าที่ของเจตคติ (Functional theory of attitudes) ของ แคทซ์ (Secord and Backman. 1964 :119; citing Katz. 1953) ซึ่งกล่าวว่า การที่บุคคลจะก่อตั้งหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติของคนที่มีต่อเรื่องใดนั้น ขึ้นอยู่กับประโยชน์ที่บุคคลจะได้รับจากการมีเจตคติในทำนองนั้น ๆ กล่าวคือ ถ้าการชอบสิ่งหนึ่งจะทำให้บุคคลได้รับประโยชน์มากกว่าการที่จะไม่ชอบสิ่งนั้น บุคคลจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าวการไม่ชอบสิ่งนั้นทำให้พวกเขาได้รับประโยชน์มากกว่า เขาก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น ซึ่งสารลักษณะปลอมจะชี้ให้ผู้รับสารทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับหากปฏิบัติตามข้อแนะนำ นอกจากนั้นพรพิมล สุดเจริญ (2519 : 42-43) ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาอิทธิพลของสารปลอมและสารชุดต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติในสถานการณ์ตั้งเครียด ผลปรากฏว่าในสถานการณ์ตั้งเครียดต่ำ สารปลอมจะมีประสิทธิภาพในการชักจูงหรือต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติสูงกว่าสารชุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 เจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเกี่ยวข้องกับลักษณะของเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ ซึ่งนับว่าเป็นโรคติดต่อร้ายแรง ที่ยังไม่มียารักษาให้หายได้และยังไม่มีวัคซีนเพื่อป้องกันโรคนี้ ดังนั้นวิธีการป้องกันตัวเอง จึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้ทุกคนปลอดภัยจากโรคเอดส์ซึ่งนอกจากจะป้องกันตนเองโดยการศึกษาหาความรู้ การตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท การไม่กระทำพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์แล้ว ยังต้องป้องกันสังคมให้พ้นจากโรคเอดส์ ร่วมมือกันรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์ ด้วยวิธีการต่าง ๆ มากมาย

เพราะเมื่อในสังคมปลอดเอดส์ ตัวบุคคลเองก็ย่อมจะปลอดภัยด้วย เมื่อมองในแง่เจตคติต่อผู้ติดเชื้อโรคเอดส์แล้ว ถึงแม้ว่าจะมีบุคคลจำนวนมากรังเกียจผู้ติดเชื้อเอดส์ จนผู้ติดเชื้อเอดส์ต้องถูกโดดเดี่ยวจากสังคมจนปรากฏเป็นข่าวอยู่บ่อย ๆ ว่ามีผู้ติดเชื้อเอดส์จำนวนหนึ่งมีความรู้สึกเจ็บแค้นสังคมรอบข้าง และกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ทำเชื้อโรคเอดส์แพร่ไปสู่ผู้อื่น วิธีการยับยั้งพฤติกรรมเหล่านี้สามารถกระทำได้โดยการเห็นอกเห็นใจ ไม่แสดงอาการรังเกียจเพียงฉันท ไม่แบ่งแยกผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ออกจากสังคม ด้วยเหตุผลเหล่านี้รวมทั้งการรณรงค์อย่างต่อเนื่องของรัฐบาล ทำให้เจตคติต่อปัญหาโรคเอดส์ การควบคุม การป้องกันรักษาโรคเอดส์ ผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์ การศึกษาหาความรู้เรื่องโรคเอดส์ของบุคคลโดยทั่วไป จึงเป็นไปในแง่บวกเหมือนกัน

2.3 ลักษณะสารและบุคลิกภาพมีอิทธิพลร่วมกันต่อเจตคติต่อโรคเอดส์ ของนักเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของสารและบุคลิกภาพของผู้เรียนไม่มีผลต่อเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียนมีเพียงองค์ประกอบด้านลักษณะของสารเท่านั้นที่มีผลต่อเจตคติต่อโรคเอดส์ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการจัดเรียนการสอนหรือการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ หรือเรื่องที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างรุนแรง ควรเสนอสารในลักษณะบ่งชี้ให้ทราบถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นหากผู้รับสารไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจและความร่วมมือปฏิบัติ รวมทั้งเกิดความสนใจในเนื้อหาและข่าวสารนั้นเป็นอย่างดี

1.2 สำหรับการเสนอข่าวสารเพื่อให้เกิดเจตคติที่เหมาะสม ต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือการขอความร่วมมือควรเสนอข่าวสารในลักษณะที่บ่งชี้ให้เห็นถึงผลดี หรือประโยชน์อย่างชัดเจน ถ้าผู้รับสารเชื่อหรือปฏิบัติตามคำแนะนำ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาผลของสารลักษณะขู่และสารลักษณะปลอม ต่อผลสัมฤทธิ์และการเปลี่ยนแปลงเจตคติของผู้ได้รับสาร ในเนื้อหาด้านอื่น ๆ ที่มีความสำคัญแต่ยังขาดการรณรงค์อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เช่น ความปลอดภัยในโรงงาน การปฏิบัติตามกฎจราจร การเสพยาเสพติด การรักษาสุขภาพแวดล้อม เป็นต้น

2.2 ควรมีศึกษาผลของสารลักษณะขู่และสารลักษณะปลอม ผ่านสื่อในหลาย ๆ รูปแบบ เช่น การใช้สื่อบุคคล สื่อโสตทัศนต่าง ๆ รวมทั้งรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย เช่น รูปแบบสารคดี ละคร การโฆษณา เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาถึงผลของสารลักษณะขู่และสารลักษณะปลอมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเปลี่ยนแปลงเจตคติของกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบปกติเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลเนตร โอฆานุรักษ์ และคนอื่นๆ. โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง : ความรู้และทัศนคติของบุคลากรทางการแพทย์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : นิยมวิทยา(แผนกการพิมพ์), 2530.
- กิติ พุดิกานนท์ และคนอื่นๆ. การศึกษาความรู้และพฤติกรรมของชายผู้ใช้บริการและหญิงโสเภณีในการป้องกันโรคเอดส์ จังหวัดลำปาง 2533 ศูนย์ระบาดวิทยาภาคเหนือลำปาง กองระบาดวิทยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 2533.
- จิตรลดา ศิริรัตน์. "การจัดการเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์ในโรงเรียนมัธยม," รายงานการสัมมนาเพื่อส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์. กรุงเทพมหานคร สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการ 2532.
- จิตรา ทองเกิด. "การสอนสุขศึกษาเรื่องโรคเอดส์," การเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์ในสถาบันการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ. ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคเอดส์, 2532. อัดสำเนา.
- เจษฎา ชนะโรค. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับวิธีการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- ชวนชม สกนธวัฒน์. "โรคเอดส์," ศรีนครินทร์วารสาร. 2 : 124-131 : เมษายน-มิถุนายน 2530.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : พิกษ์อักษร, 2520.
- ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ และคนอื่นๆ. "ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ของกลุ่มบุคคลอาชีพให้บริการ" รายงานการวิจัย ม.ป.ท., 2533.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวัดทัศนคติ. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

- ทัศนา โจนที. การเปลี่ยนแปลงทัศนคติอันเป็นผลของสารสื่อที่ทำให้เกิดความกลัว และความเชื่อ
อำนาจภายในตน. ปรินทิพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- เทพนม เมืองแมน. "ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตนของกลุ่มผู้มีการเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรค
 เอดส์ (ผู้ติดยาเสพติด/เกย์/โสเภณี) 700 คน ในประเทศไทย พ.ศ. 2531," ใน การ
ประชุมเชิงปฏิบัติการการป้องกันโรคเอดส์และอนามัยครอบครัว. หน้า 54-57. กรุงเทพฯ
 : ศูนย์วิจัยการวางแผนครอบครัว คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล, 2532.
- ธำรง บัวศรี. หลักการศึกษา. พระนคร : แพรวพิทยา, 2526.
- ธีระ รามสูต. "5 ปีแรกของวิกฤตการณ์โรคเอดส์ในสังคมไทย," วารสารโรคติดต่อ. 16(1):
 1-21 ; มกราคม-มีนาคม 2533.
- บทิตร เกาฏีระ. "คุณภาพสังคม," ไทยรัฐ. 3 มกราคม 2533. หน้า 5.
- บุญทัน ม่วงชื่น. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาพลศึกษา ของนักเรียนระดับมัธยม.
ศึกษาตอนปลายที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ
 : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- ประสาธ อิศรปริตตา. จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน. กรุงเทพฯ : กราฟิคอาร์ต, 2523.
- ประเสริฐ ทองเจริญ. รายงานล่าสุดเกี่ยวกับโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : สวัสดิ์, 2530.
- ป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด, ฝ่าย. "รายงานผลการวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิธีการสนทนากลุ่ม,"
 ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การป้องกันโรคเอดส์และอนามัยครอบครัว. 2532.
- ผกาทิพย์ สุขวัฒน์. ผลของบุคลิกภาพกับเพศต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่องคำนำ
หน้านามจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.
- พงษ์สวัสดิ์ ลาภบุญเรือง. การศึกษาเปรียบเทียบอัตราเร็วของการเรียนรู้ และความคงทนของ
ความจำโดยใช้ภาพที่มีลักษณะปลอมและคู่กับ ข้อความที่มีลักษณะปลอมและคู่กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรค์ ปีการศึกษา 2515. ปรินทิพานิพนธ์
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.

พรพิมล สุดเจริญ. อิทธิพลของสารปลอมและสารชู้ ต่อการเปลี่ยนทัศนคติในสถานการณ์ตั้งเครียด.

ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

อัสลามา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ

: พิงเกอร์ปรีน แอนด์ มีเดีย จำกัด, 2535.

มติคณะรัฐมนตรีฝ่ายสังคม. สยามจดหมายเหตุ. 14(4) : 1126 : ตุลาคม 2532.

ไมตรี บุญเคลือบ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อสิ่งเสพติดให้โทษ
จากการเสนอสารในลักษณะปลอมและลักษณะชู้โดยใช้สไลด์เทป. ปริญญาพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2527. อัสลามา.

ยิ่งเกียรติ ไพศาลอักษร และคนอื่น ๆ. "ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ใน.

โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสุโขทัย," สุขศึกษา. 14(59):กรกฎาคม-กันยายน 2535.

ลัดดา ศุภปริดี. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2523.

วัฒนา เต่าทอง. "การเรียนการสอนโรคเอดส์ระดับมัธยมศึกษา," สารพัฒนาหลักสูตร 6(8) :

เมษายน 2530.

วิจิต สุวัฒน์เรืองชัย. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และควบคุมโรคเอดส์
สำหรับครูประถมศึกษา 2534. ปริญญาพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัสลามา.

_____. รายงานผลการสำรวจความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
หลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. 2533. อัสลามา.

วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์. "ความรู้เรื่องโรคเอดส์ของเยาวชน," จุฬารวิจัย. 8(6) : 6 มิถุนายน 2532.

ศิริโชค ห่อสมบัติ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากสไลด์เทปโดยใช้การจัด
ความคิดรวบยอดแบบบทย่อไว้ล่วงหน้าและทำย่อหน้าเนื้อหา ที่เสนอสารในลักษณะชู้กับเนื้อหาปกติ.

ปริญญาพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

อัสลามา.

ศิวาภรณ์ อุบลชลเขตต์ "ความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขต 7 อำเภอของจังหวัดสงขลา," เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำการศึกษาแห่งชาติ. 2534.

ศูนย์กามโรคและโรคเอดส์เขต 13 และมูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย รายงานผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นกลุ่มชุมชนครอบครัวชาวประมง โครงการควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ จังหวัดสงขลา. 2534. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คำสั่งที่ ศธ 0607/33573-33581 เรื่องการสอนเรื่องโรคเอดส์ในสถานศึกษา. ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2530.

สมชาย ดุรงค์เดช และคนอื่น ๆ. "ความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์ของคณกรงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 18-49 ปี," รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.

สมทรง สุวรรณเลิศ และคนอื่น ๆ. "การทดสอบ The Maudsley Personality Inventory ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย," ใน วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 14(1) : 17-29; มกราคม-กุมภาพันธ์ 2512.

สมสิทธิ์ จิตรสถาพร. การศึกษาเปรียบเทียบอัตราของการเรียนรู้ โดยใช้ภาพและข้อความชนิดต่างๆในภาพโฆษณาต่อต้านยาเสพติดให้โทษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

สามัญศึกษา,กรม. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการต่อการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา," รายงานการวิจัย. ม.ป.ท. 2534. อัดสำเนา.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช. 2520.

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. ทฤษฎีการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.

สุปราณี คุณกิตติ. มโนทัศน์เกี่ยวกับโรคเอดส์ของครูสุศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.

สุรเศรษฐ์ บุญเกิด. ความรู้ การจัดการเรียนการสอนเรื่องโรคเอดส์ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา
วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536. อัดสำเนา.

เสาวนีย์ ลิกขานันท์. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.

เสาวภา ไพทยวัฒน์. "แนวทางป้องกันเอดส์ในสถานศึกษา," ครูปริทัศน์. 18 : 12-17 ;
ตุลาคม-ธันวาคม 2536.

อรุณ มาลิก. คู่มือเรียนจิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : มิตรนาการพิมพ์, 2519.

อนันต์ ศรีโสภา. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

อุไร สิงห์โต. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบแสดงตัว กับสัมฤทธิ์ผลทางการ
เรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

Anatasi, Anne. Psychological Testing. 3rd ed. New York : The Macmillan
Company, 1868.

Bendig, A.W. "Factor Analysis of Anxiety and Neuroticism Inventories,"
Journal of Consulting Psychology. 24 : 161-168; June, 1960.

Bendig, A.W. "College Norms for and Concurrent Validity of the
Pittsburgh Revision of the Maudsley Personality Inventory,"
Journal of Psychological Studies. 11 : 12-17; February, 1959.

Berliner, David C. and Leonard S. Cahen. "Trait-Treatment Interaction
and Learning," in Fred N. Kerlinger (Ed) Review of Research in
Education. Itasca, Illinois : F.E. Peacock Publisher, Inc., 1973.

Bown, A. D. "Knowledge and Opinions about AIDS among Student Teachers
and Experienced Teachers," Canadian Journal of Public Health.
78 : 84-87 ; March - April, 1987.

Broadbent, D.E. "Two Personality Related to Academic Achievement,"
British Journal of Educational Psychology. 29 :
214; November, 1959.

- Cantor, J.R., B. Mody and D. Zillmann. "Residual Emotional as a Distraction in Persuasion," Journal of Personality and Social Psychology. 92:231-244 ; 1974.
- Child, Dennis. "The Relationships between Introversion-Extraversion, Neuroticism and Performance in School Examination," British Journal of Educational Psychology," 34 : 187-195; 1964.
- Dinkmeyer, Don C. Child Development : The Emerging Self. New Delhi : Prentice-Hall of India Private Ltd., 1976.
- Eysenck, H.J. Dimension of Personality. London : Rontledge and Kegan Paul, 1947.
- _____. "Personality in Primary School Children," British Journal of Education Psychology. 39 : 26-28; September, 1960.
- _____. The Structure of Human Personality. London : Methuer Co., Ltd. 1971.
- Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. New Jersey : Educational Testing Service, Prentice Hall, 1952.
- Finlayson, D.S. "A Follow-up Study of School Achievement in Relationship to Personality," British Journal of Educational Psychology. 40 : 344-349; October, 1970.
- Helmreich, R. and D. Kuiken. "Effects of Stress and Birth Order on Attitude Change," Journal of Personality. 36 : 466-473 ; 1968.
- Iqbal, S. and others. "Knowledge and Perceptions about AIDS among Married Women in Bangkok," ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการป้องกันโรคเอดส์และอนามัยครอบครัว. หน้า 67-77. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยการวางแผนครอบครัว คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล, 3532.

- Insko, C., A. Arkoff and V. Insko. "Effect of High and Low Fear-Arousing Communications upon Opinions toward Smoking," Journal of Experimental and Social Psychology. 1 : 256-266 ; 1965.
- Janis, I. and S. Feshback. "Effects of Fear-Arousing Communications," Journal of Abnormal and Social Psychology. 65 : 403-410 ; 1953.
- Kline, Paul. "Extraversion, Neuroticism and Academic Performance among Ghanaian University Student," British Journal of Educational Psychology. 36 : 92-93; February, 1966.
- Kumut, Pruang. "The Relative Effects of Pleasantness and Unpleasantness on Paired-associate Learning," Dissertation Abstracts International. 30 : 869-B; August, 1969.
- Lynn, R. "Two Personality Characteristics Related to Academic Achievement," British Journal of Educational Psychology. 29:213-216; November, 1959.
- Lynn, R. and I.E. Gordon. "The Relation of Neuroticism and Extraversion to Intelligence and Educational Attainment," British Journal of Educational Psychology. 31 : 194-203; June, 1961.
- McGrath, J.E. "Settings, Measures, and Themes : An Integrative Review of some Research on Social-Psychological Factors in Stress. in McGrath, J.E. (Ed.)," Social and Psychological Factors in Stress. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1970.
- McNaught, K. "Paediatric AIDS," The Australian Nurses Journal. 17 : 48-49 ; August, 1987.
- Magsud, M. "Extraversion, Neuroticism, Intelligence and Academic Achievement in Northern Nigeria," British Journal of Educational Psychology. 50 : 71-73; June, 1980.

- Price, James H., Sharon Desmond and Gary Kukulka. "High School Students' Perceptions and Misperceptions of AIDS," Journal of School Health. 55(3) : 107-109 ; March, 1985.
- Ridding, L.W. "An Investigation of Personality Measures Associated with Over and Under Achievement in English and Arithmetic," British Journal of Educational Psychology. 37(11):48; November, 1966.
- Savage, R.D. "Personality and Academic Performance," British Journal of Psychology. 32 : 251-253; 1970.
- Secord, P.F. and C.W. Backman. Social Psychology. London : McGraw Hill Book Co., 1964.
- Triandis, H.C. Attitude and Attitude Change. New York : John Wiley & Sons Co., 1971.
- Vernon, M.D. Perception through Experience. London : Methuen, 1970.
- Weick, K.E. "The "ESS" in stress : Some Conceptual and Methodological Problems. in McGrath, J.E. (ed.)," Social and Psychological Factors in Stress. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์

1. แบบประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ ด้านเทคนิคการผลิต
2. แบบประเมินคุณภาพชีวิตทัศน์ ด้านเนื้อหา

ตาราง 10 แบบประเมินสื่อการสอน ด้านเทคนิคการผลิตสื่อ

ประเภทสื่อ วิดิทัศน์

เวลา 30 นาที

ชื่อเรื่อง วัชพืชเอดส์

คำชี้แจง : วิดิทัศน์ที่กำลังประเมินอยู่นี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น

ความคิดเห็น	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
เรื่องที่ประเมิน	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 เนื้อหา มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม					
1.2 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา					
1.3 ความเหมาะสมในรูปแบบหรือวิธีการนำเสนอ					
1.4 ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา					
2. ภาพ					
2.1 คุณภาพของภาพ					
2.2 ความเหมาะสมของภาพในด้านการสื่อความหมาย					
2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร					
2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับเสียงบรรยาย					
3. เสียง					
3.1 ความเหมาะสมของเสียงบรรยาย					
3.2 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย					
3.3 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ					
3.4 ความเหมาะสมของระดับเสียงดนตรีกับเสียงบรรยาย					

ความคิดเห็น	ดีมาก 5	ดี 4	ปานกลาง 3	พอใช้ 2	ควรปรับปรุง 1
4. เวลา					
4.1 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ					
4.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาคำบรรยาย					
4.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง					

ความคิดเห็นอื่น ๆ (โปรดระบุ).....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

ตาราง 11 แบบประเมินสื่อการสอน ด้านเนื้อหา

ประเภทสื่อ ทัศน

ชื่อเรื่อง รัตนเอดส์

เวลา 30 นาที

คำชี้แจง : ทัศนที่กำลังประเมินอยู่นี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น

ความคิดเห็น	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม					
1.2 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา					
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา					
1.4 ความเหมาะสมกับผู้รับสาร					
1.5 ความถูกต้องในการลำดับเนื้อหาตามขั้นตอน					
1.6 ความสอดคล้องของเนื้อหาแต่ละตอน					
1.7 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา					
1.8 ความเหมาะสมของการสรุปเนื้อหา					
2. รูปภาพและภาษา					
2.1 ความถูกต้องของรูปภาพตามเนื้อหา					
2.2 ความถูกต้องของภาษา					
2.3 ความสอดคล้องของรูปภาพกับคำบรรยาย					

ความคิดเห็น	ดีมาก 5	ดี 4	ปานกลาง 3	พอใช้ 2	ควรปรับปรุง 1
3. เสียงและภาษา					
3.1 ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับเนื้อหา					
3.2 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย					
3.3 ความถูกต้องของภาษาบรรยาย					
3.4 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ					
3.5 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีกับเสียงบรรยาย					
4. เวลา					
4.1 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ					
4.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาคำบรรยาย					
4.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง					

ความคิดเห็นอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

ภาพผนวก ข

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อโรคเอดส์
และผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ต้องการถามเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียน โดยจะมี ข้อความให้นักเรียนอ่านดูก่อนเมื่อนักเรียนอ่านแล้วให้พิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนอย่างไร คำตอบของนักเรียนจะ ไม่มีถูกหรือผิด เพราะความคิดเห็นของแต่ละคนไม่เหมือนกัน สิ่งสำคัญก็คือ ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด (คิดอย่างไรก็ตอบอย่างนั้น ไม่ต้องกังวลใจว่าจะถูกหรือผิด)
2. คำตอบของนักเรียนไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อตัวนักเรียน หรือทำให้ตัวนักเรียนด้อยค่าในสายตาของผู้อื่นใดทั้งสิ้น ฉะนั้นขอให้นักเรียนสบายใจในการตอบ ผลการประเมินนี้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยทางวิชาการเท่านั้น
3. วิธีตอบแบบสอบถามกระทำได้ดังนี้ ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อความอย่างละเอียดถี่ถ้วน แล้วกาเครื่องหมาย () ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งมีทั้งหมด 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

นายไพรวลัย วันทนา

นิสิตปริญญาโท มศว ประสานมิตร

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ท่านยินดีให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์.....					
2. ผู้ป่วยโรคเอดส์ควรได้รับการดูแลรักษา.....					
3. ผู้ป่วยโรคเอดส์ยังมีคุณค่าต่อครอบครัว.....					
4. ท่านไม่ยอมทำกิจกรรมร่วมกับผู้ป่วยโรคเอดส์...					
5. ท่านควรให้ความเมตตาผู้ป่วยโรคเอดส์.....					
6. ท่านอยากให้กำลังใจผู้ติดเชื้อเอดส์.....					
7. ผู้ติดเชื้อเอดส์ยังมีคุณค่าต่อสังคม.....					
8. ผู้ติดเชื้อเอดส์ควรออกจากงานเพื่อป้องกันการ แพร่กระจายของโรค.....					
9. ผู้ติดเชื้อเอดส์ควรแยกกันอยู่กับครอบครัว.....					
10. ท่านไม่กล้าใช้ห้องน้ำร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์.....					
11. ท่านยินดีให้ความร่วมมือในการต่อต้านโรคเอดส์.					
12. โรคเอดส์เป็นปัญหาเฉพาะตัวของบุคคล.....					
13. การต่อต้านโรคเอดส์เป็นหน้าที่ของหน่วยงาน ราชการโดยเฉพาะ.....					
14. โรคเอดส์เกิดขึ้นได้เฉพาะในกลุ่มเสี่ยงเท่านั้น..					
15. ท่านสนใจปัญหาโรคเอดส์.....					
16. ควรมีกฎหมายควบคุมผู้ติดเชื้อเอดส์.....					
17. ควรจำกัดบริเวณผู้ติดเชื้อโรคเอดส์.....					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
18. ไม่ควรนำการติดเชื้อโรคเอดส์ไปใช้เป็นเงื่อนไข ในการคัดเลือกรับบุคคลเข้าทำงาน.....					
19. ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เป็นภัยต่อสังคม.....					
20. ควรให้ผู้ติดเชื้อเอดส์ออกจากราชการ.....					
21. ไม่ควรรับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์เข้าทำงานในบริษัท ห้างร้าน.....					
22. ท่านไม่กระทำการพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรค เอดส์อย่างเด็ดขาด.....					
23. ท่านยินดีปฏิบัติตามเมื่อได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับ ป้องกันโรคเอดส์.....					
24. ท่านสนใจข่าวสารความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์.....					
25. ควรมีการเผยแพร่ข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ทาง สื่อสารมวลชนอย่างกว้างขวาง.....					
26. โรงเรียนควรมีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องโรค เอดส์แก่ชุมชน.....					
27. ท่านไม่สบายใจในชั่วโมงเรียนที่มีการสอนเรื่อง โรคเอดส์.....					
28. ไม่ควรจัดสอนเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์ในชั้นเรียน.....					
29. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นการ ทำลายภาพลักษณ์ของประเทศ.....					
30. ท่านให้ความสนใจในชั่วโมงเรียนที่มีการสอน เรื่องโรคเอดส์.....					

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อโรคเอดส์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)		ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1.	3.84		16.	3.73
2.	3.98		17.	3.62
3.	4.66		18.	3.75
4.	3.77		19.	4.58
5.	4.35		20.	3.41
6.	4.35		21.	3.91
7.	5.61		22.	4.15
8.	4.75		23.	4.21
9.	3.87		24.	3.37
10.	4.64		25.	4.64
11.	5.34		26.	3.60
12.	4.97		27.	4.80
13.	4.11		28.	5.38
14.	3.91		29.	4.66
15.	3.73		30.	4.83

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p)
ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (r)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโรคเอดส์

เวลา 30 นาที

คำชี้แจง

ข้อสอบมีทั้งหมด 30 ข้อ เป็นชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนอ่านแบบทดสอบอย่างละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย (+) ลงบนข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือความหมายของโรคเอดส์
ก. โรคภูมิคุ้มกันบกพร่องแต่กำเนิด
ทำให้ติดเชื้อไวรัสได้ง่าย
ข. กลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกัน
ในร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง
ค. โรคติดเชื้อไวรัสที่ปกติไม่เกิดขึ้นในคน
มีผลให้ภูมิคุ้มกันในร่างกายเสื่อมหรือบกพร่อง
ง. โรคติดเชื้อไวรัสที่ปกติไม่เกิดในคน
มีผลให้ผิวหนังอักเสบพุพอง	3. มีการตรวจพบโรคเอดส์ครั้งแรกในประเทศใด
ก. แอฟริกาใต้
ข. รวันดา
ค. ยูกันดา
ง. สหรัฐอเมริกา
2. AIDS มาจากคำเต็มว่าอย่างไร
ก. Acquired Immune Defence
System
ข. Acquired Industry Defence
system
ค. Acquired Industry Defend
Syndrome
ง. Acquired Immune Deficiency
Syndrome	4. ข้อใดคือสิ่งที่ช่วยป้องกันเชื้อโรคไม่ให้เข้ามาสู่
ร่างกายของคนเรา
ก. น้ำลาย
ข. ผิวหนัง
ค. เม็ดเลือดแดง
ง. เม็ดเลือดขาว
	5. การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ เป็นไปตามข้อใด
ก. จากแอฟริกาสู่อุโรป อเมริกาและเอเชีย
ข. จากแอฟริกาสู่อเมริกา ยุโรปและเอเชีย
ค. จากอเมริกาสู่ออฟริกา เอเชียและยุโรป
ง. จากเอเชียสู่อเมริกา ยุโรปและแอฟริกา

6. การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทย
เริ่มจากในกลุ่มใดก่อน
- กลุ่มหญิงบริการทางเพศ
 - กลุ่มชายบริการทางเพศ
 - กลุ่มชายรักร่วมเพศ
 - กลุ่มเสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น
7. เมื่อเม็ดเลือดขาวถูกทำลายจะเกิดอะไรขึ้นกับ
ร่างกายของเรา
- ติดเชื้อเอดส์
 - ความดันโลหิตเริ่มลดต่ำลง
 - เชื้อโรคจะเข้าสู่ร่างกายได้อย่างง่ายดาย
 - ภูมิคุ้มกันร่างกายจะเสื่อมลง
8. เชื้อไวรัสเอดส์พบน้อยที่สุดในสิ่งใด
- เลือด
 - น้ำลาย
 - น้ำอสุจิ
 - น้ำหลังในช่องคลอด
9. เชื้อไวรัสเอดส์มีความรุนแรงกว่าไวรัสทั่ว ๆ ไป
เพราะอะไร
- การผ่าเหล่าทำให้มีอำนาจการทำลายสูง
 - ไวรัสเอดส์ทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อม
 - ไวรัสเอดส์แบ่งตัวได้รวดเร็ว
 - เป็นไวรัสชนิดใหม่ที่เพิ่งมีการค้นพบ
10. โรคเอดส์มีความร้ายแรงกว่าโรคอื่น ๆ เช่น
โรคหิวาตกโรค วัณโรค เพราะเหตุใด
- ทำให้เกิดการติดเชื้อฉวยโอกาสได้ง่าย
 - เป็นโรคที่ไม่สามารถป้องกันได้
 - เป็นโรคที่ไม่สามารถควบคุมได้
 - เป็นโรคที่สามารถติดต่อกันได้ง่าย
11. ทำไมไวรัสเอดส์ในน้ำลายของคนจึงไม่
อาจก่อโรคได้
- เป็นไวรัสเอดส์ที่ไม่แข็งแรง
 - สารบางอย่างในน้ำลายจะทำให้โครงสร้างของไวรัสเอดส์เปลี่ยนไป
 - มีไวรัสเอดส์ปะปนอยู่จำนวนน้อย
 - ไวรัสเอดส์จะถูกย่อยสลายโดยน้ำลาย
12. ทำไมโรคเอดส์จึงไม่สามารถติดต่อกันทาง
ที่ดูดเลือดเป็นอาหารได้
- ไวรัสเอดส์ที่ติดมากับปากยุงมีจำนวนน้อย
 - ไวรัสเอดส์ในยุงมีความเปราะบาง
 - สารบางอย่างในยุงจะทำให้โครงสร้างไวรัสเอดส์เปลี่ยนไป
 - ยุงจะไม่ดูดเลือดของคนที่เป็นเอดส์
- คำตอบ
- ข้อ 1, 2
 - ข้อ 1, 3
 - ข้อ 2, 3
 - ข้อ 3, 4

13. เชื้อโรคเอดส์อาจแพร่กระจายได้หลายทาง ยกเว้นข้อใด
 ก. น้ำอสุจิ
 ข. น้ำหลั่งในช่องคลอด
 ค. น้ำเลือด
 ง. น้ำมูก
14. การติดเชื้อเอดส์ในประเทศไทย ส่วนใหญ่มาจากปัจจัยในข้อใด
 ก. ยาเสพติด
 ข. เพศสัมพันธ์
 ค. รับเลือด
 ง. ครรภ์มารดา
15. ข้อใดไม่ใช่ช่องทางการแพร่เชื้อโรคเอดส์
 ก. เพศสัมพันธ์
 ข. แผลงพาหะ
 ค. เลือด
 ง. ครรภ์มารดา
16. การติดเชื้อโรคเอดส์จากการใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน แสดงว่ามีการติดต่อในช่องทางใด
 ก. ยาเสพติด
 ข. เลือด
 ค. สัมผัส
 ง. ทางน้ำ
17. ข้อใดเป็นการติดต่อของโรคเอดส์โดยผ่านช่องทางเลือด
 ก. ใช้เส้นผ่าร่วมกัน
 ข. ใช้ยาเสพติดร่วมกัน
 ค. ใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน
 ง. ใช้สระว่ายน้ำร่วมกัน
18. การติดต่อของโรคเอดส์จากมารดาสู่ทารกถือว่าการติดต่อในช่องทางใด
 ก. ทางเพศสัมพันธ์
 ข. ทางอสุจิ
 ค. ทางสายสะดือ
 ง. ทางเลือด
19. กรณีใดต่อไปนี้ที่ทารกมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ได้มากที่สุด
 ก. การฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ทารก
 ข. การให้ทารกดื่มนมมารดาที่ติดเชื้อโรคเอดส์
 ค. การเลี้ยงทารกพร้อมกับเด็กที่ติดเชื้อโรคเอดส์
 ง. การเจาะเลือดทารกเพื่อตรวจหาหมู่เลือด
20. ระยะใดของโรคเอดส์ที่สังเกตได้ยากที่สุด
 ก. ระยะแรกเริ่มเชื้อ
 ข. ระยะป่วยเป็นโรคเอดส์
 ค. ระยะสงสัยว่าเป็นโรคเอดส์
 ง. ระยะที่มีเลือดบวก

21. ต่อกันเป็นอาการที่สัมพันธ์กับโรคเอดส์
ยกเว้นข้อใด

- ก. น้ำเหลืองไหลหลายแห่งติดต่อกันเป็นเวลานาน
- ข. น้ำหนักลดมากกว่าร้อยละ 10 ของน้ำหนักเดิม โดยไม่ทราบสาเหตุ
- ค. รับประทานอาหารจุกจิกอยู่ตลอดเวลาติดต่อกัน
- ง. มีอาการของโรคเริ่ม ลุกลามและเรื้อรังนาน

22. อาการใดที่น่าสงสัยว่าคุณจะป่วยเป็นโรคเอดส์

- 1. มีฝ้าขาวที่ลิ้นและลำคอานเกิน 3 เดือน
- 2. การรับรู้ทางสายตาผิดปกติเกิน 3 เดือน
- 3. อูจจาระร่วงเรื้อรังเป็นเวลานานเกิน 3 เดือน
- 4. มีอาการโรคเริ่มเรื้อรังนานเกิน 3 เดือน

คำตอบ

- ก. ข้อ 1,2,3
- ข. ข้อ 2,3,4
- ค. ข้อ 1,3,4
- ง. ข้อ 1,2,3,4

23. ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ในระยะแรกมีอาการเช่นใด

- ก. ซุปผอมลงเรื่อย ๆ
- ข. ต่อม้ำเหลืองเริ่มโต
- ค. ท้องเสียโดยไม่ทราบสาเหตุ
- ง. ยังไม่ปรากฏอาการ

24. หลังจากที่เราได้รับเชื้อโรคเอดส์เข้าสู่ร่างกาย แล้วจะปรากฏอาการเมื่อเวลาผ่านไปโดยเฉลี่ยเท่าใด

- ก. 1 เดือน
- ข. 3 เดือน
- ค. 5 เดือน
- ง. 7 เดือน

25. ข้อใดเป็นการป้องกันโรคเอดส์ที่เหมาะสม

- ก. การเลิกมีกิจกรรมทางเพศ
- ข. ไม่สำส่อนทางเพศ
- ค. ไม่รับบริจาคเลือดและอวัยวะจากผู้อื่น
- ง. ไม่เข้ารับการรักษตามสถานพยาบาลที่มีการบำบัดโรคเอดส์

26. ข้อใดปลอดภัยจากโรคเอดส์

- ก. สัมผัสใช้เข็มฉีดยาร่วมกับเพื่อนสนิท
- ข. สัมผัสตรวจพบเลือดเอดส์ลบ
- ค. สัมผัสตรวจพบเลือดเอดส์บวก
- ง. สัมผัสขายบริการทางเพศตามโรงแรมชั้นหนึ่ง

27. ข้อใดเป็นหน้าที่ของเม็ดเลือดขาว

- ก. ป้องกันเชื้อโรคไม่ให้เข้าสู่ร่างกาย
- ข. ทำลายเชื้อโรคที่เข้าสู่ร่างกาย
- ค. ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อโรค
- ง. ขับไล่เชื้อโรคออกจากร่างกาย

28. การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคเอดส์ทางเลือดควรปฏิบัติอย่างไร
- ก. รับบริจาคเลือดจากญาติสนิทของผู้ป่วยเท่านั้น
 - ข. ตรวจเลือดและผลิตภัณฑ์จากเลือดทุกหน่วยก่อนให้แก่ผู้ป่วย
 - ค. งดรับเลือดจากผู้มีประวัติติดยาเสพติด หรือผู้ที่มีพฤติกรรมสำล่อนทางเพศ
 - ง. งดรับบริจาคโลหิตจากผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

29. ต่อไปนี้ ข้อใดกล่าวถูกต้อง
- ก. การหลั่งนอกรับสัมผัสปลอดภัยจากเอดส์
 - ข. ถ้าไม่สำล่อนทางเพศก็ไม่ต้องกลัวโรคเอดส์
 - ค. ร่วมเพศเพียงครั้งเดียวก็มีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์
 - ง. การใช้ถุงยางอนามัยช่วยป้องกันโรคเอดส์ได้ ร้อยเปอร์เซ็นต์

30. เหตุใดจึงกล่าวกันว่า "เมื่อเป็นโรคเอดส์แล้วต้องตาย"
- ก. เพราะโรคติดเชื้อในผู้ป่วยโรคเอดส์รุนแรงมาก
 - ข. เพราะยังไม่มียารักษาโรคเอดส์
 - ค. เพราะยังไม่มีวัคซีนป้องกันเอดส์
 - ง. เพราะเป็นโรคติดต่อร้ายแรง

ตาราง 13 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่องโรคเอดส์

ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	.43	.36	16.	.72	.43
2.	.50	.30	17.	.65	.50
3.	.46	.28	18.	.72	.44
4.	.75	.62	19.	.63	.61
5.	.64	.67	20.	.69	.60
6.	.71	.56	21.	.43	.54
7.	.73	.52	22.	.50	.36
8.	.53	.43	23.	.46	.34
9.	.34	.34	24.	.48	.27
10.	.44	.30	25.	.75	.27
11.	.69	.46	26.	.64	.26
12.	.46	.46	27.	.71	.62
13.	.70	.44	28.	.73	.56
14.	.56	.34	29.	.53	.55
15.	.51	.28	30	.54	.43

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามวัดระดับความวิตกกังวลจากการดูวิดีโอ

เมื่อท่านชมวิดิทัศน์เรื่องโรคเอดส์แล้ว ขอให้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยทำเครื่องหมาย (X) ลงในช่องที่คิดว่าเป็นคำตอบของท่าน

1. เมื่อชมวิดิทัศน์เรื่องโรคเอดส์แล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าใจ

จริงที่สุด	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. เมื่อชมวิดิทัศน์เรื่องโรคเอดส์แล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจ

จริงที่สุด	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

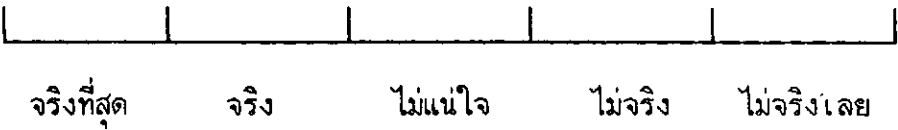
3. เมื่อชมวิดิทัศน์เรื่องโรคเอดส์แล้วข้าพเจ้ารู้สึกกลัว

จริงที่สุด	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

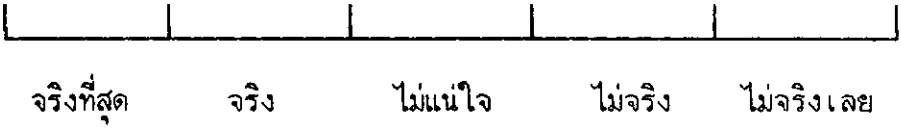
4. เมื่อชมวิดิทัศน์เรื่องโรคเอดส์แล้วข้าพเจ้ารู้สึกปลอดภัย

จริงที่สุด	จริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

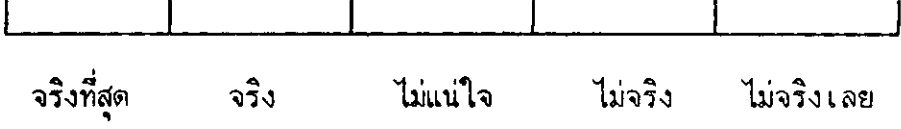
5. เมื่อชมวิดีโอเรื่อง โรคเอดส์แล้วข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้ใจต่อการป้องกันโรคเอดส์

6. เมื่อชมวิดีโอเรื่อง โรคเอดส์แล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกกังวล

7. ข้าพเจ้าได้รับกำลังใจจากการชมวิดีโอเรื่อง โรคเอดส์

8. วิดีทัศน์เรื่อง โรคเอดส์มีลักษณะปลอบใจผู้ชม

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามวัตถุดิบคุณภาพ M.P.I.
คะแนนคุณภาพของกลุ่มทดลอง

ข้อเสนอแนะ

ต่อไปนี้ เป็นคำถามที่เกี่ยวกับทางที่ปฏิบัติ รู้สึก และกระทำ ในแต่ละคำถามให้ตอบว่า "ใช่" "ไม่แน่ใจ" หรือ "ไม่ใช่"

จงพยายามตัดสินใจว่า "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" สำหรับสิ่งที่ท่านกระทำ หรือ รู้สึกตามปกติ แล้วจึงใช้ปากกาหรือดินสอกลงในช่องใต้คำ "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" ถ้าท่านรู้สึกว่าสัณยสัญญที่จะตัดสินใจ ก็จงขีดในช่องใต้คำว่า "ไม่แน่ใจ" แต่จงอย่าใช้ช่องนี้ให้มากนัก

จงทำโดยรวดเร็ว และจงอย่าใช้เวลามากนักสำหรับแต่ละคำถาม เราต้องการการตัดสินใจครั้งแรกของท่าน ไม่ใช่ให้คิดนาน ๆ แบบตอบคำถามทั้งหมดนี้ ไม่ควรใช้เวลามากนัก

จงตรวจดูให้แน่ใจว่า ได้ตอบทุกคำถาม ไม่ได้เว้นคำถามใดเลยจงทำอย่างรวดเร็วและจงจำไว้ว่า ต้องตอบทุกคำถาม ไม่มีคำตอบใดถูก หรือผิด และนี่ไม่ใช่การทดสอบสติปัญญา หรือความสามารถแต่อย่างใด เป็นเพียงการวัดอย่างง่าย ๆ ถึงวิธีที่ท่านปฏิบัติ

ตัวอย่างการตอบคำถาม

	ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
ข้อ			
30			
31			
.			
.			

คำถาม

1. นักเรียนมีความสุขที่สุดไหม เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วมในงานที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว
2. โดยปกติ นักเรียนเป็นผู้ที่ริเริ่มสร้างมิตรภาพใหม่
3. นักเรียนมีความมั่นใจที่จะทำอะไรอย่างรวดเร็ว และทำด้วยความมั่นใจ
4. นักเรียนคิดว่า ท่านเป็นคนที่เต็มไปด้วยความมีชีวิตชีวาไหม
5. นักเรียนจะรู้สึกไม่มีความสุขมากไหม ถ้านักเรียนถูก (บังคับ) ไม่ให้มีโอกาสพบปะใคร
6. นักเรียนเป็นคนชอบลงมือทำอะไรโดยทันทีมากกว่าจะวางแผนการใช้ไหม
7. นักเรียนเอนเอียงที่จะอยู่ในเบื้องหลังในงานสังคมต่าง ๆ ใช้อย่างไรไหม
8. เวล่านักเรียนไปในงาน นักเรียนรู้สึกว่ายากไหมที่จะปล่อยตัวเองให้สนุกแม้ว่างานนั้นจะสนุกสนานเต็มที่
9. นักเรียนมีความมั่นใจที่จะเป็นคนซื้อตรงเกินไปไหม
10. นักเรียนชอบไหม ที่จะมีส่วนร่วมในงานสังคมบ่อย ๆ
11. นักเรียนเป็นผู้ที่จะให้การสนับสนุนกับคนบางคนเท่านั้นใช้อย่างไรไหม
12. นักเรียนเคยคิดเกี่ยวกับงานของนักเรียนในแง่ของความเป็นความตายบ้างไหม
13. นักเรียนชอบไหม ที่จะมีการนัดพบปะ (ทางสังคม) บ่อย ๆ
14. โดยทั่ว ๆ ไป นักเรียนชอบที่จะริเริ่มหรือนำกิจกรรมของกลุ่มไหม
15. นักเรียนมักเป็นคนขี้อาย เมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้ามไหม
16. นักเรียนมักจะมีคำตอบที่เตรียมไว้แล้ว สำหรับข้อคิดเห็นที่คนอื่นจะพูดเกี่ยวกับตัวนักเรียนไหม
17. นักเรียนคิดว่าตัวนักเรียนเป็นคนที่ทำอะไรไปตามโชค ไม่มีความวิตกกังวลไหม
18. นักเรียนเป็นคนเจียบจริตเมื่ออยู่ในวงสังคม
19. โดยปกติ นักเรียนสามารถปล่อยตัวนักเรียนให้มีความสุขสนุกสนานอย่างเต็มที่ในงานสังคมไหม

20. นักเรียนชอบทำงานที่ต้องใช้ความสนใจมาก ๆ ไหม
21. นักเรียนมีความไม่เอียงที่จะทำงานอย่างสบาย ๆ ไม่เอาจริงเอาจัง โดยถือว่าเป็นงานในหน้าที่เท่านั้นใช่ไหม
22. คนอื่น ๆ คิดว่านักเรียนเต็มไปด้วยความมีชีวิตชีวาไหม
23. นักเรียนเห็นว่า นักเรียนเป็นคนช่างพูดไหม
24. นักเรียนชอบที่จะเล่นตลก ๆ กับคนอื่นไหม

การให้คะแนนของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแบบ M.P.I

หลักการให้คะแนนมี 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 ในข้อความที่ความหมายเชิงนิมิต (Positive) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบในช่อง	ใช่	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่แน่ใจ	ให้	1	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่ใช่	ให้	0	คะแนน

กรณีที่ 2 ในข้อความที่มีเครื่องหมายเชิงนิเสธ (Negative) ซึ่งมีอยู่ 8 ข้อ ได้แก่ข้อ 7,8,9,11,12,15,18 และข้อ 20 การให้คะแนนตรงข้ามกับกรณีแรก คือ

ถ้าตอบในช่อง	ใช่	ให้	0	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่แน่ใจ	ให้	1	คะแนน
ถ้าตอบในช่อง	ไม่ใช่	ให้	2	คะแนน

กระดาษคำตอบของแบบสอบถามเพื่อจำแนกคุณภาพแบบ เอ็ม พี โอ

	ชื่อ..... นามสกุล.....	ชั้น.....	
	ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			

ตาราง 14 คะแนนบุคลิกภาพแบบ M.P.I. ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว
ในกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง 1			กลุ่มทดลอง 2	
คนที่	คะแนน M:P.I.		คนที่	คะแนน M.P.I.
1.	12		1.	13
2.	15		2.	15
3.	15		3.	16
4.	16		4.	16
5.	16		5.	17
6.	17		6.	17
7.	18		7.	18
8.	18		8.	18
9.	18		9.	19
10.	19		10.	19
11.	20		11.	20
12.	20		12.	20
13.	20		13.	20
14.	20		14.	20
15.	21		15.	21
16.	21		16.	22
17.	22		17.	22
18.	22		18.	22
19.	22		19.	22
20.	22		20.	23

ตาราง 15 แสดงคะแนนบุคลิกภาพจากทำแบบทดสอบ M.P.I. ของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพ
แบบแสดงตัวในกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง 3

กลุ่มทดลอง 4

คนที่	คะแนน M.P.I.		คนที่	คะแนน M.P.I.
1.	30		1.	30
2.	30		2.	30
3.	30		3.	30
4.	30		4.	30
5.	31		5.	31
6.	31		6.	31
7.	31		7.	31
8.	31		8.	32
9.	32		9.	32
10.	32		10.	32
11.	32		11.	32
12.	32		12.	33
13.	33		13.	33
14.	33		14.	33
15.	35		15.	34
16.	36		16.	36
17.	37		17.	36
18.	37		18.	37
19.	37		19.	37
20.	40		20.	38

ภาคผนวก จ

บทวิทัศน์ เรื่องรู้ทันเอดส์

- เสนอสารลักษณะรู้
- เสนอสารลักษณะปลอม

บทรายการโทรทัศน์ เรื่อง ภูทันเอดส์
การเสนอสารลักษณะคู่

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1.	Caption สัญลักษณ์ มศว. Effect พลิกภาพ	Fade in Music and Fade under
2.	Caption ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร Effect พลิกภาพ	
3.	Caption เสนอ Dissolve	
4.	Caption สารคดี ภูทันเอดส์ Dissolve	
5.	caption A Dissolve	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
6.	Caption I Dissolve	
7.	Caption D Dissolve	
8.	Caption S Dissolve	
9.	Caption AIDS Dissolve	เอดส์เป็นโรคร้ายและมหันตภัยร้ายแรงที่สุดในรอบทศวรรษ
10.	ภาพจำลอง เชื้อโรคเอดส์	เป็นภัยของมนุษยชาติครั้งใหญ่
11.	ภาพวาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับโรคเอดส์	ที่สร้างความหวาดกลัวให้กับบุคคลโดยทั่วไป
12.	ภาพผู้ป่วยจำนวนมากในโรงพยาบาล	ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อโรคเอดส์จำนวนมาก ต้องทนทุกข์ทรมาน
13.	ภาพนิ่งแผ่นเน่าเปื่อย ของผู้ป่วยโรคเอดส์	ทั้งร่างกาย
14.	ภาพผู้ติดเชื้อเอดส์และภรรยาอกอดกันร้องไห้	และจิตใจ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
15.	ภาพผู้ติดเชื้อเอดส์ตกใจเมื่อหมอบอกว่าตรวจพบเชื้อเอดส์	VTR
16.	ผู้ติดเชื้อเอดส์นั่งเหม่อลอย	VTR
17.	ภาพแสดงการแพร่กระจายของโรคเอดส์	ท่านก็เป็นอีกคนหนึ่งที่มีสิทธิ์เป็นโรคเอดส์ได้ถ้าไม่ป้องกัน
18.	Computer Graphic แสดงการทำงานของคลื่นสมอง แล้วค่อย ๆ หยุดการทำงาน	เอดส์รักษาไม่หาย เป็นแล้วตาย !!
19.	กราฟแสดงการเพิ่มของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์	ปัญหาสำคัญที่ทำให้การแพร่ระบาดของโรคเอดส์เป็นไปอย่างรวดเร็ว
20.	ผู้ชายนักเที่ยวแอมทั้งถุงยางอนามัยก่อนการร่วมหลับนอนกับหญิงบริการ	คือการขาดความรู้ และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันโรคเอดส์
21.	ภาพจำลองแสดงการเพิ่มจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์	ทำให้ประเทศไทย เป็นประเทศหนึ่งที่มีอัตราการแพร่กระจายโรคเอดส์ที่เร็วที่สุด
22.	ภาพจำลองแสดงการแพร่กระจายของโรคเอดส์มายังประเทศไทย	โรคเอดส์ได้แพร่กระจายเข้ามาในประเทศไทยราว พ.ศ. 2527 การแพร่ระบาดได้เป็นไปอย่างรวดเร็ว จนในปัจจุบัน มีการแพร่กระจายของโรคเอดส์ในลักษณะที่ครบรูปแบบ
23.	ภาพสถานอาบ อบ นวด ไนต์คลับ	มีทั้งการแพร่กระจายจากกลุ่มบริการทางเพศ
24.	ภาพผู้ชายอาชีพขายบริการ	ทั้งชาย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
25.	ภาพผู้หญิงอาชีพขายบริการ ในสถาน อาบ อบ นวด และสถานบริการทาง ทางเพศต่าง ๆ	และหญิง
26.	ภาพการมั่วสุมฉินตยาเสพติด	กลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด
27.	ผู้ชายที่เป็นเกย์สนิทกัน	กลุ่มรักร่วมเพศ
38.	ภาพผู้ชายเที่ยวในสถานบริการ ล้อมรอบไปด้วยหญิงบริการ	และผู้ชายโดยทั่ว ๆ ไปที่ยังมีกิจกรรมทางเพศ
29.	ภาพผู้หญิงอาชีพบริการ ภาพผู้ชายอาชีพบริการ ภาพการฉินตยาเสพติด ภาพผู้ชายรักร่วมเพศ ภาพผู้ชายเที่ยวในสถานบริการ	ทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อ การติดเชื้อเอดส์
30.	ผู้ชายหลบหนีกับหญิงที่มีใช้ภรรยา ของตัวเอง แล้วแอบทั้งหญิง อนามัยก่อนการร่วมเพศ	ซึ่งถ้าหากขาดการระมัดระวังป้องกันตนเอง แบบนี้
31.	กลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดกำลังใช้ เข็มฉีดยาร่วมกัน	
32.	ภาพรอฟังผลการตรวจเลือด	สักวันหนึ่ง อาจจะได้รับการคำตอบที่ไม่พึงปรารถนา เหล่านี้
33.	หมอบอกว่าคุณมีเชื้อเอดส์	VTR
34.	หมอบอกว่าคุณติดเชื้อเอดส์ และลูก ในครรภ์อาจจะได้รับเชื้อด้วย	VTR VTR

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
35.	ภาพผู้หญิงในช่อง โสเภณี ภาพผู้หญิงในสถานอาบ อบ นวด	ในบรรดาบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงทั้งหลาย ผู้หญิงอาชีพบริการ นับว่าเป็นกลุ่มที่มีการแพร่ กระจายโรคเอดส์เร็วที่สุด
36.	ภาพการทำงานของหญิงบริการ	การแก้ปัญหาโสเภณี หรือหญิงบริการทางเพศ ที่ไม่ได้ผล
37.	ภาพการพูดคุยกันถึงการทำงาน อาชีพขายบริการ	การยอมขายตัวเพื่อยกระดับฐานะของครอบครัว VTR
38.	ภาพผู้หญิงขายบริการจำนวนมาก	ทำให้มีโสเภณีหรือหญิงขายบริการทางเพศ เป็นจำนวนมากทั่วทุกภาคของประเทศไทย
39.	ภาพโรงแรมและสถานบริการใน กรุงเทพฯ	โดยเฉพาะกรุงเทพฯ
40.	ภาพโรงแรมและสถานบริการใน ต่างจังหวัด	และจังหวัดที่มีชื่อเสียงทางการท่องเที่ยว
41.	การทำงานของหญิงบริการ ทางเพศ	แต่ละกลุ่มหญิงบริการทางเพศ นับว่าเป็นกลุ่มแพร่ กระจายโรคเอดส์ที่อันตรายมากที่สุดในปัจจุบัน
42.	ภาพหญิงแม่บ้าน ปรึกษาหมอและ ทราบว่าตัวเองติดเชื้อเอดส์	การระบาดของโรคเอดส์ ไม่ได้เกิดอยู่เฉพาะใน กลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเท่านั้น
42.	ภาพหญิงแม่บ้าน ปรึกษาหมอและทราบว่า ตัวเองติดเชื้อเอดส์	หญิงแม่บ้านก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่พลอยได้รับบาปที่พวก เธอไม่ได้ก่อไว้
43.	การเที่ยวกลางคืนของผู้ชาย	การเที่ยวสำส่อนของบรรดาสามีทั้งหลาย ได้นำ โรคร้ายเข้ามาสู่แม่บ้านที่ไม่มีส่วนรู้เห็นด้วยเลย
44.	ภาพหญิงตั้งครรภ์ รอคอยวัน เวลาที่ลูกจะคลอดออกมา	แต่...ที่น่าสลดใจไปกว่านั้น ผลบาปยังได้ตกอยู่ กับทารกในครรภ์

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
45.	ภาพหมอบอกว่าคุณติดเชื้อเอดส์ และติดไปยังลูกคุณด้วย	ด้วยสายสัมพันธ์ทางสายเลือด ทารกน้อย ๆ ที่ไม่รู้ เพียงสาจำนวนมากได้ถือกำเนิดขึ้นมา พร้อมกับ โรคร้ายที่น่าสยงกลัว
46.	ภาพเด็กหญิงกำลังไกวเปล	VTR (spot)
47.	หมอและพยาบาลกำลังทำ งานในห้องปฏิบัติการ	โรคเอดส์ ไม่เพียงเป็นปัญหาด้านสาธารณสุขเท่านั้น
48.	ภาพพาดหัวข่าว น.ส.พ. เกี่ยว กับการระบาดของโรคเอดส์	ท่ามกลางสถานการณ์โรคเอดส์ที่นับวันจะรุนแรง มากขึ้น
49.	ภาพกลุ่มชน	ในทุกกลุ่มวัย ทุกกลุ่มอาชีพ
50.	ภาพนักเรียน	นักเรียน
51.	ภาพนิสิต นักศึกษา	นิสิต นักศึกษา
52.	ภาพนักธุรกิจ	นักธุรกิจ
53.	ภาพข้าราชการ	ข้าราชการ
54.	ภาพตั้งเกกำลังลากอวน	แผละกรรมกร ผู้ใช้แรงงาน VTR
55.	ภาพห้องทดลอง	ในขณะเดียวกัน การค้นคว้าตัวยาและวัคซีน ป้องกันโรคเอดส์ ก็ยังไม่ได้ผล เป็นที่แน่นอน
56.	การสัมภาษณ์ประชาชน	การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ โรคเอดส์ ได้ก่อให้เกิดปฏิกิริยาเชิงลบขึ้นในสังคม หลายประการ VTR
* 57.	การทะเลาะเบาะแว้งกันของ สามีภรรยา	เช่น ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
58.	ผู้คนเดินหลีกเลี่ยงเมื่อผู้ติดเชื้อเดินผ่าน	การถูกเหยียดหยาม และแสดงอาการรังเกียจผู้ติดเชื้อเอชไอวี
59.	ภาพร้านขายอาหารไม่ยอมขายให้ผู้ติดเชื้อโรคเอดส์	การแบ่งแยกผู้ติดเชื้อเอชไอวีออกจากสังคม
60.	ภาพรอยลิปติกในกระจกเงา "ยินดีต้อนรับสมาชิกใหม่สมาคมโรคเอดส์แห่งประเทศไทย"	ปัญหาสังคมเหล่านี้ ส่งผลให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีเกิดความกดดัน จนอาจกลายเป็นความคิดที่จะแก้แค้นสังคม
61.	ภาพฝูงชน	ค่านิยมบางประการที่มีอยู่ในสังคมไทยมีส่วนทำให้การระบาดของโรคเอดส์มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น อันได้แก่
62.	ภาพนักศึกษารุ่นพี่ชักชวนรุ่นน้องไปขึ้นครู	ค่านิยม ขึ้นครู
63.	ภาพคนขับรถสปีดไปเที่ยวช่องโสมก๊อ	ค่านิยม ไปถึงไหนต้องถึงที่นั่น
64.	ภาพชายเที่ยวสถานบริการทางล้อมรอบไปด้วยหญิงบริการ	ค่านิยม ชายชาตรีต้องมีเมียมาก
65.	ภาพผู้หญิงแต่งตัวหน้าโต๊ะเครื่องแป้ง	ค่านิยม นารีมีรูปเป็นทรัพย์ ค่านิยมนี้ทำให้ผู้หญิงใช้ความงามเป็นเครื่องมือทำมาหากิน ทำให้เกิดการยั่วยักทางเพศ
66.	ภาพนักเรียนแอบหนีไปเสพยาเสพติด	เหตุผลค่านิยม เสพยาเสพติด โดยเฉพาะในวัยรุ่นที่กำลังอยากรู้อยากลอง

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
67.	ภาพแสดงการแพร่กระจายของ โรคเอดส์	การแพร่กระจายของโรคเอดส์จะทวีความรุนแรง มากขึ้น
68.	ภาพฝูงชน	หากยังไม่มี การเปลี่ยนแปลงแนวคิด ไม่มีการต่อต้าน และยังไม่จัดค่านิยมเหล่านี้ให้หมดไปจากสังคมไทย
69.	ภาพผู้ป่วยโรคเอดส์ Cut	ด้วยปริมาณผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์ที่เพิ่มมากขึ้น ทุกวัน ได้ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และชีวิตของผู้คน
70.	จินตลีลาต่อต้านเอดส์	ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ทุ่มเทงบประมาณจำนวนมาก และกลยุทธนานาประการ เพื่อยับยั้งโรคเอดส์
71.	จินตลีลาต่อต้านเอดส์ Dissolve	แต่เจตนาครั้งนี้คงสูญเปล่าและสำเร็จลงไม่ได้ โรคเอดส์จะอยู่คู่สังคมไทยตลอดไป ถ้าทุกคน ไม่รีบลุกขึ้นมาต่อต้านเอดส์
72.	Caption AIDS Acquired Immune Deficiency Syndrome	โรคเอดส์ เป็นชื่อภาษาอังกฤษย่อมาจากคำ เต็มว่า Acquired Immune Deficiency Syndrome (แอคไควเรด อิมมูน ดิฟนิเซียนซี ซินโดรม) ซึ่งแปลว่า กลุ่มอาการที่เกิดจากภูมิ คุ้มกันเสื่อม หรือบกพร่อง ซึ่งเกิดขึ้นกับคนเรา หลังจากที่ได้เกิดมาแล้ว
73.	แผนที่แสดงการแพร่กระจายของ โรคเอดส์	โรคเอดส์ตรวจพบครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา แต่เชื่อว่า การแพร่กระจายของโรคเริ่มต้นที่ ทวีปอาฟริกาแล้วแพร่ไปที่เกาะไฮติ แล้วต่อไป อเมริกา ยุโรป ออสเตรเลีย ในที่สุดก็แพร่ไปทั่ว โลกรวมทั้งประเทศไทยด้วยในบ้านเรา

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
74.	แผนภาพแสดงการแพร่กระจายของโรคเอดส์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศ	โรคเอดส์เริ่มแพร่กระจายจากชายรักร่วมเพศ โดยระยะแรก ๆ เกิดจากการร่วมเพศแบบฉุนตรมชาติ เช่น ทางกัน หรือทางปาก กับชาวต่างชาติ ต่อมาชายรักร่วมเพศที่ติดเชื้อจากชาวต่างชาติได้นำเชื้อมาติด
75.	ผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดกำลังฉีดยา	โดยเฉพาะกลุ่มเสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น จะมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วเพราะคนเหล่านี้จะต้องแอบซ่อนฉีดยา รวมกันฉีดเป็นกลุ่มหลายคน โดยให้เข็มฉีดยาร่วมกัน เชื้อโรคเอดส์จึงติดต่อจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งได้อย่างง่ายดาย โดยติดไปกับเลือดที่เปื้อนตามเข็ม หรือกระบอกฉีดยา และในที่สุดคนทั้งกลุ่มก็จะติดโรคกันหมด แล้วระบาดไปยังกลุ่มอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว เช่น การติดต่อไปยังภรรยาหรือคู่นอนของตัวเอง ทั้งที่เป็นหญิงแม่บ้านหรือหญิงอาชีพขายบริการ
76.	ชายนักเที่ยวในสถานบริการทางเพศ และหญิงอาชีพบริการ	การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ เป็นช่องทางการแพร่ระบาดที่อันตรายที่สุดในปัจจุบัน บุคคลที่ชอบเปลี่ยนคู่นอนบ่อย ๆ หรือมีคู่นอนหลายคนจะมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่าย เพราะทุกวันนี้เราจะไม่มีทางทราบได้เลยว่าใครมีเชื้อเอดส์อยู่หรือไม่ เพราะระยะแรก ๆ ของการติดเชื้อจะยังไม่มีการอะไรให้เห็น การ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
77.	ภาพทหารกำลังปฏิบัติหน้าที่	นิยมเที่ยวหรือมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอาชีพขายบริการ เช่น ไนท์คลับ สถานอาบ อบ นวด ตามห้อง หรือ สถานที่อื่น ๆ ที่สามารถจ่ายค่าบริการแล้วพาหญิงเหล่านั้นไปนอนได้ หญิงเหล่านั้นคงจะไปนอนกับคนอื่นมาแล้วและนำโรค มาถ่ายทอดให้ชายที่หล่นนอนด้วย โอกาสที่จะติดโรคจากหญิงเหล่านั้นจึงมีมากเหลือเกิน โรคเอดส์คือโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องหรือเสื่อมไป ภูมิคุ้มกันหรือภูมิต้านทานเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของการมีสุขภาพที่แข็งแรง ถ้าเปรียบร่างกายเป็นประเทศ ภูมิคุ้มกันของร่างกายอันได้แก่เม็ดเลือดขาวและสารละลายในเลือดก็จะเปรียบเสมือนทหารหรือตำรวจที่มีหน้าที่ทำลายเชื้อโรคที่ล่องล้าเข้ามา ถ้าทหารหรือ ตำรวจเข้มแข็ง เชื้อโรคก็เข้ามาโจมตีไม่ได้ ถ้าทหารอ่อนแอเชื้อโรคก็สามารถเข้ามายึดบ้านเมืองได้โดยง่าย ทำนองเดียวกัน ถ้าภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมลง เชื้อโรคต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ก็จะทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ที่มีอาการรุนแรง ร่างกายก็จะทนไม่ได้และตายไปในที่สุด
78.	Caption สาเหตุของโรคเอดส์	ท่านอาจจะสงสัยว่าทำไมอยู่ดี ๆ ภูมิคุ้มกันของร่างกายที่เป็นปกติดีอยู่จึงเกิดการเสื่อมสภาพไป อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง อะไรคือสาเหตุที่แท้จริงของ โรคเอดส์

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
79.	ภาพขยายของเชื้อไวรัสเอดส์ ถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์	นักวิทยาศาสตร์ได้ค้นพบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคเอดส์หรือสาเหตุที่ทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ตัวเล็ก ๆ อย่างที่เห็นในภาพนี้
80.	แผนภาพเชื้อโรคเอดส์	ถ้าขยายให้ใหญ่ขึ้นจะเห็นเป็นก้อนกลม ๆ มีขนอยู่รอบ ๆ ตัวคล้ายดอกกระถิน หรือผลเงาะ ไวรัสเอดส์มาทำอะไรกับร่างกายของคนเรา ถึงทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง
81.	ภาพวาดแสดงการเข้าทำลายภูมิคุ้มกันร่างกายของโรคเอดส์	จะอธิบายง่าย ๆ ก็โดยเปรียบไวรัสเอดส์ว่าเป็นข้าศึกเข้าโจมตีทหาร หรือโจมตีเม็ดเลือดขาวของร่างกาย ไวรัสเอดส์มีความพิเศษในตัวของมัน เมื่อเข้าในร่างกายของคนเรา มันก็จะตรงเข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาว อันเป็นแหล่งสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกาย ถ้าไวรัสเอดส์มีจำนวนน้อย ๆ ร่างกายก็จะสามารถกำจัดได้ หรือเปรียบเสมือนข้าศึกเข้ามาจำนวนน้อย ๆ ทหารที่มีอยู่ก็จะต้านทานได้ แต่ถ้าไวรัสเอดส์หรือข้าศึกเข้ามาจำนวนมาก ๆ ทหารหรือเม็ดเลือดขาวก็สู้ไม่ไหว
82.	ใบหน้าผู้ป่วยโรคเอดส์	เมื่อไวรัสเอดส์ออกจากเม็ดเลือดขาวก็จะกระจายอยู่ในเลือดมากที่สุด นอกจากนั้นยังมีอยู่มากในน้ำอสุจิ น้ำในช่องคลอดของเพศหญิง ส่วนในน้ำอย่างอื่นของร่างกาย เช่น น้ำลาย น้ำตา น้ำมูก

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
83.	Caption อาการของโรคเอดส์	เหงื่อ หรือน้ำปัสสาวะก็มีบ้างเหมือนกัน แต่มีน้อยมากจนไม่อาจก่อโรคได้ หลังจากที่คนเราได้รับเชื้อเอดส์เข้าสู่ร่างกาย ก็จะปรากฏอาการต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะคือ
84.	ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ยังไม่แสดงอาการ	ระยะที่หนึ่ง ระยะติดเชื้อโดยไม่มีอาการระยะนี้ผู้ป่วยจะมีสุขภาพแข็งแรง เป็นปกติ ยิ่งร่าเริงแจ่มใส ดูไม่ออกว่าใครในกลุ่มนี้มีเชื้อเอดส์หรือไม่ ผู้ที่มีเชื้อเอดส์และยังไม่ปรากฏอาการเหล่านี้แหละ ที่มักเป็นอันตรายกับคนอื่นเพราะแม้ไม่มีอาการ แต่ก็สามารถแพร่เชื้อไปยังผู้อื่นทั้งทางเพศสัมพันธ์หรือทางเลือดได้ แผลเขาเหล่านี้จะไม่มีทางรู้ว่าตัวเองมีเชื้อเอดส์ ถ้ายังไม่ไปรับการตรวจหาเชื้อซึ่งจะตรวจพบว่ามีเลือดเอดส์บวกหลังรับเชื้อเข้าไปแล้วประมาณ 6 สัปดาห์
85.	ผู้ติดเชื้อเอดส์มีลักษณะซูบผอม	ระยะที่สอง คือระยะอาการสัมพันธ์กับเอดส์ เมื่อเวลาผ่านไป 1 ปี 2 ปี หรือโดยเฉลี่ย 5 ปี หลังจากที่ได้รับเชื้อเอดส์ จะเริ่มปรากฏอาการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างพร้อมกันได้และมักจะเป็นอาการที่เรื้อรังโดยไม่ทราบสาเหตุ เช่น น้ำหนักตัวเริ่มลดมากกว่าร้อยละ 10 ของน้ำหนักเดิม โดยไม่ทราบสาเหตุ ภายใน 3 เดือน มีอาการท้องเสียบ่อยโดยไม่ทราบสาเหตุ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
86.	ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการต่อมน้ำเหลืองเริ่มโตในบริเวณต่าง ๆ ของร่างกาย	ต่อมน้ำเหลืองจะโตขึ้น เห็นได้หรือคลำพบตามบริเวณคอ รักแร้ หรือขาหนีบ เป็นก้อนโต ตะปุมตะป้า แต่ไม่เจ็บไม่ปวด ก้อนนี้โตอยู่นานเป็นเดือน ๆ ก็ไม่หายไป
87.	ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีอาการของเชื้อรา รุกلام	นอกจากนั้น เชื้อราที่เป็นตามซอกขาหนีบ ตามง่ามกัน จะรุกรามอย่างรวดเร็ว
88.	โรคเริ่มในผู้ติดเชื้อเอชไอวี	อีกโรคหนึ่งที่แทรกซ้อนเข้ามาในคนที่เป็โรคเอชไอวี คือ โรคเริ่ม อาจจะเกิดขึ้นตามริมฝีปากตามกัน หรืออวัยวะเพศ โรคเริ่มนี้ในคนปกติก็สามารถเป็นได้ แต่อาการจะไม่รุนแรงจะหายเองภายใน 1 หรือ 2 สัปดาห์ แต่ในผู้ที่เป็นโรคเอชไอวีโรคเริ่มจะรุนแรงมาก ไม่นานนักก็จะแผ่ขยายมากขึ้น กินลึกลงไปในผิวหนัง ลึกลงไปในกล้ามเนื้อจนแทบจำไม่ได้ว่านี่คือรูปอะไร
89.	ผู้ป่วยโรคเอชไอวีบางรายที่มีอาการของโรคเริ่มอย่างรุนแรง	ในภาพนี้เป็นรูปคนนอนตะแคงหันหลังให้ บริเวณกลางแผลคือก้นที่เป็นโรคเริ่ม ทางขวาของภาพคือบริเวณอุ้งเชิงกรานที่มองจากด้านหลัง อาการของโรคธรรมดาอย่างโรคเริ่มจะไม่ธรรมดาแต่จะรุนแรงมากในผู้ที่เป็นโรคเอชไอวี
90.	ผู้ป่วยบางรายที่มีแผลเปื่อยตามช่องปาก	ในบางรายจะเกิดแผลเปื่อยในช่องปาก มีอาการปวดแสบปวดร้อนมาก รับประทานอาหารหรือกลืนอาหารลำบาก

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
91.	ผู้ป่วยโรคเอดส์ที่มีอาการรุกรานถึงระยะที่สาม	ส่วนในระยะที่สาม คือระยะป่วยเป็นโรคเอดส์ มักพบว่ามีอาการในระยะที่ 2 ร่วมด้วย ผู้ป่วยมักมีการติดเชื้อฉวยโอกาสเกิดร่วมด้วย เนื่องจากภูมิคุ้มกันของร่างกายถูกทำลายไปมาก มีการติดเชื้อของระบบทางเดินอาหาร การติดเชื้อของระบบประสาท บางรายอาจมีอาการสมองเสื่อม เพราะเซลล์สมองถูกทำลาย ทำให้ความจำเสื่อมเร็วเกินไป จ्ञอะไรไม่ค่อยได้ เดินโซเซหรือเกิดสมองอักเสบ จะเห็นได้ว่าสมองของคนที่เป็นโรคเอดส์นั้นจะบวมและมีเลือดออก ส่วนการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจที่พบบ่อยก็คือโรคปอดบวมซึ่งเป็นโรคแทรกซ้อนที่รักษายากมาก และเป็นสาเหตุการตายของผู้ป่วยโรคเอดส์จำนวนมาก
92.	มะเร็งหลอดเลือดของผู้ป่วยโรคเอดส์ระยะที่สาม	มีโรคหนึ่งที่พบเห็นได้บ่อย ๆ ในคนที่เป็นโรคเอดส์และเป็นสาเหตุการตายของคนที่เป็นโรคเอดส์ นั่นคือการเกิดมะเร็งของหลอดเลือดจะสังเกตเห็นว่าตุ่มนี้ไม่ใช่เม็ดไฝ หากแต่เป็นมะเร็งของหลอดเลือดที่ทำให้ผิวหนังนูนเป็นตุ่มสีแดงปนม่วง หรือบางที่ อาจเป็นเป็นตุ่มสีแดงปนม่วงคล้ำ ดูแห้งๆ แบบนี้ก็ได้ แทะเมื่อเริ่มเป็นก็จะกระจายไปทั่วตัวอย่างรวดเร็ว เช่น กระจายมาที่แขนอก ในภาพจะเป็นว่ามีตุ่มสีแดงปนม่วงอยู่อย่างมากมาย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
93.	Caption การติดต่อของ โรคเอดส์	ถ้ามีอาการของมะเร็งมากมายขนาดนี้คงไม่รอดชีวิตแน่แล้ว เมื่อมาถึงตรงนี้ท่านคงอยากทราบว่า โรคเอดส์จะติดต่อจากคนหนึ่ง ไปยังอีกคนหนึ่งได้อย่างไร เราพบว่า เชื้อไวรัสเอดส์ติดต่อได้ 2 ทาง ใหญ่ ๆ คือ
94.	แผนภาพแสดงการติดต่อของ โรคเอดส์ ทางเพศสัมพันธ์	ทางที่หนึ่ง ติดได้โดยการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ เพราะน้ำอสุจิหรือน้ำในช่องคลอดมีเชื้อโรคเอดส์อยู่มาก สามารถติดต่อได้ทั้งจากการร่วมเพศระหว่างชายกับชาย หรือหญิงกับชาย ทั้งการร่วมเพศตามช่องธรรมชาติ หรือช่องที่ไม่เป็นธรรมชาติ ทางปากหรือทางก้นก็ติดได้ทั้งนั้น
95.	ผู้ป่วยกำลังรับการให้เลือดจากแพทย์	การติดต่อทางที่สองคือ การรับเลือดที่มีผู้บริจาคไว้และเป็นเลือดที่มีไวรัสเอดส์ ซึ่งในปัจจุบันไม่มีปัญหานี้แล้ว เพราะสภากาชาดไทยได้ตรวจเลือดทุกขวดก่อนนำไปใช้ เมื่อปราศจากเชื้อจึงจะนำไปใช้ได้ แผลและผู้บริจาคเลือดก็จะไม่ติดเชื้อเอดส์ด้วย เพราะเข็มเจาะเลือดหรือเครื่องมือแพทย์ต่าง ๆ จะสะอาดปราศจากเชื้อโรค
96.	แผนภาพแสดงการติดต่อของ โรคเอดส์ จากมารดาสู่ทารก	การติดต่อทางเลือดอีกกรณีหนึ่งก็คือ จากมารดาที่มีเชื้อติดไปยังทารกที่อยู่ในครรภ์ และการติดต่อหลังคลอดจากการดื่มน้ำนมมารดา สรุปลแล้วไวรัสเอดส์ติดต่อจากคนหนึ่ง ไปยังอีกคนหนึ่งได้ใน 2

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
97.	ภาพชุมชนในเมือง	ช่องทางใหญ่ ๆ คือ ทางเพศสัมพันธ์กับทางเลือด เชื้อไวรัสเอดส์นั้นจะไม่แพร่ทางอากาศ ทางน้ำ หรือทางอาหาร ดังนั้นนอกจากเรื่องเพศสัมพันธ์ และเลือดแล้ว การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ จะไม่เป็นการแพร่กระจายโรคเอดส์
98.	ภาพนักเรียน นิสิต นักศึกษา การรับประทานอาหารร่วมกัน การใช้ห้องน้ำร่วมกัน การกอดประคองกัน การเล่นน้ำในสระเดียวกัน การใช้โทรศัพท์	การอยู่ในสถาบัน โรงงาน โรงเรียน อยู่ในบ้านเดียวกัน การรับประทานอาหารร่วมกัน จะไม่ติดเอดส์ การใช้ช้อน ส้อม ร่วมกันจะไม่ติดเอดส์ แต่ไม่ใช่สุขนิสัยที่ดีที่จะใช้ของเหล่านี้ร่วมกันเพราะ แม้ไม่ติดเอดส์ก็อาจติดโรคอย่างอื่นได้ การใช้ห้องน้ำเดียวกัน ไม่ว่าจะที่บ้าน หรือที่ทำงาน ที่สาธารณะ จะไม่ติดเอดส์ การเล่นน้ำในสระน้ำ ก็จะไม่ติดเอดส์ การกอดประคองกัน สัมผัสถูกเนื้อต้องตัวกัน การใช้โทรศัพท์ในที่สาธารณะหรือที่ทำงาน ก็ไม่ต้องกลัวว่าจะติดเอดส์
99.	ยุงกำลังกัดคน สัตว์เลี้ยงจำพวก สุนัข แมว	ยุงไม่เป็นพาหะในการแพร่โรคเอดส์ เพราะ ยังไม่มีหลักฐานว่ายุงจะสามารถแพร่เชื้อได้ เมื่อยุงกัดคนที่มีเชื้อเอดส์ น้ำย่อยบางอย่างในยุงจะทำให้สภาพของไวรัสเอดส์ เปลี่ยนไป เมื่อยุงไปกัดคนอื่นจึงไม่สามารถแพร่เชื้อได้ อีกประการหนึ่ง เลือดที่อาจติดอยู่ที่ปากของยุงมีน้อยเหลือเกินจนไม่อาจแพร่เชื้อได้ นอกจากนั้น บรรดาสัตว์เลี้ยงทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นสุนัข แมว ก็ไม่เป็นตัวแพร่โรคเอดส์

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
100.	การหอมแก้มกัน	การหอมแก้ม หรือจูบกันตามปกติก็ไม่ติดเอ็ดส์ เพราะยังไม่มีอาการว่า โรคเอ็ดส์สามารถติดต่อด้วยวิธีการเหล่านี้
101.	การทำความสะอาดเครื่องมือด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ	ตัวไวรัสเอ็ดส์ เมื่ออยู่นอกตัวคนมันจะเปราะบางมาก น้ำยาฆ่าเชื้อธรรมดาหรืออัลกอฮอล์เช็ดแผลก็สามารถฆ่าเชื้อโรคเอ็ดส์ได้
102.	Caption การตรวจหาเชื้อเอ็ดส์	สำหรับการตรวจเช็คว่าเป็นโรคเอ็ดส์หรือไม่ กระทำได้โดยการตรวจเลือดว่าบวหรือลบต่อไวรัสเอ็ดส์ ถ้าเลือดบวต่อไวรัสเอ็ดส์ก็แสดงว่ามีการติดเชื้อ ถ้าลบก็ไม่ใช้
103.	การตรวจโรคในห้องปฏิบัติการ	อย่างไรก็ตาม การตรวจเลือดว่าบวหรือลบต่อไวรัสเอ็ดส์นั้นกระทำได้ 2 ชั้น ชั้นแรก เป็นการตรวจทั่วไป ใช้เวลาตรวจไม่นานก็รู้ผล ตรวจได้ตามโรงพยาบาลหรือคลินิกเกือบทุกแห่ง การตรวจครั้งแรก ถ้าพบว่าเลือดบวจะเป็นการสงสัยว่าอาจจะมีการติดเชื้อเท่านั้น ต้องตรวจชั้นที่สองต่อไป ถ้าตั้งแรกตรวจพบเลือดลบก็แสดงว่าไม่มีการติดเชื้อ
104.	การรอตรวจเลือด	การตรวจครั้งที่สอง เป็นการตรวจยืนยัน ตรวจเฉพาะผู้ที่ตรวจครั้งแรกแล้วพบเลือดบวเท่านั้น ถ้าการตรวจครั้งที่สองนี้เป็นลบอีกก็แน่ใจได้ว่าไม่มีการติดเชื้อแน่ ถ้าเป็นลบก็แสดงว่าไม่มีการติดเชื้อ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
105.	Caption การรักษาโรค	ขณะนี้ยังไม่มีวิธีการรักษาโรคเอดส์ให้หายได้ แม้จะมีข่าวว่ามีการค้นพบยาและสมุนไพรในการรักษาโรคนี้ได้ แต่เมื่อตรวจสอบข่าวแล้วมักเป็นข่าวลือ หรืออาจเป็นการทดลองในสัตว์ทดลอง ยังใช้ไม่ได้ผลจริงในคน
106.	การผลิตยาในโรงงาน เม็ดยาในถ้วยยา	ได้มีการค้นพบตัวยาคินนิตหนึ่งที่สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของไวรัสเอดส์ แต่ไม่สามารถฆ่าเชื้อไวรัสนี้ได้ ยานี้เมื่อใช้กับคนไข้ก็เพื่อไม่ให้ไวรัสทำลายภูมิคุ้มกันของร่างกายเพิ่มขึ้นไปอีก แต่ร่างกายก็ยังจะต้องเผชิญกับเชื้อโรคฉวยโอกาสที่อาจทำอันตรายต่อร่างกายของคนเราได้อยู่ต่อไป ยานี้อาจช่วยพยุงให้มีชีวิตต่อไปได้อีกช่วงหนึ่ง แต่ในที่สุดก็ต้องตาย ยานี้เมื่อรับประทานไปแล้วจะมีอาการข้างเคียงหลายประการ และมีราคาแพงมาก
107.	หลอดวัคซีน	การค้นคว้าวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ก็กำลังอยู่ในระหว่างการทดลอง ยังไม่ประสบผลสำเร็จแต่อย่างใด และคงอีกนานหลายปี ความหวังมีน้อยอย่าคอยวัคซีนเลย
108.	Caption การป้องกันโรคเอดส์	มีอยู่วิธีเดียวที่จะทำให้เราสามารถหลีกเลี่ยงการติดเชื้อเอดส์ก็คือ การป้องกัน โดยการระมัดระวังไม่เอาตัวเองเข้าไปเสี่ยงต่อการติดโรคและระวังไม่ให้ใครเอาโรคมาติดเรา
109.	ภาพสถานที่ท่องเที่ยวกลางคืน	เราต้องไม่กระทำพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติด

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		เชื้อโรคเอดส์ เช่น การเที่ยวสำส่อนทางเพศ การหลับนอนกับหญิงอาชีพบริการ การเที่ยวช่องเที่ยวบาร์แล้วพาผู้หญิงไปนอนด้วย ควรระวังไว้ เพราะ โอกาสติดโรคมีมากเหลือเกิน
110.	ยุงยางอนามัย	ถ้ามีเพศสัมพันธ์กับคนที่เราไม่แน่ใจว่าจะมีโรคหรือไม่ก็ควรสวมถุงยางอนามัยเสมอ ต้องถือหลักปลอดภัยไว้ก่อนอย่าประมาทเพราะครั้งเดียวก็ติดได้
111.	ภาพวาดกากบาททึบยาเสพติด	อย่าใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด ถ้าติดอยู่ก็พยายามละเลิก พยายามรักษาให้หายขาด ถ้ายังต้องใช้ยาเสพติดอยู่ ก็ต้องไม่ใช่เข็มฉีดยาร่วมกับคนอื่น ควรมีเข็มและกระบอกฉีดยาของตัวเองโดยเฉพาะ ถ้าเข็มนั้นใช้แล้วและต้องใช้อีกควรล้างทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อเสียก่อน
112.	ภาพกราฟิกหญิงมีครรภ์	หญิงที่ติดเชื้อเอดส์แล้วอย่าปล่อยให้ตัวเองตั้งครรภ์ เพราะโรคเอดส์จะแพร่ไปยังทารกในครรภ์ และจะตายภายใน 1 ถึง 2 ปี หลังคลอด
113.	ภาพหญิง-ชาย	การมีเพศสัมพันธ์เป็นสัญญาณของมนุษย์ แต่ควรระมัดระวังไว้และทำให้การร่วมเพศนั้นปลอดภัยสำหรับตัวเราและคู่ของเรา โดยการสวมถุงยางอนามัย และเลือกใช้เฉพาะชนิดที่มีคุณภาพดี ไม่ใช่ถุงยางที่หมดอายุ ที่อาจฉีกขาด หรือแตกได้ง่าย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
114.	การดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน	โปรดจำให้ขึ้นใจว่า โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อไวรัส สามารถติดต่อจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งได้ 2 ช่องทางใหญ่ ๆ คือ ทางเลือดและทางเพศสัมพันธ์ แต่ไม่ติดต่อทางการสัมผัสในชีวิตประจำวัน เป็นโรคที่ยังไม่มีวัคซีนป้องกันและไม่มีวิธีการรักษาให้หายขาดได้ การประมาทและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันตัวเอง อาจทำให้ท่านตกเป็นเหยื่อของโรคเอดส์ในที่สุด
115.	caption A Dissolve	
116.	Caption I Dissolve	
117.	Caption D Dissolve	
118.	Caption S Dissolve	
119.	Caption AIDS Dissolve	เอดส์เป็นโรคร้ายและมหันตภัยร้ายแรงที่สุดในรอบทศวรรษ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
120.	Caption ที่ปรึกษา รศ.ดร.เสาวนีย์ สิกขานันท์ รศ.ดร.สุรัชย์ สิกขานันท์ ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาใจ ผศ.พนิต วัฒน Effect พลิกภาพ	
121.	Caption ขอขอบคุณ กองโรคเอดส์ กองสุขศึกษา กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข Effect พลิกภาพ	
122.	Caption ขอขอบคุณ สถานีวิทย์โทรทัศน์ ช่อง 11 สำนักนายกรัฐมนตรี กรมการพัฒนาชุมชน ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
123.	Caption จัดทำโดย ไพรวลัย วันทนา Effect พลิกภาพ	Music and Fade out
124.	Caption สวัสดิ์ Effect dissolve	

บทโทรทัศน์ เรื่อง ภูทันเอดส์

การเสนอสารลักษณะปลอม

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1.	Caption สัญลักษณ์ มศว. Effect พลิกภาพ	Fade up Music and Fade under
2.	Caption ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร Effect พลิกภาพ	
3.	Caption เสนอ Effect พลิกภาพ	
4.	Caption สารคดี ภูทันเอดส์ Effect พลิกภาพ	
5.	caption A Dissolve	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
6.	Caption I Dissolve	
7.	Caption D Dissolve	
8.	Caption S Dissolve	
9.	Caption AIDS Dissolve	เอดส์เป็นโรคร้ายและมหันตภัยร้ายแรง ที่สุดในรอบทศวรรษ
10.	ภาพจำลอง เชื้อโรคเอดส์	เป็นภัยของมนุษยชาติครั้งใหญ่ที่สร้าง
11.	ภาพวาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับ โรคเอดส์	ความหวาดกลัวให้กับบุคคลโดยทั่วไป
12.	ภาพผู้ป่วยจำนวนมากในโรงพยาบาล	ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อโรคเอดส์จำนวนมาก ต้องทนทุกข์ทรมาน
13.	ภาพนิ่งแผ่นเน่าเปื่อย ของผู้ป่วยโรค เอดส์	ทั้งร่างกาย
14.	ภาพผู้ติดเชื้อเอดส์และภรรยาอกตกัน ร้องไห้	และจิตใจ
15.	ผู้ติดเชื้อเอดส์ ตกใจเมื่อหมอบอกว่า ตรวจพบเชื้อเอดส์	VTR

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
16.	ผู้ติดเชื้อเอดส์นั่งเหม่อลอย	Music and Fade out
17.	ภาพแสดงการแพร่กระจายของโรคเอดส์	แต่ท่านสามารถหลีกเลี่ยงโรคเอดส์ได้ ถ้ารู้จักป้องกัน
18.	Logo AIDS	เอดส์!! ป้องกันได้ ถ้าไม่ประมาท
19.	กราฟแสดงจำนวนของผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์	เราสามารถลดความรุนแรงจากการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้
20.	ภาพคนอ่าน น.ส.พ. และวารสาร Dissolve	โดยการทำความเข้าใจที่ถูกต้อง หมั่นติดตามข่าวสารความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์
21.	ภาพผู้ชายชูธงยางอนามัย	และการระมัดระวังป้องกันตัวเองอยู่เสมอ
22.	ภาพฝูงชน	มีผู้ติดเชื้อเอดส์จำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการตรวจหาเชื้อ
23.	ภาพนั่งโบทหน้าผู้คน หลาย ๆ คน	เราจึงไม่อาจทราบได้ว่า คนที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา มีใครบ้างที่ติดเชื้อเอดส์
24.	ภาพละครใบ้ป้องกันเอดส์	การป้องกันตัวเองอยู่เสมอ จึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ที่จะช่วยให้ท่านปลอดภัยจากโรคเอดส์
25.	บรรยากาศสถานที่ท่องเที่ยวกลางคืน	โดยเฉพาะบุคคลที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ยิ่งต้องระมัดระวังตัวเองเป็นพิเศษ อันได้แก่
26.	ภาพชายอาชีพบริการ	ชายอาชีพบริการ
27.	ภาพผู้หญิงอาชีพขายบริการ ในสถานอาบ อบ นวด และสถานบริการทางเพศต่าง ๆ	หญิงอาชีพบริการ
28.	ภาพการมั่วสุมฉินตยาเสฟติด	กลุ่มผู้ใช้ยาเสฟติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
29.	ภาพการมั่วสุมฉีดยาเสพติด	กลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีด เข้าเส้นเลือด
30.	ผู้ชายที่เป็นเกย์สนิทสนมกัน	กลุ่มรักร่วมเพศ
31.	ภาพผู้ชายเที่ยวในสถานบริการ ล้อมรอบไปด้วยหญิงบริการ	แหล่งผู้ชายโดยทั่ว ๆ ไปที่ยังมีกิจกรรมทางเพศ
32.	ภาพผู้หญิงอาชีพบริการ ภาพผู้ชายอาชีพบริการ ภาพการฉีดยาเสพติด ภาพผู้ชายรักร่วมเพศ ภาพผู้ชายเที่ยวในสถานบริการ	ทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี หากหมั่นติดตามข่าวสารความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ และให้ความสำคัญต่อการป้องกันตัวเองอยู่เสมอ ทุกคนก็จะปลอดภัยจากโรคเอดส์
33.	ผู้ชายหลับนอนกับหญิงที่มีใช้การยา ของตัวเองโดยการสวมถุงยาง อนามัยก่อนการร่วมเพศ	การใช้ถุงยางอนามัย เป็นวิธีการที่ตัวอย่างหนึ่งในการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีจากการร่วมเพศ
34.	ผู้หญิงบริการแนะนำลูกค้าให้ใช้ถุงยาง อนามัยก่อนการร่วมหลับนอน	VTR
35.	ภาพรอฟังผลการตรวจเลือด	อย่าลืมว่าการไม่ประมาทและการระวังป้องกันตัวเองอยู่เสมอ เป็นวิธีการเดียวที่จะทำให้ทุกคนปลอดภัยจากโรคเอดส์
36.	หมอบอกว่าคุณไม่มีเชื้อเอชไอวี	VTR
37.	ภาพผู้หญิงในช่องโสเภณี ภาพผู้หญิงในสถานอาบ อบ นวด	ในบรรดาบุคคลที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงทั้งหลาย ผู้หญิงอาชีพบริการ นับว่าเป็นกลุ่มที่มีการแพร่กระจายโรคเอดส์เร็วที่สุด

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
38.	หมอแนะนำวิธีการใช้ถุงยางอนามัย	แต่ถ้าหากหมั่นหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน โรคเอดส์อยู่เสมอ
39.	หญิงอาชีพบริการสาริตการใช้ถุงยาง อนามัยให้เพื่อน ๆ ดู	หรือผู้ที่มีความรู้ ก็อาจถ่ายทอดและแนะนำ วิธีการป้องกันตัวเองให้แก่บุคคลที่ใกล้ชิด
40.	ภาพกลุ่มหญิงบริการทางเพศ ใน สถานบริการทางเพศ	แม้ว่าเธอเหล่านั้นอาจมีความจำเป็น ไม่สามารถ เลิกอาชีพนี้ได้
41.	ภาพการพูดคุยกันถึงการทำงาน อาชีพขายบริการ	แต่สามารถหลีกเลี่ยง โรคเอดส์ได้ VTR
42.	ภาพผู้หญิงขายบริการจำนวนมาก	โปรดจำไว้ว่า ทุกคนสามารถหลีกเลี่ยง โรคเอดส์ ได้ถ้ารู้จักป้องกัน
43.	ภาพเด็ก ๆ ร่าเริง	VTR (spot)
44.	พาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการ ระบาดของโรคเอดส์	ท่ามกลางสถานการณ์โรคเอดส์ที่นับวันจะรุนแรง มากขึ้น
45.	ภาพกลุ่มชน	ในทุกกลุ่มวัย ทุกกลุ่มอาชีพ
46.	ภาพนักเรียน	นักเรียน
47.	ภาพนิสิต นักศึกษา	นิสิต นักศึกษา
48.	ภาพนักธุรกิจ	นักธุรกิจ
49.	ภาพข้าราชการ	ข้าราชการ
50.	ภาพตึกกำลังลากอวน	แหล่งกรรมกร ผู้ใช้แรงงาน
51.	ภาพห้องทดลอง	ในขณะเดียวกัน การค้นคว้าตัวยาและวัคซีน ป้องกันโรคเอดส์ ก็ยังไม่ได้ผล เป็นที่แน่นอน

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
52.	ภาพการอ่านเอกสาร ภาพการพลิกหนังสือทีละหน้า	ในสภากาแฟเช่นนี้ เราอาจช่วยกันลดความ ของโรคเอดส์ได้ โดยการหมั่นติดตามข่าวสาร เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่เสมอ เพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์
53.	ภาพดาราให้สัมภาษณ์ เรียกร้องให้ ทุกคนเห็นอกเห็นใจผู้ติดเชื้อและผู้ป่วย โรคเอดส์	VTR
54.	ภาพดาราให้สัมภาษณ์	VTR
55.	ภาพดาราให้สัมภาษณ์	VTR
56.	ภาพประชาชนให้สัมภาษณ์	VTR
57.	ภาพกลุ่มดาราเยี่ยมผู้ป่วยโรคเอดส์ ในโรงพยาบาล	VTR
58.	ภาพการรับประทานอาหารร่วมกันผู้อื่น ของผู้ติดเชื้อเอดส์	ผู้ติดเชื้อเอดส์ยังมีคุณค่าและสามารถทำประ โยชน์ให้กับสังคมได้ โปรดให้ความเห็นอกเห็นใจ เอื้ออาทรต่อพวกเขา ทุกคนก็จะอยู่ร่วมกันได้ อย่างมีความสุข
59.	ภาพฝูงชน	การยกเลิกค่านิยมบางประการที่มีอยู่ในสังคม เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยลดความรุนแรงของโรคเอดส์
60.	ภาพนักศึกษารุ่นพี่ชักชวนรุ่นน้องไป ชั้นครู	ค่านิยมแรกที่เราควรต่อต้านคือ ค่านิยม "ชั้นครู"

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
61.	ภาพคนขับรถสปีดไปเที่ยวช่อง โสเภณี	คำนิยม ไปถึงไหนต้องถึงที่นั่น
62.	ภาพชายเที่ยวสถานบริการทางเพศ ล้อมรอบไปด้วยผู้หญิง	คำนิยม ชายชาตรีต้องมีเมียมาก
63.	ภาพผู้หญิงแต่งตัวหน้าโต๊ะเครื่องแป้ง	คำนิยม นารีมีรูปเป็นทรัพย์ คำนิยมนี้ทำให้ผู้หญิงใช้ความงามเป็นเครื่องมือ ทำมาหากิน มีการยั่วทางเพศ
64.	ภาพนักเรียนแอบหนีไปเสพยาเสพติด	แถมคำนิยม ทดลองเสพยาเสพติด โดยเฉพาะในวัยรุ่นที่กำลังอยากรู้อยากลอง
65.	ภาพฝูงชน	หากพวกเราทุกคนต่อต้าน แผลจะสามารถยกเลิก คำนิยมเหล่านี้ให้หมดไปจากสังคมไทย ก็จะทำให้ สังคมของเรา ปลอดภัยจากเอดส์ยิ่งขึ้น
66.	ภาพผู้ป่วยโรคเอดส์	ด้วยปริมาณผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยโรคเอดส์ที่ เพิ่มมากขึ้นทุกวัน ได้ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม แลสุขภาพชีวิตของผู้คน
67.	จินตลีลาต่อต้านเอดส์	ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ทุ่มเทงบประมาณจำนวน มากและกลยุทธนานาประการ เพื่อยับยั้งเอดส์
68.	ภาพจำลองกลุ่มเสี่ยงต่อโรคเอดส์	แถมเจตนารมณ์นี้จะบรรลุผลสำเร็จ โรคเอดส์ จะถูกขจัดให้หมดสิ้นจากสังคมไทย ถ้าทุกคนร่วมมือ ร่วมใจกันต่อต้านเอดส์

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
69.	Caption AIDS Acquired Immune Deficiency Syndrome	โรคเอดส์ เป็นชื่อภาษาอังกฤษย่อมาจากคำเต็มว่า Acquired Immune Deficiency Syndrome (แอคไควเรด อิมมูน ดิฟิเซียนซี ซินโดรม) ซึ่งแปลว่า กลุ่มอาการที่เกิดจากภูมิคุ้มกันเสื่อม หรือบกพร่อง ซึ่งเกิดขึ้นกับคนเราหลังจากที่ได้เกิดมาแล้ว
70.	แผนที่แสดงการแพร่กระจายของโรคเอดส์	โรคเอดส์ตรวจพบครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา แต่เชื่อว่า การแพร่กระจายของโรคเริ่มต้นที่ทวีปอาฟริกาแล้วแพร่ไปที่เกาะไฮติ แล้วต่อไปอเมริกา ยุโรป ออสเตรเลีย ในที่สุดก็แพร่ไปทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วยในบ้านเรา
71.	แผนภาพแสดงการแพร่กระจายของโรคเอดส์ในกลุ่มชายรักร่วมเพศ	โรคเอดส์เริ่มแพร่กระจายจากชายรักร่วมเพศ โดยระยะแรก ๆ เกิดจากการร่วมเพศแบบฉุนตมธรรมชาติ เช่น ทางกัน หรือทางปาก กับชาวต่างชาติ ต่อมาชายรักร่วมเพศที่ติดเชื้อจากชาวต่างชาติได้นำเชื้อมาติด
72.	ผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดกำลังฉีดยา	โดยเฉพาะกลุ่มเสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น จะมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วเพราะคนเหล่านี้จะต้องแอบซ่อนฉีดยา รวมกันฉีดเป็นกลุ่มหลายคน โดยใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน เชื้อโรคเอดส์จึงติดต่อจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งได้อย่างง่ายดาย โดยติดไปกับเลือดที่เปื้อนตามเข็ม หรือกระบอกฉีดยา

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
73.	ชายนักเที่ยวในสถานบริการทางเพศ และหญิงอาชีพบริการ	แหละในที่สุดคนทั้งกลุ่มก็จะติดโรคกันหมด แล้วระบาดไปยังกลุ่มอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว เช่น การติดต่อไปยังภรรยาหรือคู่นอนของตัวเอง ทั้งที่เป็นหญิงแม่บ้านหรือหญิงอาชีพขายบริการ การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ เป็นช่องทางในการแพร่ระบาดที่อันตรายที่สุดในปัจจุบัน บุคคลที่ชอบเปลี่ยนคู่นอนบ่อย ๆ หรือมีคู่นอนหลายคนจะมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ได้ง่าย เพราะทุกวันนี้เราจะไม่มีความทราบได้เลยว่าใครมีเชื้อเอดส์อยู่หรือไม่ เพราะระยะแรก ๆ ของการติดเชื้อจะยังไม่มีอาการอะไรให้เห็น การนิยมเที่ยวหรือมีเพศสัมพันธ์กับหญิงอาชีพขายบริการ เช่น ในที่ลับ สถานอาบ อบ นวด ตามห้อง หรือสถานที่อื่น ๆ ที่สามารถจ่ายค่าบริการแล้วพาหญิงเหล่านั้นไปนอนได้ หญิงเหล่านั้นคงจะไปนอนกับคนอื่นมาแล้วและนำโรค มาถ่ายทอดให้ชายที่หลับนอนด้วย โอกาสที่จะติดโรคจากหญิงเหล่านั้นจึงมีมากเหลือเกิน
74.	ภาพทหารกำลังปฏิบัติหน้าที่	โรคเอดส์คือโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่องหรือเสื่อมไป ภูมิคุ้มกันหรือภูมิต้านทานเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของการมีสุขภาพที่แข็งแรง ถ้าเปรียบร่างกายเป็นประเทศ ภูมิคุ้มกันของร่างกายอันได้แก่เม็ดเลือดขาวและสารละลายในเลือด

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		ก็จะเปรียบเสมือนทหารหรือตำรวจที่มีหน้าที่ทำลายข้าศึกที่ล่องล้าเข้ามา ถ้าทหารหรือ ตำรวจเข้มแข็ง ข้าศึกก็เข้ามาโจมตีไม่ได้ ถ้าทหารอ่อนแอข้าศึกก็สามารถเข้ามายึดบ้านเมืองได้โดยง่าย ทำนองเดียวกัน ถ้าภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมลง เชื้อโรคต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ก็จะทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ที่มีอาการรุนแรง ร่างกายก็จะทนไม่ได้และตายไปในที่สุด
75.	Caption สาเหตุของโรคเอดส์	ท่านอาจจะสงสัยว่าทำไมอยู่ดี ๆ ภูมิคุ้มกันของร่างกายที่เป็นปกติอยู่จึงเกิดการเสื่อมสภาพไป อะไรคือสาเหตุที่ทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง อะไรคือสาเหตุที่แท้จริงของโรคเอดส์
76.	ภาพขยายของเชื้อไวรัสเอดส์ ถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์	นักวิทยาศาสตร์ได้ค้นพบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคเอดส์หรือสาเหตุที่ทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ตัวเล็ก ๆ อย่างที่เห็นในภาพนี้
77.	แผนภาพเชื้อโรคเอดส์	ถ้าขยายให้ใหญ่ขึ้นจะเห็นเป็นก้อนกลม ๆ มีขนอยู่รอบ ๆ ตัวดูคล้ายดอกกระถิน หรือผลเงาะ ไวรัสเอดส์มาทำอะไรกับร่างกายของคนเรา ถึงทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
78.	ภาพวาดแสดงการเข้าทำลายภูมิคุ้มกันร่างกายของโรคเอดส์	จะอธิบายง่าย ๆ ก็โดยเปรียบไวรัสเอดส์ว่าเป็นข้าศึกเข้าโจมตีทหาร หรือโจมตีเม็ดเลือดขาวของร่างกาย ไวรัสเอดส์มีความพิเศษในตัวของมัน เมื่อเข้าไปในร่างกายของคนเรา มันก็จะตรงเข้าไปทำลายเม็ดเลือดขาว อันเป็นแหล่งสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกาย ถ้าไวรัสเอดส์มีจำนวนน้อย ๆ ร่างกายก็จะสามารถกำจัดได้ หรือเปรียบเสมือนข้าศึกเข้ามาจำนวนน้อย ๆ ทหารที่มีอยู่ก็จะต้านทานได้ แต่ถ้าไวรัสเอดส์หรือข้าศึกเข้ามาจำนวนมาก ๆ ทหารหรือเม็ดเลือดขาวก็สู้ไม่ไหว
79.	ใบหน้าผู้ป่วยโรคเอดส์	เมื่อไวรัสเอดส์ออกจากเม็ดเลือดขาวก็จะกระจายอยู่ในเลือดมากที่สุด นอกจากนั้นยังมีอยู่มากในน้ำอสุจิ น้ำในช่องคลอดของเพศหญิง ส่วนในน้ำอย่างอื่นของร่างกาย เช่น น้ำลาย น้ำตา น้ำมูก เหงื่อ หรือน้ำปัสสาวะก็มีบ้างเหมือนกัน แต่มีน้อยมากจนไม่อาจก่อโรคได้
80.	Caption อาการของโรคเอดส์	หลังจากที่คนเราได้รับเชื้อเอดส์เข้าสู่ร่างกาย ก็จะปรากฏอาการต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะคือ
81.	ผู้ติดเชื้อเอดส์ที่ยัง ไม่แสดงอาการ	ระยะที่หนึ่ง ระยะติดเชื้อ โดยไม่มีอาการระยะนี้ผู้ป่วยจะมีสุขภาพแข็งแรง เป็นปกติ ยิ่งร่าเริงแจ่มใส ดูไม่ออกว่าใครในกลุ่มนี้มีเชื้อเอดส์หรือไม่

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		ผู้ที่มีเชื้อเอ็ดส์และยังไม่ปรากฏอาการเหล่านี้แหละ ที่มักเป็นอันตรายกับคนอื่นเพราะแม้ไม่มีอาการ แต่ก็สามารถแพร่เชื้อไปยังผู้อื่นทั้งทางเพศสัมพันธ์หรือทางเลือดได้ แผลเขาเหล่านี้จะไม่มีทางรู้ว่าตัวเองมีเชื้อเอ็ดส์ ถ้ายังไม่ไปรับการตรวจหาเชื้อซึ่งจะตรวจพบว่ามีเลือดเอ็ดส์บวกหลังรับเชื้อเข้าไปแล้วประมาณ 6 สัปดาห์
82.	ผู้ติดเชื้อเอ็ดส์มีลักษณะซุ่มผอม	ระยะที่สอง คือระยะอาการสัมพันธ์กับเอ็ดส์ เมื่อเวลาผ่านไป 1 ปี 2 ปี หรือโดยเฉลี่ย 5 ปี หลังจากที่ได้รับเชื้อเอ็ดส์ จะเริ่มปรากฏอาการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างพร้อมกันได้และมักจะเป็นอาการที่เรื้อรังโดยไม่ทราบสาเหตุ เช่น น้ำหนักตัวเริ่มลดมากกว่าร้อยละ 10 ของน้ำหนักเดิม โดยไม่ทราบสาเหตุ ภายใน 3 เดือน มีอาการท้องเสียบ่อยโดยไม่ทราบสาเหตุ
83.	ผู้ติดเชื้อเอ็ดส์ที่มีอาการต่อมน้ำเหลืองเริ่มโตในบริเวณต่าง ๆ ของร่างกาย	ต่อมน้ำเหลืองจะโตขึ้น เห็นได้หรือคลำพบตามบริเวณคอ รักแร้ หรือขาหนีบ เป็นก้อนโต ตะปุมตะป๋า แต่ไม่เจ็บไม่ปวด ก้อนนี้โตอยู่นานเป็นเดือน ๆ ก็ไม่หายไป
84.	ผู้ติดเชื้อเอ็ดส์ที่มีอาการของเชื้อรา รุกลาม	นอกจากนั้น เชื้อราที่เป็นตามซอกขาหนีบ ตามง่ามกัน จะรุกรามอย่างรวดเร็ว

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
85.	โรคเริ่มในผู้ติดเชื้อเอดส์	อีกโรคหนึ่งที่แทรกซ้อนเข้ามาในคนที่เป็โรคเอดส์ คือ โรคเริ่ม อาจเกิดขึ้นตามริมฝีปากตามกัน หรืออวัยวะเพศ โรคเริ่มนี้ในคนปกติก็สำมารณเป็นได้ แต่อาการจะไม่รุนแรงจะหายเองภายใน 1 หรือ 2 สัปดาห์ แต่ในผู้ที่เป็นโรคเอดส์โรคเริ่มจะรุนแรงมาก ไม่นานนักก็จะแผ่ขยายมากขึ้น กินลึกลงไปในผิวหนัง ลึกลงไปในกล้ามเนื้อจนแทบจำไม่ได้ว่านี่คือรูปอะไร
86.	ผู้ป่วยโรคเอดส์บางรายที่มีอาการของโรคเริ่มอย่างรุนแรง	ในภาพนี้เป็นรูปคนนอนตะแคงหันหลังให้ บริเวณกลางแผลคือก้นที่เป็นโรคเริ่ม ทางขวาของภาพคือบริเวณอุ้งอ้นที่มองจากด้านหลัง อาการของโรคธรรมดาอย่างโรคเริ่มจะไม่ธรรมดาแต่จะรุนแรงมากในคนที่เป็โรคเอดส์
87.	ผู้ป่วยบางรายที่มีแผลเปื่อยตามช่องปาก	ในบางรายจะเกิดแผลเปื่อยในช่องปาก มีอาการปวดแสบปวดร้อนมาก รับประทานอาหารหรือกลืนอาหารลำบาก
88.	ผู้ป่วยโรคเอดส์ที่มีอาการรุกรามถึงระยะที่สาม	ส่วนในระยะที่สาม คือระยะป่วยเป็นโรคเอดส์ มักพบว่ามีอาการในระยะที่ 2 ร่วมด้วย ผู้ป่วยมักมีการติดเชื้อฉวยโอกาสเกิดร่วมด้วย เนื่องจากภูมิคุ้มกันของร่างกายถูกทำลายไปมาก มีการติดเชื้อ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
89.	มะเร็งหลอดเลือดของผู้ป่วยโรคเอดส์ระยะที่สาม	ของระบบทางเดินอาหาร การติดเชื้อของระบบประสาท บางรายอาจมีอาการสมองเสื่อม เพราะเซลล์สมองถูกทำลาย ทำให้ความจำเสื่อมเร็วเกินปกติ จำอะไรไม่ค่อยได้ เติบโตช้าหรือเกิดสมองอักเสบ จะเห็นได้ว่าสมองของคนที่เป็นโรคเอดส์นั้นจะบวมและมีเลือดออก ส่วนการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจที่พบมากก็คือโรคปอดบวมซึ่งเป็นโรคแทรกซ้อนที่รักษายากมาก และเป็นสาเหตุการตายของผู้ป่วยโรคเอดส์จำนวนมาก มีโรคหนึ่งที่พบเห็นได้บ่อย ๆ ในคนที่เป็นโรคเอดส์และเป็นสาเหตุการตายของคนที่เป็นโรคเอดส์ นั่นคือการเกิดมะเร็งของหลอดเลือดจะสังเกตเห็นว่าตุ่มนี้ไม่ใช่เม็ดไฝ หากแต่เป็นมะเร็งของหลอดเลือดที่ทำให้ผิวหนังนูนเป็นตุ่มสีแดงปนม่วง หรือบางที่ อาจเป็นเป็นตุ่มสีแดงปนม่วงคล้ำ ตู่มต่างๆ แบบนี้ก็ได้อะแหละเมื่อเริ่มเป็นก็จะกระจายไปทั่วตัวอย่างรวดเร็ว เช่น กระจายมาที่แขนอก ในภาพจะเป็นว่ามีตุ่มสีแดงปนม่วงอยู่อย่างมากมาย ถ้ามีอาการของมะเร็งมากขนาดนี้คงไม่รอดชีวิตแน่แล้ว

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
90.	Caption การติดต่อของ โรคเอดส์	เมื่อมาถึงตรงนี้น่าจะคงอยากรู้อยากเห็นว่า โรคเอดส์จะติดต่อจากคนหนึ่ง ไปยังอีกคนหนึ่ง ได้อย่างไร เราพบว่า เชื้อไวรัสเอดส์ติดต่อได้ 2 ทาง ใหญ่ ๆ คือ
91.	แผนภาพแสดงการติดต่อของ โรคเอดส์ ทางเพศสัมพันธ์	ทางที่หนึ่ง ติดได้โดยการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่มีเชื้อโรคเอดส์อยู่ เพราะน้ำอสุจิหรือน้ำในช่องคลอดมีเชื้อโรคเอดส์อยู่มาก สามารถติดต่อได้ทั้งจากการร่วมเพศระหว่างชายกับชาย หรือหญิงกับชาย ทั้งการร่วมเพศตามช่องธรรมชาติ หรือช่องที่ไม่เป็นธรรมชาติ ทางปากหรือทางกันก็ติดได้ทั้งนั้น
92.	ผู้ป่วยกำลังรับการให้เลือดจากแพทย์	การติดต่อทางที่สองคือ การรับเลือดที่มีผู้บริจาคไว้และเป็นเลือดที่มีไวรัสเอดส์ ซึ่งในปัจจุบันไม่มีปัญหานี้แล้ว เพราะสภากาชาดไทยได้ตรวจเลือดทุกขวดก่อนนำไปใช้ เมื่อปราศจากเชื้อจึงจะนำไปใช้ได้ แผลของผู้บริจาคเลือดก็จะไม่ติดเชื้อเอดส์ด้วย เพราะเข็มเจาะเลือดหรือเครื่องมือแพทย์ต่าง ๆ จะสะอาดปราศจากเชื้อโรค
93.	แผนภาพแสดงการติดต่อของ โรคเอดส์ จากมารดาสู่ทารก	การติดต่อทางเลือดอีกกรณีหนึ่งก็คือ จากมารดาที่มีเชื้อติดไปยังทารกที่อยู่ในครรภ์ และการติดต่อหลังจากคลอดจากการดื่มน้ำนมมารดา สรุปลแล้วไวรัสเอดส์ติดต่อจากคนหนึ่ง ไปยังอีกคนหนึ่ง ได้ใน 2

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
94.	ภาพชุมชนในเมือง	ช่องทางใหญ่ ๆ คือ ทางเพศสัมพันธ์กับทางเลือด เชื้อไวรัสเอดส์นั้นจะไม่แพร่ทางอากาศ ทางน้ำ หรือทางอาหาร ดังนั้นนอกจากเรื่องเพศสัมพันธ์ และเลือดแล้ว การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ จะไม่เป็นการแพร่กระจายโรคเอดส์
95.	ภาพนักเรียน นิสิต นักศึกษา การรับประทานอาหารร่วมกัน การใช้ห้องน้ำร่วมกัน การกอดประคองกัน การเล่นน้ำในสระเดียวกัน การใช้โทรศัพท์	การอยู่ในสถาบัน โรงงาน โรงเรียน อยู่ใน บ้านเดียวกัน การรับประทานอาหารร่วมกัน จะไม่ ติดเอดส์ การใช้ช้อน ส้อม ร่วมกันจะไม่ติดเอดส์ แต่ไม่ใช่สุขนิสัยที่ดีที่จะใช้ของเหล่านี้ร่วมกันเพราะ แม้ไม่ติดเอดส์ก็อาจติดโรคอย่างอื่นได้ การใช้ห้องน้ำ เดียวกัน ไม่ว่าจะที่บ้าน หรือที่ทำงาน ที่ สาธารณะ จะไม่ติดเอดส์ การเล่นน้ำในสระน้ำ ก็จะไม่ติดเอดส์ การกอดประคองกัน สัมผัสถูกเนื้อ ต้องตัวกัน การใช้โทรศัพท์ในที่สาธารณะหรือที่ทำงาน ก็ไม่ต้องกลัวว่าจะติดเอดส์
96.	ยุงกำลังกัดคน สัตว์เลี้ยงจำพวก สุนัข แมว	ยุงไม่เป็นพาหะในการแพร่โรคเอดส์ เพราะ ยังไม่มีหลักฐานว่ายุงจะสามารถแพร่เชื้อได้ เมื่อ ยุงกัดคนที่มีเชื้อเอดส์ น้ำย่อยบางอย่างในยุงจะทำให้สภาพของไวรัสเอดส์ เปลี่ยนไป เมื่อยุงไปกัด คนอื่นจึงไม่สามารถแพร่เชื้อได้ อีกประการหนึ่ง เลือดที่อาจติดอยู่ที่ปากของยุงมีน้อยเหลือเกินจนไม่ อาจแพร่เชื้อได้ นอกจากนั้น บรรดาสัตว์เลี้ยงทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นสุนัข แมว ก็ไม่เป็นตัวแพร่โรคเอดส์

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
97.	การหอมแก้มกัน	การหอมแก้ม หรือจูบกันตามปกติก็ไม่ติดเอดส์ เพราะยังไม่มีรายงานว่า โรคเอดส์สามารถติดต่อด้วยวิธีการเหล่านี้
98.	การทำความสะอาดเครื่องมือด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ	ตัวไวรัสเอดส์ เมื่ออยู่นอกตัวคนมันจะเปราะบางมาก น้ำยาฆ่าเชื้อธรรมดาหรือแอลกอฮอล์เช็ดแผลก็สามารถฆ่าเชื้อโรคเอดส์ได้
99.	Caption การตรวจหาเชื้อเอดส์	สำหรับการตรวจเช็คว่าเป็นโรคเอดส์หรือไม่ กระทำได้โดยการตรวจเลือดว่าบวกหรือลบต่อไวรัสเอดส์ ถ้าเลือดบวกต่อไวรัสเอดส์ก็แสดงว่ามี การติดเชื้อ ถ้าลบก็ไม่ใช่
100.	การตรวจโรคในห้องปฏิบัติการ	อย่างไรก็ตาม การตรวจเลือดว่าบวกหรือลบต่อไวรัสเอดส์นั้นกระทำได้ 2 ชั้น ชั้นแรก เป็นการตรวจทั่วไป ใช้เวลาตรวจไม่นานก็รู้ผล ตรวจได้ตามโรงพยาบาลหรือคลินิกเกือบทุกแห่ง การตรวจครั้งแรก ถ้าพบว่าเลือดบวกจะเป็นการสงสัยว่าอาจจะมีการติดเชื้อเท่านั้น ต้องตรวจชั้นที่สองต่อไป ถ้าตั้งแรกตรวจพบเลือดลบก็แสดงว่าไม่มี การติดเชื้อ
101.	การรอตรวจเลือด	การตรวจครั้งที่สอง เป็นการตรวจยืนยัน ตรวจเฉพาะผู้ที่ตรวจครั้งแรกแล้วพบเลือดบวกเท่านั้น ถ้าการตรวจครั้งที่สองนี้เป็นบวกอีกก็แน่ใจได้ ว่ามีการติดเชื้อแน่ ถ้าเป็นลบก็แสดงว่าไม่มีการติดเชื้อ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
102.	Caption การรักษาโรค	ขณะนี้ยังไม่มีวิธีการรักษาโรคเอดส์ให้หายได้ แม้จะมีข่าวว่ามีการค้นพบยาและสมุนไพรในการรักษาโรคนี้ได้ แต่เมื่อตรวจสอบข่าวแล้วมักเป็นข่าวลือ หรืออาจเป็นการทดลองในสัตว์ทดลอง ยังใช้ไม่ได้ผลจริงในคน
103.	การผลิตยาในโรงงาน เม็ดยาในถ้วยยา	ได้มีการค้นพบตัวยาชนิดหนึ่งที่สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของไวรัสเอดส์ แต่ไม่สามารถฆ่าเชื้อไวรัสนี้ได้ ยานี้เมื่อใช้กับคนไข้ก็เพื่อไม่ให้ไวรัสทำลายภูมิคุ้มกันของร่างกายเพิ่มขึ้นไปอีก แต่ร่างกายก็ยังคงต้องเผชิญกับเชื้อโรคฉวยโอกาสที่อาจทำอันตรายต่อร่างกายของคนเราได้อยู่ต่อไป ยานี้อาจช่วยพญุงให้มีชีวิตต่อไปได้อีกช่วงหนึ่ง แต่ในที่สุดก็ต้องตาย ยานี้เมื่อรับประทานไปแล้วจะมีอาการข้างเคียงหลายประการ และมีราคาแพงมาก
104.	ทดลองวัคซีน	การค้นคว้าวัคซีนป้องกันโรคเอดส์ก็กำลังอยู่ในระหว่างการทดลอง ยังไม่ประสบผลสำเร็จแต่อย่างใด และคงอีกนานหลายปี ความหวังมีน้อยอย่าคอยวัคซีนเลย
105.	Caption การป้องกันโรคเอดส์	มีอยู่วิธีเดียวที่จะทำให้เราสามารถหลีกเลี่ยงการติดเชื้อเอดส์ก็คือ การป้องกัน โดยการระมัดระวังไม่เอาตัวเองเข้าไปเสี่ยงต่อการติดโรคและระวังไม่ให้ใครเอาโรคมาติดเรา
106.	ภาพสถานที่ท่องเที่ยวกลางคืน	เราต้องไม่กระทำพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติด

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		เชื้อโรคเอดส์ เช่น การเที่ยวสำส่อนทางเพศ การหลับนอนกับหญิงอาชีพบริการ การเที่ยวช่องเที่ยวบาร์แล้วพาผู้หญิงไปนอนด้วย ควรระวังไว้ เพราะ โอกาสติดโรคมียากเหลือเกิน
107.	ยุ่งยางอนามัย	ถ้ามีเพศสัมพันธ์กับคนที่เราไม่แน่ใจว่าจะมีโรค หรือไม่มีก็ควรสวมถุงยางอนามัยเสมอ ต้องถือหลักปลอดภัยไว้ก่อนอย่าประมาทเพราะครั้งเดียวก็ติดได้
108.	ภาพวาดกากบาททักยาเสพติด	อย่าใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด ถ้าติดอยู่ก็พยายามละเลิก พยายามรักษาให้หายขาด ถ้ายังต้องใช้ยาเสพติดอยู่ ก็ต้องไม่ใช่เข็มฉีดยา ร่วมกับคนอื่น ควรมีเข็มและกระบอกฉีดยาของตัวเองโดยเฉพาะ ถ้าเข็มนั้นใช้แล้วและต้องใช้อีกควรล้างทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อเสียก่อน
109.	ภาพกราฟิกหญิงมีครรภ์	หญิงที่ติดเชื้อเอดส์แล้วอย่าปล่อยให้ตัวเองตั้งครรภ์ เพราะโรคเอดส์จะแพร่ไปยังทารกในครรภ์ และจะตายภายใน 1 ถึง 2 ปี หลังคลอด
110.	ภาพหญิง-ชาย	การมีเพศสัมพันธ์เป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ แต่ควรระมัดระวังไว้และทำให้การร่วมเพศนั้นปลอดภัยสำหรับตัวเราและคู่นอนของเรา โดยการสวมถุงยางอนามัย และเลือกใช้เฉพาะชนิดที่มีคุณภาพดี ไม่ใช่ถุงยางที่หมดอายุ ที่อาจฉีกขาด หรือแตกได้ง่าย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
111.	การดำเนินชีวิตประจำวันของ ประชาชน	โปรดจำให้ขึ้นใจว่า โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่ เกิดจากเชื้อไวรัส สามารถติดต่อจากคนหนึ่งไปยัง อีกคนหนึ่งได้ 2 ช่องทางใหญ่ ๆ คือ ทางเลือด และทางเพศสัมพันธ์ แต่ไม่ติดต่อทางการสัมผัสใน ชีวิตประจำวัน เป็นโรคที่ยังไม่มีวัคซีนป้องกันและไม่ มีวิธีการรักษาให้หายขาดได้ การป้องกันตัวจึงเป็น วิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้ทุกคนปลอดภัยจากโรคเอดส์
112.	caption A Dissolve	
113.	Caption I Dissolve	
114.	Caption D Dissolve	
115.	Caption S Dissolve	
116.	Caption AIDS Dissolve	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
117.	Caption ที่ปรึกษา รศ.ดร.เสาวณีย์ ลิกขานันท์ รศ.ดร.สุรัชย์ ลิกขานันท์ ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาใจ ผศ.พินิต วัฒนไธ Effect พลิกภาพ	
118.	Caption ขอขอบคุณ กองโรคเอดส์ กองสุขศึกษา กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข Effect พลิกภาพ	
119.	Caption ขอขอบคุณ สถานีวิทยุโทรทัศน์ ช่อง 11 สำนักนายกรัฐมนตรี กรมการพัฒนาชุมชน ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน	

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
120.	Caption จัดทำโดย ไพรวลัย วันทนา Effect พลิกภาพ	Music and Fade out
121.	Caption สวัสดี Effect dissolve	

ภาคผนวก ช

ผลการประเมินคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้เชี่ยวชาญ

1. ผลการประเมินชีวิตที่ดีที่เสนอสารลักษณะอยู่
 - 1.1 ผลการประเมิน ด้านเทคนิคการผลิต
 - 1.2 ผลการประเมิน ด้านเนื้อหา
2. ผลการประเมินชีวิตที่ดีที่เสนอสารลักษณะปลอดภัย
 - 2.1 ผลการประเมิน ด้านเทคนิคการผลิต
 - 2.2 ผลการประเมิน ด้านเนื้อหา

ตาราง 16 ผลการประเมินคุณภาพวิทัศน์ด้านเทคนิคการผลิต ของวิทัศน์ที่เสนอสารลักษณะคู่

ประเภทสื่อ วิทัศน์

เวลา 30 นาที

ชื่อเรื่อง ภูทันเอดส์

คำชี้แจง : วิทัศน์ที่กำลังประเมินอยู่นี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลการประเมิน	
	1	2	3	X	S.D.
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	5	5	4	4.67	.578
1.2 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา	4	5	4	4.33	.578
1.3 ความเหมาะสมในรูปแบบหรือวิธีการนำเสนอ	4	4	4	4.00	.000
1.4 ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา	3	4	4	3.67	.578
2. ภาพ					
2.1 คุณภาพของภาพ	4	4	4	4.00	.000
2.2 ความเหมาะสมของภาพในด้านการสื่อความหมาย	5	4	4	4.33	.578
2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	5	4	4	4.33	.578
2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับเสียงบรรยาย	5	4	4	4.33	.578
3. เสียง					
3.1 ความเหมาะสมของเสียงบรรยาย	4	5	4	4.33	.578
3.2 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4	4	4	4.00	.000
3.3 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	4	4	4	4.00	.000
3.4 ความเหมาะสมของระดับเสียงดนตรีกับเสียงบรรยาย	4	4	4	4.00	.000

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลการประเมิน	
	1	2	3	X	S.D.
4. เวลา					
4.1 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ	4	4	4	4.00	.000
4.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาคำบรรยาย	4	4	4	4.00	.000
4.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง					

ตาราง 17 ผลการประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา ของวิธีทัศนที่เสนอสารลักษณะชู้

ประเภทสื่อ วิธีทัศน (เสนอสารลักษณะชู้)

เวลา 30 นาที

ชื่อเรื่อง ภูทันเอดส์

คำชี้แจง : วิธีทัศนที่กำลังประเมินอยู่นี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลการประเมิน	
	1	2	3	X	S.D.
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	.000
1.2 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา	5	4	4	4.67	.578
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา	4	4	5	4.33	.578
1.4 ความเหมาะสมกับผู้รับสาร	4	4	4	4.00	.000
1.5 ความถูกต้องในการลำดับเนื้อหาตามขั้นตอน	4	4	4	4.00	.000
1.6 ความสอดคล้องของเนื้อหาแต่ละตอน	4	4	5	4.33	.578
1.7 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4	4	5	4.33	.578
1.8 ความเหมาะสมของการสรุปเนื้อหา	4	4	5	4.33	.578
2. รูปภาพและภาษา					
2.1 ความถูกต้องของรูปภาพตามเนื้อหา	4	4	4	4.00	.000
2.2 ความถูกต้องของภาษา	5	5	5	5.00	.000
2.3 ความสอดคล้องของรูปภาพกับคำบรรยาย	4	4	4	4.00	.000

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลการประเมิน	
	1	2	3	X	S.D.
3. เสียงและภาษา					
3.1 ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับเนื้อหา	4	4	5	4.33	.578
3.2 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4	4	5	4.33	.578
3.3 ความถูกต้องของภาษาบรรยาย	5	4	5	4.67	.578
3.4 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	4	5	4	4.33	.578
3.5 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีกับเสียงบรรยาย	4	4	4	4.00	.578
4. เวลา					
4.1 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ	4	4	4	4.00	.000
4.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาคำบรรยาย	4	4	4	4.00	.000
4.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง	4	4	4	4.00	.000

ตาราง 18 ผลการประเมินคุณภาพด้านเทคนิคการผลิต ของวิธีทัศน์ที่เสนอสารลักษณะปลอม

ประเภทสื่อ วิธีทัศน์ (เสนอสารลักษณะปลอม)

เวลา 30 นาที

ชื่อเรื่อง ภูทันเอดส์

คำชี้แจง : วิธีทัศน์ที่กำลังประเมินอยู่นี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลการประเมิน	
	1	2	3	X	S.D.
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	5	5	4	4.67	.578
1.2 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา	4	5	4	4.33	.578
1.3 ความเหมาะสมในรูปแบบหรือวิธีการนำเสนอ	4	4	4	4.00	.000
1.4 ความเหมาะสมในการสรุปเนื้อหา	3	4	4	3.67	.578
2. ภาพ					
2.1 คุณภาพของภาพ	4	4	4	4.00	.000
2.2 ความเหมาะสมของภาพในด้านการสื่อความหมาย	5	4	4	4.33	.578
2.3 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	5	4	4	4.33	.578
2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพกับเสียงบรรยาย	5	4	4	4.33	.578
3. เสียง					
3.1 ความเหมาะสมของเสียงบรรยาย	4	5	4	4.33	.578
3.2 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4	4	4	4.00	.000
3.3 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	4	4	4	4.00	.000
3.4 ความเหมาะสมของระดับเสียงดนตรีกับเสียงบรรยาย	4	4	4	4.00	.000

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลการประเมิน	
	1	2	3	X	S.D.
4. เวลา					
4.1 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ	4	4	4	4.00	.000
4.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาคำบรรยาย	4	4	4	4.00	.000
4.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง					

ตาราง 19 ผลการประเมินคุณภาพชีวิตทัศนด้านเนื้อหา ของทัศนที่เสนอสารลักษณะปลอม

ประเภทสื่อ ทัศน (เสนอสารลักษณะปลอม)

เวลา 30 นาที

ชื่อเรื่อง ภูทันเอดส์

คำชี้แจง : ทัศนที่กำลังประเมินอยู่นี้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ใด ใส่เครื่องหมาย ลงในช่องความคิดเห็น

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลการประเมิน	
	1	2	3	X	S.D.
1. เนื้อหาและการดำเนินเรื่อง					
1.1 เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม	5	5	5	5.00	.000
1.2 ความเหมาะสมในการนำเข้าสู่เนื้อหา	5	4	4	4.67	.578
1.3 ความถูกต้องของเนื้อหา	4	4	5	4.33	.578
1.4 ความเหมาะสมกับผู้รับสาร	4	4	4	4.00	.000
1.5 ความถูกต้องในการลำดับเนื้อหาตามขั้นตอน	4	4	4	4.00	.000
1.6 ความสอดคล้องของเนื้อหาแต่ละตอน	4	4	5	4.33	.578
1.7 ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	4	4	5	4.33	.578
1.8 ความเหมาะสมของการสรุปเนื้อหา	4	4	5	4.33	.578
2. รูปภาพและภาษา					
2.1 ความถูกต้องของรูปภาพตามเนื้อหา	4	4	4	4.00	.000
2.2 ความถูกต้องของภาษา	5	5	5	5.00	.000
2.3 ความสอดคล้องของรูปภาพกับคำบรรยาย	4	4	4	4.00	.000

เรื่องที่ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			ผลการประเมิน	
	1	2	3	X	S.D.
3. เสียงและภาษา					
3.1 ความเหมาะสมของเสียงบรรยายกับเนื้อหา	4	4	5	4.33	.578
3.2 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย	4	4	5	4.33	.578
3.3 ความถูกต้องของภาษาบรรยาย	5	4	5	4.67	.578
3.4 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีประกอบ	4	5	4	4.33	.578
3.5 ความเหมาะสมของเสียงดนตรีกับเสียงบรรยาย	4	4	4	4.00	.578
4. เวลา					
4.1 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาในภาพ	4	4	4	4.00	.000
4.2 ความเหมาะสมของเวลาฉายกับเนื้อหาคำบรรยาย	4	4	4	4.00	.000
4.3 ความเหมาะสมของเวลาฉายทั้งเรื่อง	4	4	4	4.00	.000

ภาคผนวก ซ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินเครื่องมือวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา

1. รศ. วัลญา วิศาลาภรณ์ ภาควิชาวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อ.ยุพา มานะจิตต์ ภาควิชาวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเรื่องโรคเอดส์

1. พญ.อำภา วัฒนะโชติ ผู้เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน โรงพยาบาลราชวิถี
2. นพ.ราม รังสินธุ์ กองระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข
3. นางทิพย์ภาววรรณ หวังสมบูรณ์ศิริ กองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข

ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตวีดิทัศน์

1. รศ.ดร.สุรัชย์ สิกขานันท์ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผศ.ดร.ไพโรจน์ เบาใจ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ผศ.พนิต วัฒน ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายไพรวลัย วันทนา
เกิด	วันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2508
สถานที่เกิด	103 หมู่ 1 ตำบล โพนสูง อำเภอ ปทุมรัตน์ จังหวัด ร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านนักครู โรงเรียนเมืองแกพิทยาคม ตำบลเมืองแก อำเภอ สัตก จังหวัด บุรีรัมย์ 31160
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1. ระดับ 4
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจันทบุษยานุสรณ์ อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด ร้อยเอ็ด
พ.ศ. 2527	ป.กศ.สูง วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
พ.ศ. 2529	พ.ม. สอนสอนจังหวัด บุรีรัมย์
พ.ศ. 2533	นท.บ. (นิเทศศาสตร์บัณฑิต) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช
พ.ศ. 2537	กศ.ม. วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร